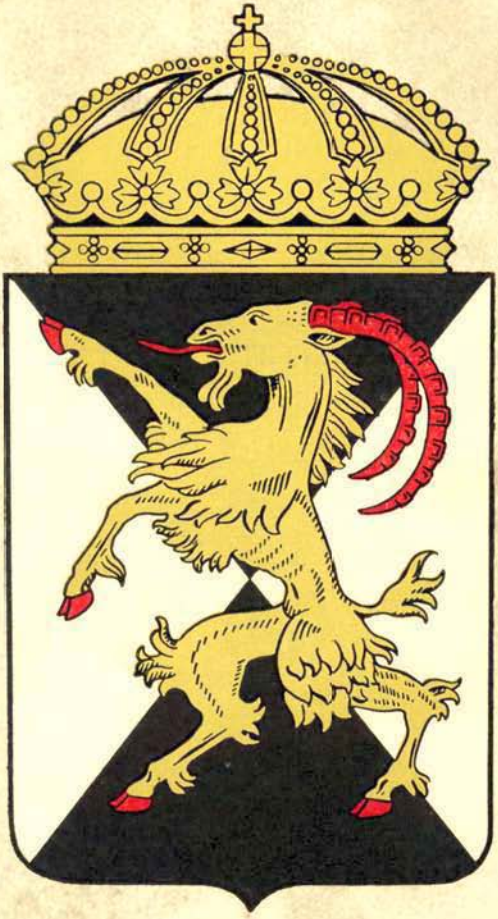

ÅK TÅG FÖR HALVA PRISET!

Det kan du göra om du har vårt 2 klass rabattkort. Det kostar 480:—. Med det i handen får du köpa alla enkla och tur och returbiljetter för halva priset. I ett helt år. Pengarna för kortet sparar du in redan efter fem resor på ca 40 mil tur och retur.

SJ

BOCKEN

årsskrift

Utgiven av KUNGLIG HÄLSINGE REGEMENTES KAMRATFÖRENING

1977

Ansvarig utgivare och redaktör 1976/77

Kapten Göran Österdahl
Tel.: arbetet 026-11 54 80
bostad 026-18 13 67

I redaktionen

Kapten Ivar Sjödin
Tel.: arbetet 026-11 54 80
bostad 026-12 29 52

Annonsanskaffare

Fanjunkare Åke Wiklund
Tel.: arbetet 026-11 54 80
bostad 026-360 52

Kassör och distribution

Kapten Östen Andersson
Tel.: arbetet 026-11 54 80
bostad 026-18 17 65

Medlemsavgiften 15:— kan insättas på postgirokonto 13 73 32-3 Kamratföreningen Gävle.

Adress: Redaktion Bocken I 14, Box 614, 801 26 Gävle

ISSN 0347-299X

INNEHÅLL

Regementschefen har ordet 5
Tack för lång och trogen tjänst 7
Hemvärnet — en folkrörelse 9
Gävle hemvärn på övning 11
Hur Sandvikens hemvärn grundades 15
Med Bollnäs hemvärnkrets på övning 17
Järvsö hemvärn 1940—1970 23
Ljusdals hemvärnsgård 26
Krigarminnen från Hudiksvallskretsen 29
Några soldatminnen när Kungsbäck var nybyggt 31
Knekthistorier från Hedesunda 36
Över gränsen 37
Hästen försvinner — en epok att minnas 43
Ungern och Suez 1956 ett beredskapsminne 47
Hos kamraterna i I 14 Stockholm 51
I 14 S granskningsberättelse 54
Förbandsskyltar och kompaninamn 55
Vi och vårt kompani under rekrytåret 61
I fädrens spår för framtids segrar 115
Regementets framtid 123
Bataljonschefens rapport 125
Knekthistorier från Hedesunda 130
Förslagsverksamheten vid I 14/Fo 49 131
På Cypern sommaren 1976 134
Beduinernas liv i Sinaiöknen 142
Museet vid regementet 148
Regementets kalk 150
Före Warschau och Danmark-Vasarnas slutfejd 153
Under året bortgångna 158
Kamratföreningens verksamhet år 1976 159
Annonsavdelning 161

REGEMENTSCHEFEN HAR ORDET

Carl-Henrik Gåsste.

Under 1977 skall ett nytt försvarsbeslut fattas av statsmakterna. Det viktigaste underlaget för detta beslut har 1974 års försvarsutredning tagit fram och redovisat i två betänkanden. Det andra, som innehåller de konkreta förslagen till totalförsvarets utveckling, framlades i januari 1977. Här i BOCKEN kan anledning finnas, att kortfattat belysa några konsekvenser för I 14/Fo 49 del av redovisade värderingar och förslag.

Utredningens säkerhetspolitiska grundsyn framgår av följande citat: "Totalförsvarets främsta syfte är att verka fredsbevarande, bl a genom att vid konflikter verka avhållande mot olika former av angrepp".

Den operativa grundsyn utredningen företräder framgår av ett annat citat: "— — — vi måste vara beredda att föra ett för angriparen förlustbringande krig under lång tid".

Sammanhanget mellan dessa två idéer ligger däri, att en liten och alliansfri nations bedömda och verkliga förmåga att föra ett någorlunda långvarigt försvarskrig ger

- både stor fredsbevarande effekt, eftersom varje angripare får svårt att i förväg uppskatta sina uppoffringar i en konflikt, som kan bli långvarig
- och tid att förhandla fram en godtagbar lösning, sedan ett angrepp ändock inletts.

Rådande internationella maktbalans ökar tidsfaktorns betydelse. En tredje part får ju avsevärt utökade möjligheter att agera, om en liten och alliansfri nation kan föra ett uthålligt försvarskrig, d v s förhindra ett plötsligt "fullbordat faktum". Den praktiska innebörden av detta resonemang för avvägningen inom totalförsvaret är, att dess militära del — försvarsmakten — fortfarande prioriteras högst av försvarsutredningen.

Inom försvarsmakten förordas klart — liksom i 1972 års försvarsbeslut — de resurser som lämpar sig för ett uthålligt s k "djupförsvar". 1974 års försvarsutredning utdömer därmed, liksom motsvarande utredning 1970, det s k "skalförsvar", som fortfarande då och då dyker upp i massmedia.

Denna senare försvarsmodell kräver tekniskt högkvalificerade och därmed starkt basberoende förband för en intensiv insats vid kust och gräns i ett krigs inledningsfas. Dessa förbands höga tekniska nivå kräver då så stor del av de nuvarande försvarsanslagen, att arméns krigsorganisation skulle behöva minskas med minst 100.000 man. Detta skulle i sin tur innebära, att många fredsförband måste nedläggas och att den allmänna värnplikten ej längre skulle kunna bibehållas.

Försvarsutredningens prioriteringar är alltså för vår del klart positiva. Uppenbarligen delar också försvarets fredsorganisationsutredning värderingarna. Några tankar på att dra in fredsförband ur infanteriet har denna utredning nämligen icke framlagt. Deras ställningstagande till I 14/Fo 49 framtid redovisas på annan plats i årets upplaga av BOCKEN.

Det mest glädjande inslaget i försvarsutredningens betänkande för just I 14/Fo 49 del är dock, att alla dess ledamöter — utom fru Theorin — vill utöka antalet brigader i infanteriets krigsorganisation. Enligt just nu gällande beslut skall endast tio av våra tjugo infanteribrigader ges tidsenlig utrustning. De övriga tio — till vilka I 14-förbanden hör — skall omorganiseras till "skytteregementen" med nu befintlig materiel. Om nu statsmakterna följer utredningens råd står I 14/Fo 49 i högtur att få den elfte brigaden. Fru Theorins reservation torde kunna tas med jämnmod, hon har i alla viktigare frågor anmält avvikande mening. I praktiken godtar hon knappast tanken, att en verkligt allvarlig konflikt skulle kunna bryta ut i Nordeuropa. För henne är därmed svenska militära konfliktresurser obehövliga.

1974 års försvarsutredning förordar — kanske främst av stats-

finansiella skäl — ett sådant försvarsanslag, att vår svenska militära slagkraft kommer att krympa även under hela 1980-talet. Man hävdar emellertid samtidigt, att statsmakterna genom ett tilläggsanslag på ca 2 miljarder kronor under den kommande femårsperioden skulle möjliggöra byggandet av ett nytt svenskt lätt attackflygplan. Därutöver innehåller betänkandet en rad synpunkter och förslag som, i varje fall för infanteriets och därmed även för Hälsinge regementes del, inger vissa förhoppningar om tillfredsställande framtida villkor för det fredstida arbetet och om till vissa delar starkare krigsförband än dem vi nu uppsätter. Viktigast av allt är därvid, att 1974 års försvarsutredning slår vakt om den allmänna värnplikten.

C H Gåsste

TACK FÖR LÅNG OCH TROGEN TJÄNST

Avsked med pension

Fanjunkare S Angermund
Kokerskan Anna Eriksson
Ekonomibiträde Aurora Engstedt
Ekonomibiträde Elin Holm
Bitr. köksföreståndare Elin Jansson
Fanjunkare B Jegebrant
Ekonomibiträde Elisabeth Johansson
Marketenteriföreståndare Lisa Johansson
Major T Kjessel
Förrådsman J Larsson
Tjänsteman L Larsson
Förrådsman N Larsson
Ekonomibiträde Eivor Lundin
Överstelöjtnant B Lybeck
Förrådsman A Nyberg
Ekonomibiträde Ingeborg Nylén
Förrådsman H Olsson
Förrådsman H Persson
Fanjunkare K Persson
Fanjunkare L Persson
Förrådsman Sigrid Persson
Förrådsman G Skogqvist
Ekonomibiträde Edith Stolth
Kapten T Sörqvist
Kansliskrivare Greta Öberg

Avlidit

Förrådsman E Eriksson
Förrådsförvaltare E Lindberg
Överstelöjtnant O Rydvall
Överstelöjtnant B Sandström
Förrådsman L Sjölund

Avsked på egen begäran

Överfurir P-A Arnborg
Kontorist Inga-Lill Carlsson
Fanjunkare K Ellebo
Kontorist Yvonne Englund
Sergeant A Hermansson
Fanjunkare J Höglund
Överfurir M Källström
Överfurir B Kämpe
Förrådsman B Larsson
Major B Stålmark
Ekonomibiträde U Westin

Flyttat till annat förband

Överstelöjtnant U Gjerrulf till P 7
Kapten L Wing till I 20

REDAKTION BOCKEN

försäljer

Bocken 1961	Allmän del	Utsåld
Bocken 1962	Staben	Utsåld
Bocken 1963	Livkomp	Pris 5:—
Bocken 1964	Färnebo kompani	Pris 5:—
Bocken 1965	Forsa kompani	Pris 5:—
Bocken 1966	Alfta kompani	Pris 5:—
Bocken 1967	Ovansjö kompani	Pris 5:—
Bocken 1968	Arbrå kompani	Pris 5:—
Bocken 1969	Delsbo kompani	Pris 10:—
Bocken 1970	Järvsö kompani	Pris 12:—
Bocken 1971	Regementspräster och musikanter	Pris 12:—
Bocken 1972	Barberare, fältskärer och regementsläkare. Regementet under 1900-talet	Pris 12:—
Bocken 1973	Skalmejblåsare och regementstrumslagare. Regementet under 1600-talet	Pris 12:—
Bocken 1974	Jubiléumsnummer m a a regementets 350-årsjubiléum. Regementet under 1700-talet	Utsåld
Bocken 1975	Trossbodar och trosskärror	Pris 15:—
Bocken 1976	Lottarörelsen	Pris 15:—

Tillkommer expeditionsavgift 1:50 per bok.

Beställning sker enklast genom att beloppet insättes på postgiro 583580-6, Redaktionen Bocken I 14, 801 26 Gävle, med angivande på talongen om önskad leverans.

HEMVÄRNET
EN FOLKRÖRELSE

Under slutet av 30-talet började man inom militära kretsar diskutera det nya, viktiga stridsmedel som i form av fallskärmstrupper infogats i stormaktsarmèérna och vilka motåtgärder som skulle vidtas. Eftersom man måste räkna med att luftangrepp kunde riktas mot både hemortsbefolkningen och industrier samt andra viktiga tillgångar gällde det att finna möjligheter till försvar. Att trupp skulle finnas till hands överallt var uteslutet varför man måste tänka sig andra utvägar.

Det gjorde man också. I Krigsvetenskapsakademien tog dåvarande översten Helmer Bratt i januari 1939 upp frågan om lufttrupper och nämnde då— kanske dock mera i förbigående — att man kunde "tänka sig särskilda hemvärn, organiserade av civil personal och inordnade i de civila luftskyddsorganisationerna".

Ungefär samtidigt inledde försvarsassistenten på Gotland, kapten Rudolf Tiberg, en systematisk agitation för lokala försvarskårer just mot fallskärmstrupper. Han tänkte sig att man i varje socken skulle ha ett "frivilligt luftvärnsinfanteri". Det skulle bestå av 12—15 krigsfrivilliga utrustade med gevär, mössa och armbindel samt cykel. Ungdom i åldern 17—19 år och män över 45 år skulle utgöra huvuddelen av styrkan. Organisationen skulle underställas de militära myndigheterna.

Förslagsställarna var emellertid litet för tidigt ute. Några direkt praktiska åtgärder föranledde inte deras förslag. Så kom det finska vinterkriget den 30 november 1939 och även vi i Sverige kände oss hotade som aldrig förr under vår generation. Man läste i tidningarna om hur ryska fallskärmsjägare och sabotörer landsattes bakom de finska linjerna för att utföra sabotagehandlingar av olika slag och man såg bilder av den förstörelse som åstadkommits. På många håll — ofta utan något till synes inbördes sammanhang — togs hemvärnstanken upp. Skåne, Västmanland, Bohuslän och Jämtland var några av de landskap där man var tidigt framme med att bilda någon slags hemvärnsorganisation och då som regel i samarbete med landstorms- och skytterörelserna.

Mycket snart riktades myndigheternas uppmärksamhet mot den nya rörelsen. Väpnade kårer var ju enligt lag förbjudna men denna spontant uppkomna försvarsvilja ansåg man sig inte kunna motarbeta. Dåvarande överbefälhavaren, generalen Olof Thörnell, fann sig därför föranlåten att den 26 januari 1940 inlämna en framställning till Regeringen med en hemställan om "vidtagande av förberedande åtgärder för bildande av en särskild frivillig organisation inom lantförsvarets ram, avseende det omedelbara försvaret av hembygden. Organisationen skulle erhålla benämningen Hemvärnet eller liknande". Regeringen handlade mycket fort. En "Hemvärnskommitté" tillsattes som redan den 8 februari hade sitt första sammanträde under ordförandeskap av översten Gustaf Petri, sedermera den förste rikshemvärnschefen. Den 7 mars överlämnade kommittén sitt arbete och proposition utarbetades. Denna proposition bifölls av riksdagen den 29 maj och den 31 maj utfärdades den första hemvärnskungörelsen. Hemvärnet hade kommit till och som vi vet kom det till för att stanna. I dag står hemvärnsrörelsen starkare än någonsin.

Till den här lilla historiken bör kanske också fogas den upplysningen att regeringen under intrycket av den tyska inmarschen i Norge den 9 april 1940 redan den 17 april utfärdade ett kungabrev om organiserandet av ett hemvärn. Riksdagsbeslutet föregreps alltså och när det kom var hemvärnet inte endast ett pappersutkast utan en organisation under full utbyggnad.

Major T Strand
Hemvärnsstaben

GÄVLE HEMVÄRN PÅ ÖVNING

På lokal nivå exempelvis inom Gävleborgs län är hemvärnet organiserat i hemvärnskretsar med kretshemvärnschef, som är underställd chefen för I 14/Fo 49. En sådan krets är Gävle hemvärnskrets, som består av Gävle, Valbo-Hedesunda, Hille, Hamrånge och Älvkarleby hemvärnsområden med var sin hemvärnschef.

Hemvärnet har som sin främsta uppgift att vid ofred verka för det omedelbara skyddet av den egna hemorten. Bevakning och försvar av vissa anläggningar har hemvärnet fått som uppgift redan i fredstid för att rätt kunna förbereda sig för uppgifterna.

Även i fredstid står hemvärnet till förfogande för att hjälpa till vid skallgång, skogsbränder m m.

Hemvärnsmannen skall förbereda sig för krigsuppgifterna genom att deltaga i övningar som anordnas centralt av chefen eller av någon annan i hemvärnsområdet. Dessa övningar kunna omfatta posttjänst, som är den absolut viktigaste grenen med tanke på hemvärnets uppgifter.

Utbildning med vapen m m förekommer givetvis också. Hemvärnet får ibland nya vapen och dessa skall kunna skötas och brukas av varje hemvärnsman. Även kompletterande utbildning med de "gamla' vapnen sker också för vidmakthållande av hemvärnsmannens personliga färdighet med dessa vapen. Vid utbildning med vapen förekommer för det mesta skjutning varvid tävlingsmoment brukar läggas in för att försöka popularisera utbildningen. För att det skall hända något på utbildningsfronten måste det finnas en eldsjäl helst inom varje hemvärnsområde. Gävle hemvärnsområde har turen att ha fått en idérik, kunnig och aktiv sådan i hemvärnschefens ställföreträdare Olle Olsson.

Hemvärnsgrupp ur Gävle Hemvärn. Sigvard Nordin, Lennart Tegelberg, grp.ch. Arne Östlund, Mauritz Eriksson, Bengt Lundqvist, Rolf Melinder samt Enar Andersson vilken varit med i hemvärnet från starten. Gruppen här samland till övning med napalm.

Efter denna knapphändiga information om hemvärnet skall jag försöka relatera vad som hände på en övning i posttjänst i Gävle som Olle Olsson hade planlagt och förberett.

Hemvärnsmännen infann sig enligt kallelse i den trevliga hemvärnsgården där förutsättning för övningen gavs och där lös ammunition utdelades. Med tanke på att slippa anhopningen av bilar på övningsplatsen och behov av motion gavs order om enskild förflyttning till det förråd vid skjutbanan som utsetts till bevakningsobjekt.

Under förflyttningen försökte historieberättarna att överträffa varandra med mer eller mindre sanna historier från beredskapstiden och tidigare hemvärnsövningar.

En historia som uppsnappades lyder: kompanichefen vid ett fältförband frågade en beredskapsman vad han skulle göra under en begärd ledighet och fick till svar: "Kapten jag skall gifta mig och tycker att det skulle vara väldigt roligt att få vara med".

Efter samlingen på den avsedda övningsplatsen delade Olle upp truppen i två grupper och utsåg chefer för dessa. De fick uppgifter att på utpekade platser ordna postering med bevakning och försvar. Efter en del diskussioner och råd av kamrater blev två poster utsatta, larmlina till posteringschefen utdragen, eldställ-

ningar för varje man utsedda, snubbeltråd utlagd, minering utförd och vägspärr ordnad.

Under arbete med förstärkning av eldställningarna kom en civil man mot posteringen. Posterna var lite valhänta varför mannen utan vidare kunde passera. Det är svårt under dessa fredsövningar att kunna sätta sig in i läget så att man kan se fiende i var och en som dyker upp.

Momentet gjordes om och nästa gång blev den civile mannen stoppad och avkrävd legitimation. Han kunde inte lämna godkända papper varför han avvisiterades och fördes bakåt för vidare befordran till plats som hemvärnschefen bestämt.

Sådana intermezzon får inte föranleda att posterna slappnar av så att uppmärksamheten avtrubbas. Andra saker kan inträffa och det var precis vad som hände. Posteringen blev utsatt för eldöverfall varvid samtliga mannar intog eldställningarna och besvarade elden. Även då får posterna inte göra avkall på sina uppgifter.

Övningen avbröts varefter den under ledning av kontrollanterna vid posteringarna diskuterades för att få klarhet i vad som varit bra och mindre bra. Under ledning av nya chefer gjordes övningen om och då gick det mera programenligt. Efter denna del samlades truppen för ytterligare diskussioner varvid framkom skillnader mellan grupperna.

Sedan vidtog förberedelser för nästa moment varvid vapnen iordningsställdes för skjutning med skarp ammunition. Besiktning av vapnen utfördes och sex skarpa patroner per man utdelades.

Mannarna utplacerades i eldställningar (ur säkerhetssynpunkt på skjutbanans 200-metersvall). Läget var då att de tillhörde en postering vars post varslat om att det hörts mystiska ljud i förterrängen varefter de intagit denna eldställning. Övningen utfördes hela tiden i mörker.

Övningsledare Olle Olsson sköt flera lysraketer efter varandra. Under det raketerna upplyste förterrängen upptäcktes flera fiender i form av pappfigurer. Det gällde då för mannarna att med hjälp av belysningen nedkämpa dessa mål.

Övningen avbröts varefter företogs patron ur, besiktning av vapen, hopsamling av överbliven ammunition och tomhylsor.

Intressant var att se huru många fiender som var nedkämpade. Faktiskt hade de flesta träffats och det hade säkert inte varit så

muntert även för dem som inte blivit träffade.

Återmarschen till hemvärnsgården företogs varunder övningen diskuterades och även då berättades det historier. En av dessa löd: Under beredskapstiden inspekterade generalintendenten ett fältförband, som på försök hade fått sig tilldelat "Skorbon" ett vitaminpreparat att blandas i maten. Kompanichefen som inte var så särskilt insatt i förhållandena men som alltid hittade på något svar fick av den inspekterande frågan vad pojkarna tyckte om Skorbon. Kompanichefen svarade: "Ja det är nog bra men dom tycker att det blir lite bakhalt".

I hemvärnsgården hade det under vår bortovaro pyntats med ljus och julgran (det var ju strax före jul) av hemvärnsgårdens förträfflige "hustomte" Fritz Aspelin. Den andre "hustomten" Malte Åberg saknades men han hade giltigt förfall emedan han var i Hollywood hos sin dotter Siv. Hemvärnets förplägnadslottor med Karin Östlund i spetsen hade även denna gång varit verksam och välkomnade oss med härlig varm köttsoppa och smörgåsar.

Efter denna utsökta måltid lämnade Olle Olsson ut ett tipsformulär där varje man hade att tippa på frågor som uteslutande handlade om posttjänst. Formulären hopsamlades och genomgicks varvid flera diskussioner uppstod. Samma problem kan ofta lösas på olika sätt och det är väldigt svårt att direkt avgöra vad som är helt rätt. Huvudsaken är emellertid att det sker något även med risk för at det blir fel, eller som det heter: "Det är bättre lyss till en sträng som brast än att aldrig spänna en båge". Trots alla diskussioner var alla ense om en sak och det var att under sådana här gemytliga former snart få deltaga i nästa övning.

Hemvärnschefen Nils Palmqvist tackade Olle Olsson för en lyckad övning. Han tackade också lottorna och hemvärnsmännen för att de som alltid med gott humör medverkat till övningens genomförande på ett lyckat sätt. Efter denna enligt allas utsago mycket trevliga övning önskade alla varandra en God Jul och ett Gott Nytt år.

Gunnar Sundqvist

HUR SANDVIKENS HEMVÄRN GRUNDADES

Det var hösten 1939. Kriget dånade i Europa och blixtraider och anfall med fallskärmstrupper hörde till dagordningen. Luften var full av oro och spänning och höjdpunkten för vårt land nåddes, när de ryska bomberna föll över Helsingfors. Kriget hade förts till våra knutar. Hela landet gick in i förstärkt beredskap, men det stod ganska snart klart, att den var bristfällig i vissa avseenden.

En dag i början av december hade anordnats en underhållning till de inkallades ekonomiska hjälp, och efter kvällens manande anförande av pastor P Bolinder gick Sigurd Bröms hem och grubblade över, hur Sandvikens beredskap var ordnad. Som ordförande i Sandvikens Skyttegille kände Bröms rätt väl till de skytteintresserade och uppsatte med ledning därav två grupper om 33 man — en hemvärnsgrupp i Sandviken om 23 man och en högbogrupp om 10 man. Bröms talade med intendent Ragnar Berglund, som var luftskyddschef, om saken och tillsammans kom de överens om att ej engagera folk för hemvärnet, som redan tillhörde luftskyddet, vilket då var nybildat.

Detta var dagarna före jul. I början av januari 1940 blev Bröms kallad till direktör Sebardt, som hade besök av intendent Berglund. Direktören Sebardt undrade, om icke Sandviken kunde sätta upp någon trupp att möta eventuella blixtanfall. Bröms berättade då om de åtgärder, Bröms vidtagit, och som tyvärr var av alltför ringa omfattning.

15 mars 1940 uppdrog försvarsminister Sköld åt generalmajor Jung m. fl. att ordna förberedelser för ett svenskt hemvärn. 22 april 1940 kom meddelande om att hemvärn skulle uppsättas.

Då riksdagen fattade beslut i frågan var hemvärnsorganisationen redan ett faktum med bortåt 80.000 anmälda medlemmar. I Sandviken fanns totalt 823 anmälda, inklusive 103 reservhemvärnsmän, i förhållande till ortens storlek ett av de största hemvärnen i landet.

Varje ledig söndag ordnades fältsporttävlingar, som dock ej samlade intresserade i önskvärd omfattning.

Ännu större var behovet hos alla att lära sig hantera mausergeväret, som försummats under årens lopp. Bröms hade lyckats få en liten skjuthall ordnad i Jernvallens källare, och här ordnade skyttegillet övningsskjutningar tre kvällar i veckan. Fyra man fick skjuta 10 skott kammarammunition åt gången, och utanför stod intresserade packade som sillar i en låda för att komma i åtnjutande av den lilla övning som bjöds. Ute rådde smällkall vinter, och alla var hänvisade till inomhusskjutning. En korporationstävling för hela järnverket ordnades i en hast och här smällde i en oavbruten följd 75.000 skott kammarammunition under april månad. Någon motsvarighet härtill fanns ej i hela landet. Varje man fick skjuta 30 skott, en ej föraktlig övning. Vapen lånades i begränsat antal från skytteföreningen.

20—21 augusti erhöll Sandvikens hemvärn 160 gevär, ett gevär för 5 man. 27 augusti 1940 fick kompanicheferna, 5 st, uniformer. I september stoppades en sändning om 760 gevär till Sandviken då I 14 måste sända trupper till norska gränsen och saknade vapen.

26 september 1940 fick hela hemvärnet vapen och uniformer. Hittills hade man bara haft en armbindel.

Förste hemvärnschef var numera avlidne Sigurd Bröms. Han efterträddes 1941 av kapten Bertil Löthberg. Kapten Löthberg slutade 1957 och efterträddes av kapten Stig Holmstrand.

Sandvikens hemvärn av idag är en välutrustad rörelse med en tillhörande god servicegrupp.

G Silfver

MED BOLLNÄS HEMVÄRNSKRETS UNDER EN VANLIG HEMVÄRNSÖVNING

Med pipan i mun väntar Arbrås hemvärnschef Eklund och till höger Bollnäs chef Nygren på uppställning.

Fredagen den 12 november 1976 samlades befälet från Bollnäs, Hanebo och Arbrå hemvärnsområden till motorgården i Lenninge utanför Bollnäs för att förbereda lördagens övningar med hemvärnsmännen från ovannämnda hemvärnsområden. Till motorgården kom även kretsinstruktören från Gävle, kapten Stolth, som för första gången i sin nya befattning gästade Bollnäs. Som biträdande instruktör hade han med sig kapten Martin Lundbäck, som visserligen pensionerats för några månader sedan men som nu helhjärtat ställde upp som biträdande övningsledare.

Kapten Stolth fördelade det närvarande hemvärnsbefälet på de olika moment, som skulle genomgås under morgondagen.

Därefter serverade en lotta kaffe med smörgåsar, och övningsledaren konstaterade, att Lenninge motorgård utmärkt lämpade sig som samlingspunkt för hemvärnsövningar — en synpunkt, som säkert delades av hemvärnsofficeren överstelöjtnant Henrik Idenmark, som gjorde en blixtvisit på motorgården.

Lördagen bjöd på dyster väderlek. En del hemvärnsgubbar kom i sista stund, varför kretshemvärnschefen fick tid att fråga Bollnäs hemvärnschef, varför denne aldrig satte på sig gradbeteckningar. Han fick omgående svaret: "Begriper du inte, att det är frågan om kamoflage! Du vet väl, att den lede fi alltid skjuter befälet först — och för resten har du ju redan själv lagt beslag på större delen av stjärnhimlen för egen räkning.

Nå, en stund senare blev det uppställning och avlämning, och de anlända hemvärnsmännen fördelades på de olika övningsstationerna. De nykomna hemvärnsmännen togs om hand av ett par hemvärnschefer och blev insatta i hemvärnets historia och uppgifter. En grupp fick undervisning i sjukvårdstjänst av kapten Uno Nilsson. Kapten Lundbäck tog hand om en annan grupp och satte i gång med övning i "bevakning och försvar av skyddsföremål. Inledningen till denna övning blev synnerligen dramatisk, därför att fientliga patruller, bestående av de gamla "gerillakrigsrävarna" Gunnar Edlund och Johan Olsson, ställföreträdande hemvärnschef respektive hemvärnsadjutant i Bollnäs, störde uppmarschen mot "skyddsföremålet" med överraskande eldöverfall. I fortsättningen blev övningen mycket lyckad främst därför att Bollnäs förfogade över ett strålande skådespelareämne i Jan Kjellberg. Den sistnämnde drev både den patrullerande och den fasta posten till och över dödens gräns — om det varit allvar vill säga — bland annat genom sin eminenta förmåga att dölja ett par pistoler på de mest otroliga ställen. Lärdomen av övningen blev bland annat: "Hittar du en pistol på en potentiell sabotör, så fortsätt för allt i världen att söka vidare på honom. Är han — sabotören vill säga — utbildad av Kjellberg, lär han ha ytterligare ett par vapen på sig." Martin Lundbäck påstod, att Kjellberg säkerligen skulle ha chanser att komma in på Dramatens elevskola, vilket påstående är en katastrofal undervärdering av Kjellbergs gåvor. Kännare skulle säkert anse den senare mogen för debut i en huvudroll på Dramatens stora scen...

En av posterna håller den misstänkte under uppsikt, den andre visiterar, och här blev det napp en pistol — tyvärr bottennapp han hade en till . . .

Lundbäck framförde den uppfattningen, att gruppcheferna uppträdde för snällt vid undersökning av fienden och visade därför med både hand och fot, hur man bör hantera en eventuell fiende vid hans besök vid en postering. Dessutom tyckte han, att gruppcheferna kommenderade alltför tamt och inte nog bestämt, vilket föranledde hemvärnschefen Lagergren från Hanebo att gå fram till kretshemvärnschefen Knut Ohlsson och indignerat vädja: "Inte får väl Lundbäck skrika så, när han är civilklädd?"

Kapten Lundbäck har genomgång efter genomförd övning i posttjänst.

Under tiden hade kapten Stolth övningar i "mintjänst". Man fick lära sig, hur man skulle lägga ut eller anbringa olika slags minor, dra snubbeltrådar o s v. Under rökpauserna fick man tillfälle att berätta historier från beredskapen vid norska gränsen under andra världskriget. Bästa historien drog Stolth själv. En gång hade man tömt rören genom en vägbank på deras innehåll av nitrolit, därför att man trodde, att sprängämnet var för gammalt. När man fått ihop en hög på 25 kilo, beslöt man undersöka, om nitroliten verkligen var för gammal. Man satte en stubintråd i en sprängpatron och stack in den senare i nitroliten och tände

Kapten Stolth har genomgång i mintjänst.

på. Nitroliten var **inte** för gammal. Följande dag frågade den närmaste tyske vaktposten, vad det var för explosion, som hörts föregående dag. "Äsch", svarade den tillfrågade svenska vaktposten, "det var bara vi som omprövade den nyaste typen svensk-konstruerad handgranat."

Halv tolv var det tid för utspisning. Lottorna bjöd på härliga köttbullar och potatis m m. Kretshemvärnschefen och Hanebo hemvärnschef utnyttjade rasten till en överläggning rörande den skjutövning, som under vintern skall äga rum i Hanebo-terrängen. De bägge herrarna hade en vänskaplig dispyt beträffande vem av dem som ägde de bästa psykologiska förutsättningarna att få ut största möjliga ammunitionsmängd från Fo-förrådet till nyss-nämnda skjutning.

Sedan var det dags att byta stationer för övningsdeltagarna, som denna dag sannerligen inte fick tillfälle att frysa. I stort sett övades samma moment som under förmiddagen. Alla var belåtna med övningarna, även om en del yngre deltagare var avundsjuka på Edlund och Olsson, eftersom dessa hade fått tillfälle att skjuta så mycket. När övningsdeltagarna gick tillbaka till motorgården för samling med kritik och sammanfattning, tit-

tade Johan Olsson mot den gamla bron vid Lenninge över Ljusne och filosoferade: "I jutton år har jag varit med i Bollnäs hemvärn, och i år är det första gången vi **inte** sprängt den där bron!" — ett uttalande, som på sätt och vis innebar ett beröm åt kapten Stolths sätt att leda dagens övningar.

Knut Ohlsson.

Den som har för avsikt att komma med gravamina mot ovanstående framställning bör först erinra sig att kretshemvärnschefen Knut Ohlsson liksom andra hemvärnsmän förutom kulspruta även kan hantera gevär, automatkarbin, kg, kpist, handgranater, och pansarskott. — Foto från tidigare övningstillfälle.

JÄRVSÖ HEMVÄRN
1940—1970

På våren 1940 närmare bestämt den 29 maj beslöt Sveriges Riksdag att ett Hemvärn skulle bildas av frivilliga krafter inom landet närmast med tanke på hemortens försvar. Men redan tidigare på året hade organisationsarbetet kommit igång och hunnit en god bit på väg när riksdagen fattade sitt beslut. Av följande datering av vissa händelser framgår dels hur kritiskt läget var och dels hur snabbt det går att fatta beslut när det brinner i knutarna. (Se artikel i Sveriges Hemvärns jubileums tidskrift nr 4 maj 1965)

Krig rådde på flera fronter i Europa och risken var mycket stor att även vårt land skulle dragas med in i krigskarusellen. Under dessa dagar drog det en våg av verklig försvarsvilja över landet och det var ingen svårighet att då få folk att ansluta sig till hemvärnet.

Även Järvsö Hemvärn bildades i maj 1940 och anslutningen blev från början mycket god. När vi var som mest var vi c:a 120 man. Vid uppställning en gång på bussplanen blev denna alldeles packad av hemvärnsmän och vi var uppställda i 3 plutoner. Det var långt ifrån alla som kunde tilldelas vapen i början och vi fick låna varandras gevär under övningarna, dels vid den exercis 1 och 2 som då förekom samt vid skjutövningarna. De första åren var vi inte nöjda med de övningar som leddes av instruktörer, utan vi ville ha flera och därför ordnade vi själva övningar inom grupperna med gruppchefen som ledare. Flera av våra övningar särskilt vinterövningarna voro nog i hårdaste laget för många av de äldre hemvärnsmännen alldenstund alla måste

ta sig till övningarna endera med cykel eller skidor. En gång hade vi övning i exercis 2 på skidor på Tevsjön en hel söndag under ledning av ett värnpliktigt befäl. Den söndan glömmer jag aldrig ty man var alldeles slut när man skulle åka skidor hem på kvällen.

Flera av de stora övningarna vi hade under åren 1940—1950 var riktiga manövrar. De räckte i regel 2 dagar. En stor samövning med Arbrå hemvärn i Karsjö blev mycket dramatiskt då fångar togs och nästan för stark stridsvilja förekom från båda hållen. Ett år hade vi en mycket omfattande övning då Arbrå och Ljusdals hemvärn skulle anfalla Järvsö och söka intaga båda älvbroarna som försvarades av Järvsö hemvärn. Vid genomgången efter övningen på föreningshuset i Järvsö var det en hemvärnsman från Arbrå som svimmade av trötthet och kyla. Flera av Arbrå hemvärnsmän hade vadat upp till midjan över sundet i Nor.

Övriga större övningar som inte går att glömma är en i Ljusdal, en i Boda, en större nattövning på Svedbovallen, en i Åsbo och en i Edänge m. fl.

I början fick vi ordna vår utspisning själva då lottarörelsen som startades något senare än hemvärnet hade små resurser. Men efter något år kom de i gång och har allt sedan dess alltid varit med på övningarna och stått för god och riklig förplägnad.

Under åren 1940—1945 var det flera gånger mycket kritiskt. Sedan tyskarna den 9 april 1940 invaderat Danmark och Norge blev det vid några tillfällen mycket kritiskt och skärpt beredskap anbefalldes. Jag minns att under en vecka hade jag ryggsäcken packad och k-pisten med mig till arbetet. En lördagkväll fick jag förvarning att det kunde bli utryckning på natten och att det inte var värt att gå och lägga sig. Det var mycket spännande timmar denna natt och min hustru bara grät.

Det är många minnen och spännande episoder från de första åren. Bl. a. de tyska transporterna genom landet, tåg på tåg med tyska soldater sågs dagligen. Tågen stannade ofta vid Järvsö station för att soldaterna skulle få rasta. Även fulla tåg med invalider gick förbi. En grupp ryssar kom från Nordnorge och inkvarterades på Stene Gård. Och så alla norrmän som flydde till Sverige och vilka flera kom till Järvsö och är kvar ännu.

Men man har även många roliga minnen också från denna tid bl. a. då vi 1950 samlades en busslast lottor och hemvärnsmän

och åkte till Kallsedet och rev 2 st militärbaracker som vi fått av kronan och som senare — eller under 1952 — uppfördes i Järvsö och blev vår Hemvärnsgård. Det blev en trivsam resa kombinerad arbete och turistresa. Arbetet, bekymren och glädjen med denna gård är en hel historia för sig och skall ej här andragas.

Järvsö Hemvärns första chef var lantmätare C. F. Sandberg och när han flyttade till Södertälje övertog K. E. Roén rodret. Efter honom kom Carl Edström, Stene, komminister Bengt Ahlinder och polisman Gregor Berg. Från år 1957 har vår Johan Olsson lett vårt hemvärn med fasthet som givit respekt och framgång i skilda sammanhang.

Många av de hemvärnsmän som var med från början har avlidit. Många av dem minns man som verkliga kraftkarlar. Många har avgått av ålder eller andra orsaker. Om samtliga kan man utan överdrift säga att de varit beskälade av en vilja av stora mått när det gällde att uppoffra sig för hemortens försvar.

Av de hemvärnsmän som voro med från början är 3 st fortfarande kvar, nämligen Per Olof Olsson, Olov Olsson, Nordsjö och undertecknad Emil Noresten.

När man en sådan här gång går igenom minnena från denna period, så frågar man sig. Har vi gjort någon nytta? Har vi betytt något i det stora sammanhanget? Har vårt eget liv berikats på något sätt?

På dessa frågor skulle jag vilja svara. När man går hemma i sitt dagliga arbete och får kallelse till en övning, så tycker man många gånger, vad kan jag göra för nytta på övningen, man så att säga gruvar sig. Men när man sen kommer dit och ser att flera andra kommer då känner man genast att vi blir ju en hel skara som hjälps åt i vår uppgift och då blir allting lättare. På samma sätt reagerar nog hela vårt hemvärn. Vi är en stor skara besjälade av en stark vilja att försvara våra hem och vår hembygd och allt det vi har så kärt, och då i samverkan kan vi uträtta stora ting och betyda någonting även i ett större sammanhang. Och för den enskilde hemvärnsmannen betyder samvaron med kamrater både i allvar och fest oerhört mycket. Kamratskapet fördjupas, vår synkrets vidgas och vår vilja och handlingskraft stärks. I detta sammanhang skulle jag vilja betyga Foledningen i Gävle och dess hemvärnsavdelning vår uppskattning och ett tack för all den hjälp de gett oss under åren. Denna hjälp

och deras stöd har varit oumbärlig, särskilt de gånger man kanske sviktat och varit missmodig.

Till sist, vårt Hemvärn har nu bestått i 30 år och under denna tid har det utan tvekan varit till stor betydelse för vår hembygd. Och med den fasta förankring hemvärnet har i vårt och allas medvetande kommer hemvärnet förvisso att bestå. Och med den förvissningen kan vi alla se framtiden an med tillförsikt.

Järvsö den 10 oktober 1970

Emil Noresten

— o —

LJUSDALS HEMVÄRNSGÅRD

På våren 1940 närmare bestämt den 29 maj beslöt Sveriges Riksdag att ett Hemvärn skulle bildas av frivilliga krafter inom landet närmast med tanke på hemortens försvar. På sommaren samma år bildades även Järvsö Hemvärn. Den 26/9 1940 är mitt hemvärnskontrakt daterat. Vi är nu endast två kvar från denna tid, det är Olle Olsson i Nordsjö och undertecknad.

Någon gång i juli år 1950 fick jag följa fanjunkare Heikenström på en resa i nordvästra Jämtland och titta på olika militärbaracker. Det hade nämligen kommit ut en bestämmelse att barackerna skulle kunna överlåtas till bl. a. hemvärnet som försvarsgårdar. Vi fastnade för en vinkelbarack i Kallsedet. Närmaste dagarna därefter var det intensiva överläggningar med hemvärnet och lottorna här i Järvsö om vi skulle våga på en sådan äventyrlig sak som vi redan då förstod skulle fordra oerhörda arbetsinsatser och pengar för att föra projektet i land. Men vi var djärva och i slutet av augusti var vi 17 st lottor och hemvärnsmän som hyrde en buss och åkte dit upp. Vi rev och slet, låg i tält och hade roligt med allehanda upptåg, bl. a. var vi på dans på lördagskvällen i hemvärnsgården i Kallsedet. Två lastbilar kom upp och lastade virke och körde hem till Järvsö. Vi var borta i sammanlagt fyra dagar. Sista dagen på hemresan gjorde vi avstickare till bl. a. Kolåsens kapell och Tännforsen. Vi räknade dessa dagar som en semesterutflykt och betalade allting själva.

Allting kunde inte tas på två bilar utan en fick återvända efter ytterligare ett lass. Den rivna baracken lastades av på Åkern i närheten av bussgaraget.

Under 1951 lyckades vi få köpa tomten av Axel Hanson, Åkern, den kostade 4.900:—. Vi lyckades få ett anslag av Uddemantalskassan på 15.000:—. Och under sommaren och hösten 1952 byggdes gården upp under O. G. Bergs ledning. Den 23 november 1952 invigdes gården under pomp och ståt med hornmusikkår från I 14 i Gävle, vars ledare tonsatt en helt ny marsch dagen till ära. Invigningstalet hölls av general Haegermark, Östersund. Därpå följde stor invigningsfest med många tal och mycken musik.

Tidigare den 29/10 1952 bildades Järvsö Hemvärnsförening, såsom en stödförening åt hemvärnet. Gården skulle ägas och förvaltas av föreningen då hemvärnet hade helt andra uppgifter och icke ägde rätt att själva äga gården.

De sammanlagda kostnaderna för gårdens uppförande, transporter, tomt m.m. slutade på kronor 55.357:—. I bidrag från kommun, bolag, enskilda, Röda Korset i Järvsö, trav- och ryttartävlingar, hemvärnskarusell, hemvärnslotterier inflöt 27.067:—. Ett lån måste upptas på 25.000:— med styrelsen och en del privata personer som borgen.

Under de jobbiga åren har vi dr C. A. Brodd och kyrkoherde Bengt Ahlinder mycket att tacka dem för.

Lottor, hemvärnsmän och andra intresserade har under årens lopp jobbat fantastiskt mycket på denna gård. Vi har målat gården invändigt en gång förut på frivillig väg. Även utvändig målning har vi gjort själva. Tomten har planerats, buskar har röjts undan och allt sådant arbete har vi gjort på frivillig väg. Samtliga 100 stolar har vi skaffat genom att betala en varsin stol och resten har vi skramlat till. Och för att få in pengar har vi som tidigare sagts haft lotterier, tillställningar och årliga julmässor.

Från början hade vi el-värme här i gården, men med de taxor som då gällde blev värmen för dyr så vi installerade det varmluftssystem som nu finns. Under flera år hade vi uthyrt till skolstyrelsen. Under dessa år fick vi in hyra så vi kunde betala av på skulderna så att vi f. n. har en skuld på 8.000:—.

Nu några år har Ljusdals kommun hyrt här för att yngre ungdom skulle få ha diskotekdans här. Det har inte utfallit till vår belåtenhet då vi själva kände oss uteslutna från att vara här.

När dessa ungdomar slutade här såg det ganska ruffigt ut, och därför beslöt vi på ett sammanträde den 9/8 1973 att vi skulle ta och göra en riktig upprustning av gården invändigt och detta på frivillig väg. Samtidigt beslöt vi att hyra ut gården till Järvsö IF på sådana villkor att vi även själva skall kunna vara här vid behov och trivas. Och vi har från början kunnat starta med mycket gott samarbete och den föresatsen att vi ska göra gården till en verklig samlingsplats för lottor, hemvärnsmän, ungdomsskyttet, Järvsö IF med dess omfattande och verkligt ambitiösa verksamhet.

Med den förhoppningen att vi samtliga här uppräknade och även andra besökande ska trivas i denna nu som vi själva tycker vackert upprustade Hemvärnsgård får jag förklara denna återinvigd för sitt ändamål.

Emil Noresten

För Femton Kronor

blir Du medlem i Kamratföreningen och erhåller dessutom "Bocken" gratis.

Sätt in 15:— på postgiro 13 73 32-3 Kamratföreningen, I 14, Gävle.

KRIGARMINNEN FRÅN HUDIKSVALLSKRETSEN

Efter erhållet tillstånd från Fobef att själv få lägga upp vårövningen 1958 för Hudiksvalls Hemvärn började förberedelserna. Kontakt togs med övriga frivilliga organisationer för att efterhöra intresset att deltaga. Då alla var positiva satte vi igång. Vi valde att lägga upp en nattövning i skärgården med en trevlig avslutning på morgonen. Platsen blev Gackerön där det fanns militära anläggningar att försvara. Tiden, natten emot Kristi Himmelsfärdsdag och avslutning med gökotta på Iggesunds semesteranläggning, som låg tvärs över fjärden från Gackerön.

Planering började med A- och B-styrka. Strategin lades upp med hjälp av kartor hemma på köksgolvet. A-styrkan skulle under min ledning försvara Gackerön och B-styrkan under stf hvch ledning skulle från sitt utgångsläge på andra sidan fjärden under skydd av mörkret försöka störa och helst överrumpla oss.

FBU ställde upp som stridsdomare.

Bilkåren transporterade A-styrkan landsvägen så långt det gick, sedan tog "skogvaktaren" befälet och på slingrande stigar nådde vi fram till vår grupperingsplats.

För att bespara lottorna, RK-grupperna och kspgruppen betungande transporter, ställde stuveriet i hamnen upp med sin bogserbåt inklusive befälhavare. Dessa grupper kördes ut lite tidigare och fanns på plats då vi anlände, med full fyr under grytorna. Bilkåristerna som vandrat med genom skogen vågade efter utspisningen inte gå tillbaka till sina bilar, som skulle köras till semesteranläggningen, utan en av FBU-arna fick köra dem med båt tillbaka. Samtidigt erinrade sig båtbefälhavaren att han hade mjölk som han glömt ställa av hos B-styrkans lottor, vadan han åkte över sundet.

Under tiden låg hemvärnsmännen i sina ställningar och smälte maten samt diskuterade vilka möjligheter B-styrkan skulle ha att störa dem. Klockan närmade sig 24 och ungdomsavdelningens grabbar började fundera om det inte skulle hända något snart, eftersom de hade försett sig med smällare och var ivriga att få använda dem. Hemvärnschefen från Hälsingtuna Hvo var inbjuden att övervara övningen och vi stod tillsammans och såg bogserbåten återvända, men tyckte att den gjorde en märklig manöver innan den gick in till bryggan. Förklaringen skulle komma senare.

Efter c:a 15 min small det i ryggen på grupperingen. Då blev det fart utefter hela linjen, både försvarare och stridsdomare. Så small det utefter stranden på olika punkter. Vad hade hänt? Hade vi blivit tagna på sängen eller hade fi använt ubåt?

Nu gällde det att försvara sina ställningar och inte släppa in någon obehörig. Order gavs i mörkret i viskande ton medan ögon och öron var på helspänn.

Kulsprutegruppen, som hade en strategisk placering, spelade plötsligt upp sin eldiga musik och så hördes en del smällare, ungdomarna hade fått vittring.

Så småningom dog striden ut och kl 0300 blåstes det till samling vid bryggan och överfart till semesterhemmet för genomgång och gökottekaffe. Solens första strålar lyste på trötta men glada ungdomar, ty det hade ju hänt något.

Vid genomgången framkom det hur listigt B-styrkan löst sin uppgift.

Då bogserbåten lade till vid bryggan för att lämna mjölken kände han plötsligt att en kpist kittlade honom i ryggen. Ja sedan var det bara att lyda. En roddbåt med 5—6 man liggande på magen togs på släp och ett 20-tal man gömde sig i båten. Vid en extra gir släpptes roddbåten och drev iland av sin egen fart. Det var dessa som genom sin eld sedan drog uppmärksamheten till sig så att de som var i båten kunde smyga sig i land. B-gruppens chef fick också en extra applåd för sin fyndighet.

Så avslutades en trevlig och lärorik övning, som samlat inte mindre än 170 deltagare. Alla var eniga om att detta, att alla frivilliga organisationer fick vara med och medverka, var modellen. Mycket mera kunde vara sagt men vi vill "int' skryt".

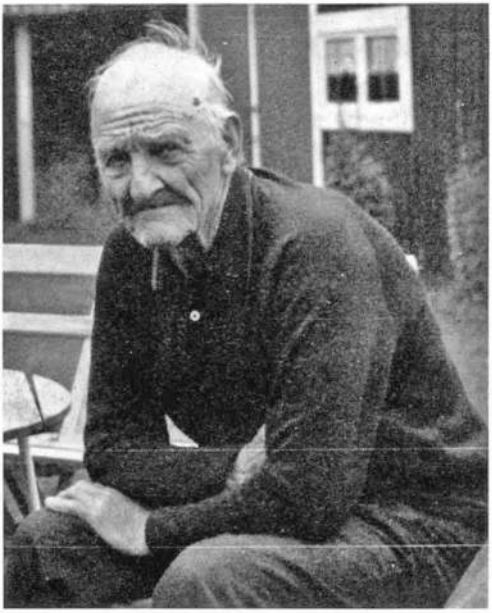
Sven E Andrén

NÅGRA SOLDATMINNEN NÄR KUNGSBÄCK VAR NYBYGGT

Av de mannar som den 2 april 1909 ryckte in till Kungl. Helsinge regementes nyuppförda kaserner vid Kungsbäck i Gävle för att där göra sin grundutbildning, finns ej många kvar i livet idag. I Mohed utanför Söderhamn där regementet hade legat från grundandet 1624 hade det nu excercerats för sista gången. Från och med 1909 flyttades verksamheten ut ur Hälsingland till länets centrum, residensstaden Gävle.

De gamla träbarackerna i Mohed var nedslitna, reg. läge avsides men trivseln där var ändå stor. Många släkter hade i generationer skickat sina söner till Mohed där de kände sig lugna för dem. Ingen större tätort i närheten med tillhörande lockelser för soldaterna fanns, utan ett regemente som erbjöd trivsel inte långt ifrån hemmet.

Men att nu behöva resa ända till Gävle, denna avlägsna ort mer än tio mil bort, kändes för många soldater som att resa till en avlägsen världsdel. De som nu 1977 ännu lever och var med vid den här tiden är inte många. Men jag har lyckats få tag i två stycken som för mig berättat om hur det var att få exercera på det då alldeles nybyggda och fina I 14.

No 209 Bäckänges Per Nilsson Burman i Segersta.

Den som jag först talade med var min morfar "No 209 Bäckänges Per Nilsson Burman i Segersta" som han omnämns i regementsarkivet. Han var son till den kände bonden "Bäckänges Nils Jonsson Burman" som avled så sent som 1961, över 100 år gammal. Morfar var soldat på livkompaniet som då ansågs vara det finaste kompaniet och fördelaktigast att tjänstgöra vid.

Den 2 april 1909 kl. 8.30 samlades alla ifrån Bollnästrakten som skulle börja "rekrytbeväringsskolan" vid stadens järnvägsstation för att där tas om hand av en löjtnant som hette Palm. Sedan gick resan per järnväg till Gävle där de nyinryckta skulle vara senast klockan 12.

Efter att ha kvitterat ut sina persedlar och sitt vapen sattes excercisen genast igång. Redan inryckningsdagen delades de första permissionsförbuden på en månad ut, bl. a. därför att många mannar var så pass berusade när de kom till reg. att de inte klarade inryckningsdagens övningar. Kompanichefen på livkompaniet vid den här tiden hette Frithiof Stein. Han var omtyckt av sina mannar därför att han var rättvis och inte alldeles omöjlig när det gällde att bevilja permissioner. Regementschefen var E. von Krusenstjerna.

Morfar var mycket intresserad av dans och musik och han tyckte därför om att gå på danstillställningar nere i staden. Men att få permission till sådant var inte så lätt. Tillsammans med några kamrater kröp han en kväll ut genom ett hål i staketet vid marketenteriet eftersom lusten att få fröjda om litet blev allt för stor. Rymlingarna uppsökte det vid denna tid så populära dansstället Strömdalen som numera inte finns kvar.

Men olyckligt nog så avslöjades dessa herrars nattliga utflykt, ty när de skulle krypa tillbaka genom hålet i staketet så observerades de av vakten som lade beslag på dem. Det blev sex dagars extra vakttjänstgöring som följd av detta, men när de dagarna hade gått till ända så beslöt de unga soldaterna sig för att prova på något bättre sätt att kunna smita ut ifrån reg. en stund. Med ett smidigt hopp över staketet vid A-kasernen rymde man nu några immar för att kunna ta sig en svängom med stadens unga flickor. Men när dansen var slut och man skulle klättra in över staketet igen så uppenbarade sig den otrevlige vakten igen och han lade förargligt nog beslag på de unga herrarna ännu en gång.

Eftersom de nu ansågs som andragångsförbrytare skärptes givetvis straffet.

Bataljonschefen som på den här tiden hette Hjertström tyckte att det nu var dags att döma herrarna till två dagars sträng arrest. Den bestod av att de sattes i enskilda totalt mörka källarceller för att där begrunda sina brott. Maten i denna fängelsehåla bestod givetvis inte av annat än vatten och bröd. Efter att i två dagar ha suttit i ett sådant totalmörker som de gjorde medförde för dem att de måste gå med händerna för ögonen när de fördes upp i dagsljuset igen. Detta straff ansågs direkt farligt för synen och det avskaffades redan samma år. Efter detta avtog tydligen dessa mäns rymningslust eftersom straffregistret inte har något mer att säga om dem.

Morfar anpassade sig snart till militärlivet och han trivdes riktigt bra. Man fick god mat, dagpenning och nya kamrater för livet. Trots att dagpenningen var så liten som femtio öre om dagen så är det förvånansvärt att se i arkivet att många män lyckades spara ihop flera hundra kronor under sin beväringstid.

På den här tiden var också reg. till en stor del självförsörjande. Det fanns bl. a. ett eget bageri där det bakades så kallade "kusar", ett slags småfranskliknande bröd. Det fanns också ett

grishus. Därifrån fick man sitt eget fläsk som vid den här tiden åts betydligt oftare än nu.

Dessutom fanns heltidsanställda sadelmakare, snickare samt andra hantverkare. Egen frisör och eget tvätteri höll man sig också med.

Ett par månader innan morfar avled hösten 1975 88 år gammal, träffade han en exerciskamrat som han då inte hade sett på 66 år. De träffades i Norrala hos mina föräldrar. Morfar tog trots sin höga ålder sin moped och reste från Bollnäs de fem milen till Norrala för att där tillbringa några dagar. Under ett sådant besök var även en annan gammal biodlande man ifrån en grannby på besök hos oss. De båda gamla männen kom snart i samspråk med varandra och ganska snart visade det sig att de var jämngamla och att de hade exercerat på I 14 samma år.
Jag lyssnade intresserat på deras samtal eftersom jag visste att det snart var min tur att hamna på I 14.

No 42 Nils-Olof Bergman.

Under julledigheten i år så besökte jag den gamle biodlaren för att göra en intervju med honom. Han heter Nils-Olof Bergman och han blir 90 år gammal i aug. i år. Från sin tid vid regementet berättade han för mig att han hette No 42 Bergman och

att han låg på nionde kompaniet, där löjtn. Samuel Sandberg var komp.ch. Herr Bergman berättade vidare för mig att han hade varit uttagen till snickare, den enda på hela regementet. Därför hade han fullt upp med att reparera möbler, snickra ramar till skjutbanan, bygga staket i regementsparken m.m.

Eftersom han kunde hantera ett gevär redan innan han kom till regementet så tyckte man att han inte skulle behöva skjuta så mycket, och det var inte många gånger han sprang omkring i skogen med sitt mausergevär.

Han och hans kamrater var inte ute i staden så mycket under fritiden utan man höll sig helst innanför grindarna eftersom det ofta blev drabbningar mellan rekryterna och civilbefolkningen. Flera av hans kamrater hade blivit så blåslagna att deras anhöriga knappt kände igen dem när de reste hem på permission. Att samtala över en kopp kaffe eller en liten pilsner på marketenteriet var ett betydligt bättre och lugnare sätt att tillbringa kvällen på. För herr Bergman var det också extra svårt att ta sig till reg. Han bodde och bor fortfarande i den lilla byn Krogen strax söder om Lindefallet i Hälsingland. För att ta sig de tre milen till närmaste järnvägsstation i Söderhamn fick han starta redan kvällen innan hemifrån för att övernatta där. Med hästskjuts reste han till järnvägshotellet för att där sova över under natten. Redan vid femtiden på morgonen fick han gå upp för att hinna med morgontåget som förde honom till Gävle.

Stolt visar han mig sina gamla gevär och omtalar att han fick flera skytteutmärkelser under rekryttiden. Att han är en god skytt brukar han visa under den årliga älgjakten där han sällan missat en älg.

När man har lyssnat till dessa gamla soldaters minnen från reg. så förstår man att de trots alla påfrestningar ändå upplevde beväringstiden som ganska trevlig och lärorik. Man förvånas nästan när man hör med vilken glädje de berättar om sin ungdomstid på I 14, och jag är säker på att vi som nu gör vår utbildning en gång kommer att göra på samma sätt, fastän tiden dit för de flesta ännu är lång. Visst kommer det att kännas härligt när utryckningsdagen kommer, och åren kommer att gå innan vi säger det men vi kommer att säga det, om inte förr så på en åttioårings långsamma sätt, med en åttioårings brustna stämma: Tänk så roligt vi ändå hade det, när vi var unga rekryter på Hälsinge regemente I 14 i Gävle.

Raymond Sandquist

HAN FATTADE INTE INNEBÖRDEN

Regementspastorn skulle hålla korum och inledde med en stilla undran om mannarna hade behov av religionen. Därför ställde han en fråga till soldaten Trygg: "Varför säger du, jag tror?" Svaret kom blixtsnabbt: "Hä har ja' alleri sagt. Fråg' Olle Jönsson på 7:e kompani. Han är religiös, han."

HAN GJORDE SOM JESUS

Soldaten X kom att gå förbi storbonden C, när han fick en idé. Han menade: "Nog skull' hä var bra roligt för mor att få åk' lite fint te julottan." Han gjorde slag i saken. Men när han kom gående med hästen på landsvägen mötte han länsman, som tyckte, att det verkade lite underligt. Därför ställde han frågan till soldaten: "Har ni löfte att låna hästen? Jag bara undrar." Soldaten svarade helt frankt: "Ni vet fôl hur Jesus gjorde. Han sa tell någon att Jesus behövde den. Hä var visseligen en åsna, men skillnaden är bara den, att jag behöver en häsa."

Med detta svar tog han hästen och gick vidare. Länsman blev svarslös och stum av förvåning.

DET HÄNDE PÅ MOHED

Händelsen timade på Moheds exercisplats. Sergeanten I. höll lektion med sina soldater när korpral Claar bad att få avlägsna sig för enskilda angelägenheter. Eftersom det bara var ett par minuter kvar av lektionen, tyckte sergeanten, som var nitisk, att korpralen kunde försöka lugna sig dessa minuter.

När lektionen var över, sa sergeanten: "Nu kan Claar gå. Nu tar vi rast." "Nu är hä redan hänt, sergeant", var korpralens svar. — Man kan tänka sig att korpralen såg både olycklig och bedrövad ut.

Gunnar Thyrestam

Kölhaugen från Skalstugan.

Det var under de oroliga åren på 1940-talet. Gränsen mellan Sverige och Norge var spärrad av militär. På svenska sidan gick svenskar och på den norska tyskar och höll vakt. Norge var "härtaget". Vi svenskar fick år efter år åka till olika gränsposteringar — "någonstans" —, som det hette.

Jag har tagit fram min dagbok från 1944, då jag en tid var förlagd till Skalstugan som sjukvårdare. Jag var nu rätt så van vid detta liv, ty jag fick redan 1939 gå i grå uniform. Den gången i Boden på sjukhuset (under T31) för att vårda sjuka.

Det var kallt den vintern. Ofta omkring — 40° C och norrskenet gnistrade, rimfrosten gjorde träden vita och det knarrade under skorna, när man gick...

Men nu var det sommar, och 6 cgk L14 under kapten A. G. Müntzing var på väg "någonstans".

Det var midsommardag när det tunga militärtåget rullade mot norr. Träden var gröna, och det blommade i naturen hemma i Hälsingland. Vi skulle "någonstans", men vi var vana vid det nu, och oroade oss inte. När vi på expeditionen kom in före kompaniet, sades det att vi skulle till treriksröset långt uppe i norr. Vi började ordna med skidor, mitt i sommaren.

Men det blev ändrat, och tåget gick mot Jämtland. Här fick vi förläggning i tält, ibland även expeditionen, innan vi den 24 juli kom till Skalstugan, mitt emot Sandvika i Norge. Här såg vi de norska fjällen tydligt, och mäktigast var Kjölhaugen.

Vi hade knappast inkvarterat oss, kompaniet i Korsu och staben inomhus, förrän jag fick ta emot de första flyktingarna från Norge — från "andra sidan". Det var två ryssar, Fedor Asafow och Stefan Polous. Som sjukvårdare skulle jag ta reda på namn och ålder på alla flyktingar. Ryssarna hade varit i kriget endast 5 dagar, då de blev fångar. I Tyskland fick de arbeta i ett par år och hade nu varit på befästningsarbeten i Norge i 2 år. På något sätt lyckades de fly över gränsen. De hade många kamrater som kom över på andra ställen ungefär samtidigt. Det sades att de flytt från ett transporttåg. Men hur...

Det var lugnt en dag, men så den 26 juli kom det två unga norrmän, Angel Vestad och Bjarne Asbjörn Hanebö. Man vågar väl tala om detta nu efter 30 år! och flera av dem lever väl? Fötterna var såriga och jag fick plåstra om dem. De hade varit i arbetstjänst hos tyskarna och flydde därför. De hade gått 6,5 mil på 11,5 timmar!

I fortsättningen skall jag endast tala om de intressantaste fallen fram till den 13 augusti, då vi reste från Skalstugan.

Klockan 4 en morgon kom Arne Almlid från Åsen i Trøndelag. Han var hemmansägare, men hellre än göra arbetstjänst åt tyskarna lämnade han jordbruket. Han hade föräldrar och syskon där hemma vid fjorden bakom fjällen. I allmänhet var de som kom omkring 20 år gamla.

En dag kom en polack, Usnaniske Stanislaus. Han var musiker, barfota och totalt slut. I fyra dygn hade han hållit på från

Trondheim. Han förstod att han var i Sverige, när han hittade en svensk militärmössa. Sin saxofon hade han dock kvar. Och man tog inte miste på hans känslor, då han tog munstycket som en pistol och sade:

— Nazist, poff, poff...

Den 29 kom de unga norrmännen Torleif Berg och Arne Brandt. De hade uttagits till Qvislings livvakt, men det förmådde de inte. "Ledarens" sympatisörer började tydligen också säga ifrån att vara hans vakter, och därför tvångsutskrev man unga norrmän. Det var tydligen inte så bra, ty de flydde. Det sades så.

På em kom det två som sade att de var poliser. Namnen kan vi utesluta. De hade, sade de, varit med om en utredning om sabotage och passade på att fly. Vi tyckte att de verkade misstänkta. De var överlägsna på något sätt och bjöd på sprit, men vi tackade för oss. Detta anmäldes till ledningen i Duved. Det sades att de kom till ett särskilt läger.

Söndag morgon, den 30, klockan var 4 och ljus natt. Gränsvakten ringde, och det var bara för mig att ta ett par frivilliga med mig och cykla till Skalvattnet. Det var inte svårt att få med frivilliga, ty alla ville hjälpa till. Där på andra sidan sjön, men inne i Sverige, såg vi en svag rök. Där var de. I en dålig båt rodde vi över sjön, och där satt en präst, hans fru och en student. De var vid god vigör och glada. Studenten hade suttit i fängelse i 13 månader, men lyckats fly. Jag frågade hur han kunde det.

— Jag är här nu, svarade han. Det var allt.

Men nervpåfrestande ögonblick hade det varit.

Prästparet hade lämnat en 4 månaders son kvar hos en syster till henne. Hon var trött, men "god" om fötterna. De hade varit 4 i sällskap, men en av dem hade gått "Karl-Johanvägen" för att få hjälp, när de kom till Skalvattnet. Han fann vår vakt och det var denna som ringde på natten.

Det kom fler som inkallats till "forgarden". Den 31 kom det två banktjänstemän. De var lyckliga att de var över, men nog hade de hellre tjänat sitt riktiga hemland, där tyskarna nu var "herrefolk".

På kvällen kom en ensam norrman. Han var student och hade sitt betyg, det värdefullaste han ägde, insytt i en vattentät påse närmast kroppen. Han tänkte bli missionär. I 2 månader hade han hållit sig gömd i en hytta, innan han lyckades komma över

gränsen. Han längtade nu till Uppsala för att få fortsätta studierna.

Kåre Bröndmo var bara 19 år och också han skulle på arbetstjänst för tyskarna. Han hade haft sällskap med en 17-årig kamrat, men denne hade vrickat foten och måste vända om.

— Men han kommer, sade han.

Onsdag, den 2 augusti. På em kom en polska, Janina Warinska, i sällskap med fransmännen Louis Keuten och René Guerin. Männen var bokförare och chaufför från Paris. Hon var studerande från Warszawa. De hade uttagits till arbetstjänst för tyskarnas räkning. Hon fick en liten lön, för vilken hon köpt skinn. Tullaren och jag låtsades inte se dem, och hon fick dem med sig, när hon fortatte. Hon hade klarat sina fötter bra, men chaufförn hade de sämsta fötterna jag såg medan jag var vid gränsen.

Lördag igen, den 5 augusti, och 3 norska flyktingar, Lyder Mäla, Leif Georg Sletvold och Borghild Dalsnes. De hade hållit på och gått i en vecka och inte riktigt visste var de varit. På torsdagen var de i närheten av "Karl-Johan-vägen" men inte vågat sig över gränsen. Männen hade i Norge skjutsat flyende ryssar, och vågade inte stanna kvar där hemma, medan hon var uttagen till arbetstjänst. Vår gränspatrull fann dem och då hade de bara en liten brödbit kvar. Hos oss fick de nu mat, men jag vågade inte låta dem äta så mycket på en gång.

— Har ni särskilt bra mat åt flyktingarna, frågade de. Men det var ju samma sorts mat som vi åt varje dag. En gång fick jag av en flykting ett mörkt bröd, som smakade starkt. Det var deras bröd. Det liknade väl det bröd, som våra fäder i Sverige kallade barkbröd, och som bakades av bark i nödtider.

Quislings livgarde behövde tydligen många unga män. Den 6 kom det 4 st igen. Kay Johannes Olsen, Gunnar Dahl, Övind Brattebö och Einar Valdemar Borgen. De flydde undan Livgardet. Tre dagar hade de hållit på från Trondheim. På natten innan de kom, hade de förföljts i 2 timmar av en tysk patrull med hund. Den sköt 3 skott efter dem, men dimma hade räddat dem. De var rätt så såriga om fötterna.

Dagen efter kom det 3 norrmän, Arne Andersen, Rolf Sigvard Hansen och Erling Arnevik. Också de hade gått i 3 dygn och hade ovanligt dåliga fötter. Jag fick ett kohorn som minne, som jag har kvar ännu.

Så den 8 augusti kom det 3 från Tjeckoslovakien, Josef Kucera, Karel Scester och Jaromir Sirofek. De hade först varit i Tyskland på arbete och nu i 1 år i Norge. De hade lärt sig litet norska och var lätta att förstå. Tidigare hade de hjälpt Jarina Warinska, som kom den 2 aug. De kände igen hennes skor, som hon lämnat utanför vårt tält, och hoppade av glädje, att hon klarat sig. Norrmannen Per Schröder kom den 9. Han rymde då polisen kom för att hämta honom. När han kom utanför Trondheim, anropade han en tysk bil och fick åka med denna några mil. Det underlättade flykten. Han var studerande.

Dagen efter kom det en till, som rymde undan tyska polisen. Samma historia igen. Han hade stor packning och mat, ty quislingarna sade att det var ont om mat i Sverige. Men det var det ju inte. Och naturligtvis hade han metspö. Det hade många så att de kunde säga att de skulle fiska, om de upptäcktes.

Den 11 augusti kom en norrman och bad om hjälp, ty på andra sidan Skalvattnet låg fru Thea Marie Aasen med flickorna Liv 5 och Guri 4 år. Trots att det blåste kom de lyckligt över sjön, när vi mötte dem. Hennes make hade kommit till Sverige ett år tidigare. Hon hade legat på sjukhus och kom direkt därifrån. De hade gått 3 mil med barnen, som de ofta fått bära. På morgonen, när jag kom med mat, sade Liv:

— Jag har kastet upp i natt.

Modern log. Hon var nog lycklig att snart få träffa sin man.

En natt kom det två norrmän i en svensk militärbil. Tullaren visste vilka de var, men han sade ingenting. De hade stora packningar. Vakterna efter vägen Duved—Skalstugan var underrättade. Det var bara att åka. De tog ryggsäckarna, vinkade litet åt oss, men sade ingenting. De tog vägen mot Skalstugan. De kände stigarna. Natten efter hörde vi hur det ekade sprängskott på "andra sidan", och tredje natten kom de tillbaka. Ryggsäckarna var lättare nu. Militärbilen mötte som avtalat. De steg in och åkte. De hade gjort sitt. Vår "hemliga spion" från Sandvika sade att de sprängt en bro...

En dag var Åregruppens högsta befälhavare hos oss på inpektion — och samma dag sades det att Quisling var i Sandvika. Var det bara en tillfällighet? Knappast! Det var mycket däruppe, som det inte sades något om.

Det var inte bara flyktingarna, som riskerade liv och lem. Det var särskilt en "lots", som hette Dahlkvist. Troligen en svensk,

som bott länge i Norge och nu visade vägen över fjällen. Första gången han kom till oss, berättade han att en annan "lots" gripits och skjutits av tyskarna. Denne lotsade över vid Storlien. Svenskar som låg där på bevakning hade berättat om honom på ett kort hem. Detta snappades upp av spioner. Det fanns tyvärr sådana som hjälpte tyskarna också i Sverige. När han berättat detta, ställde vår kapten upp kompaniet och sade att ingen fick skriva hem om vad de såg och hörde. "Lotsen" var ett varnande exempel. Dahlkvist förmedlade också brev, som flyktingarna lämnade. Jag undrade ibland om de kom fram.

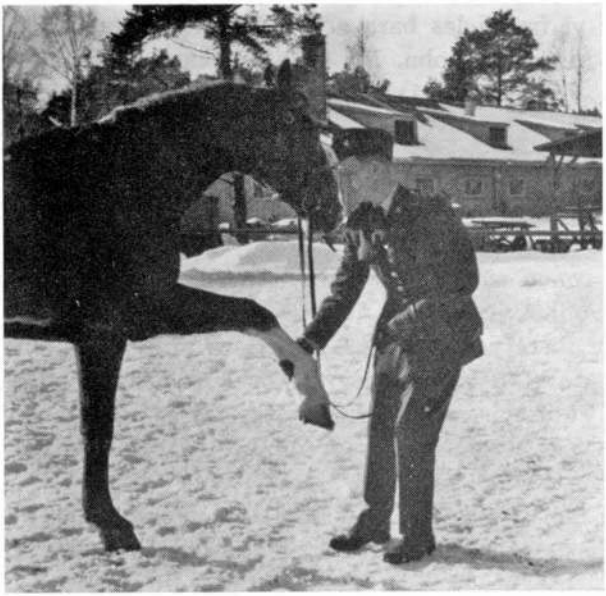
Vi svenskar kan nog inte fatta vad som hände på andra sidan Kölen under "härtagningen". Inte ens nu 30 år efteråt, och sedan vi läst så mycket om det. Vi **upplevde** det inte. Vid Sandvika såg vi ibland tyskarna, som gick på vakt. Det var oftast äldre män, som såg slöa och likgiltiga ut. Uniformerna var slitna. De kanske längtade över gränsen de också. Vad visste vi? Vad vet vi? Alla var i alla fall människor med hem... Drivna av fanatiska idéer, som de måste tro på. Det fanns för dem endast en sorts upplysning, en sorts propaganda. Om världen utanför "tredje riket" visste de ingenting. Men en dag var kriget slut. De **fick** träffa andra människor. Hur var detta "uppvaknande" för dem? Vid en bilresa i Norge i slutet av 1950-talet mötte vi i Norge många bilar med D-märke. Det var ofta medelålders tyskar som kanske en gång var med om att invadera Norge? Nu mötte de ett fritt land...

— — —

På mitt skrivbord står en liten tennask, som jag bytte till mig av en rysk flykting. Han hade gjort den med endast en tång och en kniv som hjälp. Han hade ristat in en kvinna och en båt, årtalet 1944 och bokstäverna L. S. Denna ask minner mig om sommaren 1944 och de människor som flydde... och i asken bevarar jag några "quislingpengar". På sitt sätt minner det om dagar vid gränsen. Kanske att någon känner igen sig?...

Viktor Johnsson

HÄSTEN FÖRSVINNER
EN EPOK ATT MINNAS

Hästen Vitfot "skakar hov" med öfu G. Th. Bengtsson när denne slutade som stallchef 1965.

En epok i den venska arméns långa historia är nu definitivt slut i och med att en av dess äldsta och trognaste tjänare, hästen, slutgiltigt har gjort sitt som dragare i krigsorganisationen. Enligt regeringens beslut hösten 1975 skulle arméns ackordhästorganisation överlåtas till en stiftelse. Denna bildades våren 1976 med syfte att främja hästaveln i riket. Tidpunkt för överlåtelsen var satt till den 1 juli samma år. Vid årsskiftet 1976/1977 upphörde förbandens, tio stycken däribland vårt eget, redovisning av hästar. Viss del av förbandens administration handhas i fortsättningen av lantbruksnämnderna och den centrala administrationen av försvarets materielverks arméavdelning.

De sista ridhästarna i krigsorganisationen försvann när jägarskvadronen vid d v Kungl Livgardesskvadronen (K1) avfördes ur rullorna 1972. Men ända tills för ett par år sedan har anspanns- och hästsjukvårdskompanier funnits kvar vid ett par förband i Norrland. Någon repetitionsövning där hästar varit med har dock inte skett på de senaste åren. Hästar i militära sammanhang kommer vi framdeles bara att se i samband med högvakt, statsbesök o d i Stockholm. Då används stamhästarna vid Kungl Livgardets dragoner (K1). Dessa hästar uppgår till ett hundratal.

— o —

På slutet hade armén cirka 1300 hästar av vilka omkring tre fjärdedelar var stamhästar medan återstoden var ackordhästar. Huvuddelen av de förra samt alla de senare var utackorderade till s k fodervärdar. Efter viss tid övergick ackordhästarna i fodervärdarnas ägo, ridhästar sålunda efter åtta år och draghästar efter tio år. Ackordhästorganisationen administrerades centralt av materielverket och lokalt av vissa arméförband.

Ändamålet med den ovan omtalade stiftelsen skall, som sagts, vara att främja hästaveln. Det nuvarande antalet hästar skall om möjligt bibehållas. För att säkerställa detta skall årligen anskaffas minst ett hundra hästar. För inköp av dessa disponeras ackordsavgifter och inkomster av försäljning. Försvarets materielverk skall mot ersättning av stiftelsen även i fortsättningen svara för den centrala administrationen. Stiftelsen skall stå under kontroll av Lantbruksstyrelsen.

In i det sista var häst och soldat oskiljaktiga vänner. De soldater, som utbildades i anspannstjänst på regementet, visade sig oftast vara regementets bästa soldater. Hästen var en god uppfostrare! Den lärde soldaten känna ansvar inte bara för sig själv utan även för sin "materiel". Den sista anspannsplutonen utbildades på regementet 1966—1967 vid 12. kompaniet. Plutonen bestod av 32 värnpliktiga. Plutonchef var fanjunkare Wiklund, känd av många årsklasser kuskar, med fanjunkare Thimper som ställföreträdare. Siste stallchefen var fanjunkare Karlsson, som 1970 lämnade den sysslan och gick över till idrottsavdelningen. Då fanns enbart åtta hästar kvar och dessa var uppstallade vid Stenhammar. Nu är sedan några år tillbaka även de borta.

Kärrorna skramlar fram över heden. Från reg.dag i september 1954 på Mohed. I täten d v öuf Åke Wiklund.

I juli 1969 upphörde man att kommendera värnpliktiga till stallvakt. De fåtaliga hästarna behövde ingen tillsyn under icke tjänstgöringstid. Dagens värnpliktiga kan knappast föreställa sig vad de härigenom har gått miste om!

De sista anspannskompanierna, 8., 14. och 19., i regementets krigsorganisation försvann under första halvåret 1971. All den materiel — selar, sadlar, kärror mm — som inte längre behövdes, kördes hösten 1973 till särskild uppsamlingsplats i Stockholm, där materielverket tog hand om den.

I samband med repetitionsövningar utökades regementets hästbestånd med inkallade hästar. Då räckte inte stallet till utan det s k sommarstallet i Lapphagen beläget mellan garageområdet och riksväg 80 togs i anspråk. Där var ordnat med uppställningsplats för hästar med spiltor och foderbord mellan de talrika tallarna. Det var inte många år sedan som de sista resterna av dessa anläggningar försvann. Även i Marma var ordnat för hästbivack i skogen mellan lägret och skjutfältet. Den bivacken användes mest av rekrytbataljonen på vintrarna. Där stod hästarna väl filtade och andedräkten steg som rökpelare upp genom grenverket.

I historiskt perspektiv har hästen haft en utomordentligt stor betydelse för militär verksamhet. Den har stundom varit styrande för stridsteknikens utformning och många gånger "fällt avgörandet i striden". Vissa speciella hästar, som figurerat i historiska sammanhang, finns på ett eller annat sätt att beskåda än i dag. Så kan exempelvis den häst, som Gustav II Adolf hade i slaget vid Lützen 1632, beskådas i uppstoppat skick på Nordiska muséet i Stockholm, Karl XI:s häst Brandklipparen finns avmålad i flera varianter av den kände målaren Ehrenstrahl o s v.

Fram till början av 1900-talet var hästen ensam bärare av rörligheten inom armén och ända in på 50-talet var den i stort sett oumbärlig i samband med militär verksamhet. I början av beredskapen under andra världskriget hade vår armé omkring fyra tusen stamhästar och ett stort antal inmönstrade hästar. Som mest hade armén omkring 60000 hästar "under fanorna".

Nu är vår fyrfota vän ett minne blott. Våra minnen varierar beroende på vilket sätt, som vi kommit i kontakt med hästen: som ryttare, som kusk, som skidtolkande soldat där snökokorna från hovarna yrde om huvudet, som vettskrämd skyttesoldat vid ilastningsövning på järnväg på Hagaströms station, som stabschef eller adjutant, vilka med all möda försökt hålla sig 1,25 meter snett bakom till vänster om chefen. Men nog kan vi alla instämma med vad som stod i den gamla soldatinstruktionen att "hästen är av naturen from, villig och tålig och förlitar sig helt på soldaten, om denne förstått att genom vänlighet vinna hästens förtroende".

Och vem vet — kanske de gamla hederliga hästkrafterna åter kan komma till användning om vi ånyo drabbas av energikris och avspärrning? En häst kan man ge en sockerbit men inte en traktor!

Knut Björkenstam

UNGERN OCH SUEZ 1956
ETT BEREDSKAPSMINNE

Beredskapsminnen brukar hänföras till andra världskrigets dagar då den svenska igelkotten reste sina taggar och tigern blev svensk med blå-gul randning. Det gäller för dem, som då var med. För oss yngre hälsingar finns inga "krigsminnen" att mer eller mindre nostalgiskt falla tillbaka på. Men ett och annat har dock hänt ute i världen, händelser som direkt påverkat tillvaron för oss på Kungsbäck och annorstädes i landet. Så var förhållandet hösten 1956.

Under hösten 1976 erinrades i såväl press, radio som TV om de tragiska händelser, som utspelades hösten tjugo år tidigare. Det var kriget mellan Israel och arabstaterna med intervention av Frankrike och England. Dessa båda invaderade med militär trupp i Suezområdet. Men framförallt var det skeendet i Ungern, som både fick känslorna att svalla och den militära beredskapen att skärpas. I detta sammanhang räcker det med att påminna om att en revolution utbröt i Ungern där det hittills kuvade folket slängde av sig diktaturens ok och för några korta dagar andades en friare och friskare luft. Stalinstatyerna vräktes omkull, symboliserande den nya eran. Ryssarna invaderade landet och den kvava, instängda luften svepte ännu en gång in över pustans land. Men Stalinstatyerna kom icke att resas igen!

Jag hade den 28 maj 1956 ryckt in för att påbörja plutonchefsskoleutbildning i skyttetjänst på Livkompaniet. Det var förlagt i den då nyligen renoverade A-kasernen, där logementen hade namn efter slag, som regementet med framgång genomkämpat och fått som segernamn på fanan. Jag kom att bo på logement Warschau i A 3. Kompanichef var kaptenen Leopold Broman med fanjunkare Bertil Andersson som kompaniadjutant. Plutonchef var löjtnant Rune Sundler, nyss hemkommen efter studier vid Kungl Krigshögskolan, med fanjunkare Lennart Stoltz och överfurirerna Lindström och Olsberger som övrigt befäl på plutonen.

Författaren som handräckning i "köket" vid sommarveckan i Öregrund.

Dagarna efter inryckningen gick fort med bland annat sommarvecka i Öregrundstrakten och så kallat goodwill-besök över ett veckoslut i Bollnäs. Där marscherade vi in under förbimarsch för regementschefen, överste Curt Göransson, med musikkår och fanvakt i täten. Vi lämnade staden söndag kväll i facklors sken och under sång.

Så kom hösten med regn och rusk. En vecka i mitten av oktober skulle vi på skytteplutonen åka upp till Stagården utanför Bollnäs för att vara övningstrupp åt en befordringskurs, som genomfördes i regi av FBU. Vi inkvarterades i gamla slitna baracker — det var inte lika fint där då, som det är nu — och tyckte oss kastade decennier tillbaka i tiden vad gäller komforten. Det dåliga vädret och de långa övningsdagarna, sena kvällstjänster varje dag, bidrog inte till att vi såg ljusare på tillvaron. Men arbetet skulle skötas. På den tiden var det ingen diskussion om annat. Övningstrupp har nog i alla tider "fått slita ont" och gå direkt från ett moment till ett annat, allt för att befälet skall få så många övningstillfällen, som möjligt. Vår pluton utgjorde inget undantag härvidlag. Hemma på regementet hade vårt befäl hunnit lära oss ett och annat i truppföringens ädla och svåra

konst. Nog tyckte vi ibland att FBU-befälet betedde sig underligt. Vi gjorde inte alltid, som vi blev beordrade, utan litade mer på vad vårt eget befäl lärt ut. Och så gick det bra för FBU-arna!

Vi hade verkligen skött oss bra, detta utan tanke på vad man numera kallar kompensationsledighet. Därför var vi glatt överraskade när löjtnant Sundler på torsdagkvällen meddelade oss, att vi skulle få ledigt lördag och instundande måndag med inställelse på tisdag morgon. Vi hade på radio hört att saker och ting hänt ute i världen men lät inte det grumla glädjen över den extra ledigheten.

Fredag morgon åkte vi åter till regementet. Det kändes härligt att komma "hem" till den ombonade luckan med den nystoppade halmmadrassen, lunch i matsalen, inre tjänst och förväntad permissionsuppställning strax före 1700. DÅ!

Efter lunch meddelades att hela regementet omgående skulle samlas i exercishuset. Regementschefen hade viktiga ting att meddela. Så var alle man på plats, givakt kommenderades och överstens snabba steg i mittgången ekade mellan väggarna. Med mössan i ena handen och Arbetarbladet, som var eftermiddagstidning på den tiden, i den andra tog chefen emot bataljonerna. Översten läste valda delar ur tidningen om vad som hänt i Ungern. På grund av detta hade beordrats en höjning av den svenska beredskapen med omedelbar verkan. Det innebar att regementet skulle hålla ett kompani i beredskap dygnet runt från och med innevarande fredag. Det kompani, som ansågs bäst utbildat och således hade att börja, var Livkompaniet. Där försvann den efterlängtade ledigheten. Säg den glädje som.....

Nåja, det var bara att finna sig i ödet. Nu började ett intensivt arbete: packning av strids- och trosspackning, skarpaptering av vapen, organisation av kompaniet som ett skyttekompani, där jag blev chef för skytteplutonen, uthämtning av ammunition och reservproviant, uppställning av cyklar mm. Genom regementsledningens försorg uppställdes mitt på kaserngården fordon med skarp ammunition och drivmedel, lastbilar för personaltransport, sjuktransportbil samt cykeltransportsläp. Dessa fordon ställdes under bevakning dygnet runt av personal ur beredskapskompaniet. Till middagsmålet var allting klart. Arbetet hade skett under stor noggrannhet, ty vi förstod att det nu var allvar.

Så såg vi då framför oss ett veckoslut i lugn och ro. Men så

blev det inte. På lördag morgon gick larm. Det var kapten Broman, som fick oss på benen. Kompanichefen skulle öva förkompanis strid längs Hedesundavägen för att, som vi uppfattade det, sysselsätta oss. Vi hade inte den rätta förståelsen för övningen. Till kvällen hade vi utlovats filmförevisning. Det var alltid något att se fram emot. Vi slog fienden vid Skogsmur, marscherade Backavägen åter, åt middag och tog plats i exercishuset. Av filmen blev intet. Ljud och bild fungerade inte, så det var bara att utrymma lokalen. Skytteplutonen beordrades av fanjunkare Stoltz att samlas i gamla ordersalen, numer ingående i kompaniofficersmässen, ovanpå marketenteriet. Där bjöds, nära på som i Karlsborgsvisan, på kaffe med dopp. Härligt! Under tiden kåserade fanjunkaren om sin växeltjänstgöring i engelska armén. Lördagen slutade i alla fall bra!

En vecka i taget låg varje kompani i beredskap. På fritiden, som skulle tillbringas på kasern, fick vi anteckna oss på särskilda listor, när vi lämnade kompanilokalerna för att vara gripbara om... Vårt befäl fick vistas hemma men hade även det skyldighet att vara anträffbart för snabb inställelse.

Senare under hösten gjorde militärbefälhavaren, general Haegermark, en kontroll av beredskapen på regementet. Larm gick efter tjänstens slut. Högtalarbilar körde omkring på staden och beordrade soldaterna att snarast inställa sig på sina kompanier, filmförevisningar avbröts o s v. Inom ett par timmar var regementet stridsberett och grupperat. Och naturligtvis var skytteplutonen på Livkompaniet först klar av alla plutoner!

Beredskapen fortsatte in på år 1957. De olika kompanierna hade "drabbats" i tur och ordning. Värst drabbades nog det kompani, som fick ligga kvar på Kungsbäck under jul- och nyårshelgerna. När beredskapen så småningom upphörde, hade vi alla fått oss en tankeställare. Det gav oss en skarpare relief åt kommande övningar och en annan bakgrund till desamma, även om ammunitionen var mera lös än skarp och fienden mer bestod av papp än av kött och blod, vid våra duster med terrängen vid "I" i Ingebo, i Storhagen, "Stalingrad" (den numer raserade ruinstaden), "o" i Valbo med flera för generationer av hälsingekrigare väl bekanta namn och platser på övningsfältet vid Kungsbäck.

Knut Björkenstam

HOS KAMRATERNA I I14 STOCKHOLM

1. Om Ledningens ansträngningar för och genomförandet av höst-träffen 1975

Ledningen samlas att göra en plan
hos Hugo vår myntsamlarbas
och höst-träff med I 14-bröder i sta'n
och sedvanligt ståtligt kalas.

Urvalet stort om studiebesök
i diskussen om dessa där sparades ej krut.
Med krävorna fyllda från myntsamlar'ns kök
vi fattade klokt beslut.

Tjugoandra oktober många mött upp
till höst-träff med I 14 S
Hallwyls palats sågs av mäktig grupp
vår ciceron var ett verkligt äss.

Ädlingen Hallwyl med hustru donerat
hemmet till staten på 20-tal
Frågan är vilket som mest imponerat
av dyrbara pjäser i tusendetal.

Många i kretsen på Sahlströms kom till
— stamlokus vårt vid kalas —
Stek med legymer efter smör, ost och sill
följdes i djupet med drycker ur glas.

Vid småborden kaffe med avéc också
från visbladen sjöngs än en sång
Torsten slog klubban och yttrade så:
Reglementet skall ha sin gång!

Valprocedur gick i rasande fart
från listan med ärendena
ty ledningen själv var beredning så klart
och alla sa' enstämmigt: Ja

Så ledningens jobb var stadd uti tur
vår skrivare läste på vers
och granskningsberättelsens vaga kontur
givit yrkesmän tidernas pärs.

Reglementet fått sitt, nu glammet tar fart
de äldre förtalte om gången tid
de yngre om kommande KFÖ-start
och alla om knektar i fredlig strid.

Men tiden går fort i vänners lag
man säjer farväl och skål o gutår.
I morgon är åter en arbetsdag
Vi ses — om inte förr så i vår!

2. Om Ledningens bestyr och händelser vid vår-träffen 1976

I kattmån'an Ledningen samlad man såg
i Torstens gentila kontor
Till Gävle han rest mellan tvenne tåg
ty böckling är viktigt — det var därför han for!

Tage — han med lösöret — kom ej i tid
till huset bevakat med lås
men nödrop från gatan ledde till frid
och rymlingen sattes i bås.

Med kraft från de rökta o annat gott
vi listan med kraft grep oss an.
Om vår-träff-förslag vi i Ledningen fått.
En lösning vi småningom fann.

På Torsgatan 10 hölls vårens kalas
med sillbit och ärter (punschen ett måste)
Visorna sjöngs till små spetsiga glas
och tack sa' se'n Carl-Henrik Gåsste.

Vid kaffet kring småbord vår Hälsingebas
berättade friskt om sin dag
om ärenden skilda som ständigt ska' dras
om tusende frågor i stort arbetslag.

Om händelser många från svunnen tid
berättade Torsten till bilder ock
om välkända nunor från fredlig strid
i landskapsterrängen med slätter och block.

Traditionellt gavs ett stort lotteri
med myntsamlar Hugo som bas.
Vinsterna spreds uti vårt kotteri
men återgick se'n till sitt glas.

Så ljöd åter sången från mången hals
om Mellbom som drog uti strid
men slutversen kan inte Torsten alls
den förutan han får ingen frid.

I avlösning vatten man hämta i bar
och spädde med starkare tår
Planer för sommaren mången ju har
det är april — och snart är det vår.

Dags bryta upp. Farväl och tack!
Skrivarn o myntsamlarn med avgång spar
collar av läget i sina fack:
Papper och mynten som kanske finns kvar.

3. Den traditionella epilogen

Invand rutin o tradition vi följt
reglementets bestämmelser till efterrättelse
Med någon avsikt har vi ingenting döljt
och ber om sanktion för vår årsberättelse.

Från I 14 S höst-träff på Långa Raden, Skeppsholmen. Bland de drygt 40 deltagarna syntes bl a förre chefen för armén Carl-Erik Almgren. Föredrag om Skeppsholmen hölls av kommendör Fredrik Taube, ordförande i Föreningen Flottans Män.

Fr v: Jan Jospehson, Rolf Andersson (skymd), Östen Andersson I 14, Paul Zetterlund, P-A Ringh I 14, general Curt Göransson, klubbföraren Torsten Wiklund samt Dennis Hillergren.

I 14 S GRANSKNINGSBERÄTTELSE 1975/76

Mitt uppdrag att revidera
jag fått utav I 14 S
dess tillgångar, skulder med mera.
Som vanligt det skett under press.

Jag slitit i nätter och dagar
med debet och kredit och bank
jag följt reglementet och lagar
med Hugo vid domarens skrank.

Kontroll utav mynten på banken
den gjorde mej faktiskt matt
här fanns det ju pengar av fanken
som undgått att straffas med skatt.

En hoper av utgifter finnas
men intäkter tämligen skralt.
Precis som i fjol vill jag minnas
har det mesta vår Ledning betalt.

Icke nog med att böckerna stämde
där gav ock fakturor besked.
När lösöret fram sen jag klämde
fanns båda skivorna med.

Utan erinran är min kontroll
av ledningens många bestyr.
Jag har läst en mängd protokoll
om Ledningens äventyr.

Min uppgift är därmed till ända
förslag nu till höst-träffen går
att Ledningen till heder må lända
för verksamhet hösten och vår.

Täby den 14 oktober 1976

Georg Hellström
Penning-Granskare

FÖRBANDSSKYLTAR OCH KOMPANINAMN

År 1969 togs vid regementet en ny typ av förbandsskyltar i bruk. Orsaken härtill var dels rent praktisk — jämfört med tidigare underlättade de identifieringen av kompaniernas motorfordon — dels hade de en ideell innebörd: Genom att som igenkänningstecken för dagens utbildningskompanier använda symboler för de forna indelta hälsinge- och gästrikekompanierna ville man som ett led i traditionsvården fastare knyta samman dessa regementets underavdelningar med varandra.

De valda symbolerna hänför sig i allmänhet till sockensigillet för vederbörande kompanis stamsocken (d v s den socken, vars namn kompaniet i de flesta fall bar och i vars kyrka kompanifanan förvarades) eller till vapnet för den kommun som vid skyltarnas tillkomst innefattade den gamla socknen.

På skyltarna är vidare anbragta de gamla kompaninamnen — i förhoppning om att dessa efter hand skall i tjänsten "på roten" ersätta de intetsägande kompaninumren. Detta senare uppger i varje fall förbandsskyltarnas idégivare och producent, dåvarande bataljonschefen och majoren vid regementet Christer Palm, som vänligen från sitt o t i u m c u m d i g n i t a t e givit författaren till dessa rader ett underlag för bl a den översikt, som här följer.

LIVKOMPANIET

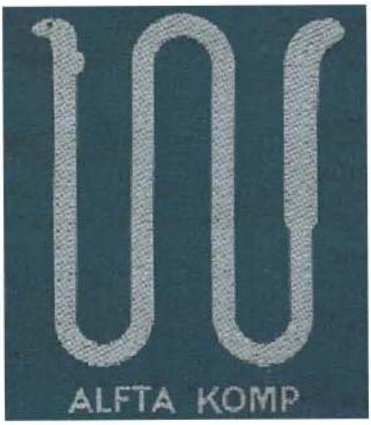
Livkompaniets stamsocken var ursprungligen Segerstad vid Ljusnans utlopp i Bergviken ett stycke öster om Kilafors. Efterhand försköts emellertid det indelta kompaniets tyngdpunkt till Bollnäs varför det slutligen blev dettas stadsvapen, 1969 endast 20-årigt, som kom att bilda grundval för kompanivapnet.

Sedan det bevingade järnvägshjulet eliminerats återstod att användas som militär symbol endast en vit sovande trana mot blått. Eftersom denna trana heraldiskt är vaksamhetens symbol passar den förträffligt i sin nya roll.

Vapendjuret bär i sin stadsvapenversion i sin högra upplyfta klo ett rött föremål (beväpning), som bollnäsborna ursprungligen trodde skulle föreställa en bandyboll på grund av deras stora framgångar i bandy vid den aktuella tiden. Detta är emellertid helt fel. Föremålet ifråga, som enligt ovan numera är vitt, föreställer nämligen en sten och bärs av alla heraldiska tranor (jfr Tranås vapen) samt spelar en avgörande roll i vaksamhetsfunktionen enligt följande.

Den gamla folktron lärde, att tranan vid sovställnings intagande med ett uppdraget ben tog en sten i dettas klo. Blev tranan störd i sömnen reagerade den omedvetet genom att tappa stenen, som föll på den andra foten, på vilken han stod, och väckte härigenom h e l a tranan. Enkelt och genialt — eller hur?

2. KOMPANIET

Alfta kompanis vapen är grundat direkt på det många-hundraåriga Alfta sockensigill eftersom något mellanled i form av kommunvapen aldrig existerat. Sigillet ifråga framställer en ål slingrande ("ålande") i gräset — förmodligen på Voxnans strand, där detta var en vana hos "Alfta ålar".

Vid vapnets framställning fick den gröna bottenfärgen symbolisera gräset medan den moderniserade och starkt stiliserade ålen förlorade sin naturliga svarta färg och i stället blev en vit albinoål för att synas bättre.

4. KOMPANIET

Forsa kompani har varken sockensigill eller kommunvapen att falla tillbaka på — egendomligt nog. Det har därför fått en ny och samtidigt mycket gammal symbol i Forsaringen, det unika kyrkportshandtag, som förvaras i kyrkan där och som med sin ruinskrift samtidigt är Sveriges äldsta juridiska dokument (!) Svart som järnet på vit botten.

5. KOMPANIET

Delsbo kompani använder på enahanda sätt som Arbrå härovan det gamla kommunvapnet — i detta fall givetvis Delsbos gyllene (eller gula) smidesverktyg på rött. Symboliken gäller här den gamla bruksbygden kring Dellensjöarna men må ju också övertas av stabskompaniets signalister i den mån den kan stå för egna verktyg.

7. KOMPANIET

Ovansjö kompani för det tidigare kommunvapnet, som med sin röda hjort på vitt symboliserar den rika jakten i Gästriklands skogar medan de nio heraldiska "rosorna" med omvända färger står för alla landskapets socknar, vilka ovansjöborna med rätt eller orätt anse härstamma från sin egen.

8. KOMPANIET

Färnebo kompani, det gamla överstelöjtnantskompaniet från dalälvsstranden, har helt naturligt givits förutvarande Österfärnebo kommuns vapen som symbol. Kommunvapnet härstammar i sin tur från Österfärnebo sockensigill av obestämd men hög ålder.

Det som nu på förbandsskylten närmast framställs som ett rött torn omgivet av tvenne röda stjärnor på gul botten kan enligt de gamla beskrivningarna av sigillet föreställa allt från en "kastal" — ett befäst medeltida kyrktorn — över en klockstapel och ett katolskt helgonskrin till en färja över Dalälven!

9. KOMPANIET

Järvsö kompani för f d Järvsö kommuns vapen — en svart järv (vad annars?) mot gul bakgrund.

Arbrå kompani för Arbrå kommuns vapen med vit häst och stjärna på blå botten. Om arbråborna härmed velat symbolisera Staffan Stalledrängs häst och stjärna må vara osagt — som trosskompanisymbol får det nu stå för infanteriets gamla trogna draghäst och dess ledstjärna att hålla förbandet i gång.

Den "röda beväringen", d v s den på många vapendjur uppträdande rödfärgade beväringen (horn, klor, hovar o s v) är här borttagen i likhet med på övriga förbandsskyltar.

Med ovanstående har måhända en del frågor kunnat besvaras, som regementets personal då och då ställt sig. Är detta fallet skulle det glädja författaren.

Göran Österdahl

REGEMENTSSTABEN

Regementschef		öv Gåsste
Stf regementschef	utbchef	öv Lugn
Stabschef		övlt Strömberg
Stabsavd	chef	mj Svanbom
	regch sekreterare	fru K Sjödin
stabsexp	chef	fj Nyström
	vxtelefonister	fru E Westerlund
		fru K Andersson
		fru N Florentin
skrivcentral med	chef	fru G Jansson
fjärrskriftanläggn	assistent	fru S Eklöf
	kontorist	fru U Elerud
	kontorist	fru U Gotthold
	kontorist	fru F Ekström
budcentral	chef	fj V C Bengtsson
dagtjänstdetalj	chef	mj Svanbom
	regdagbefäl	enl turlista
	vaktchefer	fj Ersholt
		fj Fredman
		fj Eklöf
		fj B Andersson
Sekt 1	chef	övlt Strömberg
	assistent	fru B Fahlgren
kriplanavd	chef	kn Hiedland
	sbbefäl	kn S-E Olsson
mobavd	chef	övlt Sundstedt
		mj Frödeberg
		kn Hägglund
fältarbavd	chef	mj G Nilsson
	kontorist	fru I Bostrand
uh- och domändet	chef	kn Sohl
		kn K Pettersson
		fj Olshage
maskindet	chef	maskinchef Bergfors
lägerdet	chef	kn Lindman
Sekt 2	chef	övlt Falkenström
	kansliskrivare	frk I Jonsson
centralavd	chef	övlt Falkenström
		kn Hägglund

materielenhet	chef	mj E Persson
försörjningsdet	chef	kn Harneman
inköp	chef	kn E Jonzon
	kontorist	fru G Axelsson
matinrättningen	köksförest	frk L Larsson
	bitr köksförest	fru B Wollmyr
	bitr köksförest, Marma	frk M Eriksson
inre renhållning	städledare	fj Y Larsson
förrådsdet	chef	kn Sandberg
serviceförråd	chef	kn Linde
mobförråd	chef	kn H Johansson
		fj Falk
redovisning	assistent	fru M Hedin
	assistent	frk B Larsson
	kansliskrivare	fru M Öhrbom
	kontorist	fru I Brofeldt
	kontorist	frk K Hedman
	kontorist	fru S Eriksson
teknisk det	chef	aing Nordlund
mtrlkontroll och teknisk utb	chef	kn N-E Eriksson
		kn Paulin
		kn Holmberg
		fj K Johansson
		serg Lennström
		förman G Jonasson
transportplut	chef	fj Mildton
Sekt 3	chef	övlt Trång
	kansliskrivare	fru M Olsson
	kansliskrivare	fru M Laessker
personalavd	chef	övlt G Fredriksson
allmänna det	chef	kn Ö Andersson
		kn K Eliasson
	auditör	rådman Göran von Post
vpl det	chef	kn S Persson
	kansliskrivare	frk B Wallgren
pv det	chef	kons Westberg
		kons B Bergman
	militärpastor	komminister Bjärnhall
	bibliotekarie	fj Olsberger
	kontorist	herr Hansson
hemvärns- och frivilligavd	chef	övlt Idenmark
		mj Lingblom
		kn Ahlström
		kn B-G Jonsson
		kn Thuresson
		fj Hagberg
	frivass	fru I Flodman
	kansliskrivare	fru D Jonsson
	kontorist	fru G Johansson

kameralavd	chef	kn Frisk
	bokhållare	fru S Hedenström
	kansliskrivare	fru B Herre
	kontorist	fru G Janstål
	kontorist	fru Castor
	kontorist	fru L Broman
	kontorist	fru I Andersson
hälso- och sjvavd	förbandsläkare	vakant
	expbefäl	fj G Karlsson
	översköterska	fru L Sundell
	översköterska	fru M Johansson
	undersköterska	fru M Pettersson
	sjukvårdsbiträde	fru A-L Lind
	sjukvårdsbiträde	fru O Elmquist
	sjukvårdsbiträde	fru M Wihrén
	sjukvårdsbiträde	fru H Skarp
	tandläkare	dr Lundgren
	tandsköterska	fru B Almén
	tandsköterska	fru I Uppman
Utbildningssekt	chef	övlt Wiebe
	kansliskrivare	fru G Carlsson
grundutbildningsavd	chef	mj S Ohlsson
reputbildningsavd	chef	övlt B Nilsson
		fj Höglund
övnings- och skjutfältsavd	chef	kn Kvist
inre utbanord	chef	fj B Johansson
yttre utbanord	chef	fj B V Eriksson
skjutfält- och säkerhet		fj Lundström
idrottsdet		kn Munther
		fj Thimper
Grundutbildningsbat	batch	övlt Ringh
	batch stf	övlt Björk
	expbefäl	fj Wiklund
central befälsgrupp	chef	mj E Olsson
Planeringsavd	chef	mj Säfwenberg

LIVKOMPANIET

Chef *Stf* *Adj*

Mj Östblom

Kn Dahlström

Fj Jonsson

Plutonsofficerskurs 77

Chef: kn Dahlström
Stf: kn Laurén

Instr: kn Green
fj Möckelström

Ofu 560917-0096 Samuelsson, Huddinge
Ofu 551213-0096 Grönberg, Linköping
Ofu 550929-0093 Stavegren, Kungsängen
Ofu 550908-7630 Westerlund, Gävle
Ofu 550818-0131 Alvik, Järfälla
Ofu 550730-1116 Forsberg, Sollentuna
Ofu 550709-6930 Boström, Gävle
Ofu 550614-1018 Aström, Linköping
Ofu 541006-4850 Backman, Lindesberg
Ofu 540905-6917 Karlsson, Gävle
Ofu 540825-6955 Boström, Linköping
Ofu 540629-1418 Lundin, Gävle
Ofu 540505-1953 Ahlgren, Linköping
Ofu 540309-1035 Hilonen, Bro
Ofu 540325-3379 Engblom, Älvsjö
Ofu 530901-7555 Strandberg, Gävle
Ofu 530609-1934 Lindberg, Linköping
Ofu 530416-1978 Johansson, Linköping
Ofu 520827-8514 Björnsund, Linköping
Ofu 520612-8554 Olmeborg, Kungsängen
Ofu 520313-0470 Thenstedt, Saltsjö-Boo
Ofu 520211-1018 Krätzel, Österskär
Ofu 510716-6671 Odrup, Kungsängen
Ofu 490704-0077 Hill, Gävle
Ofu 480708-7715 Lindkvist, Kungsängen
Ofu 530416-1119 Forsell, Sundbyberg

Gruppchefsskola 2

Chef: kn Laurén Stf: fk Thollen

Fu 580311-7638 Hellström, Gävle
Fu 560809-1996 Sandström, Gävle
Fu 560410-7556 Skallin, Gävle
Fu 560320-1475 Nyström, Forsbacka
Fu 560113-6913 Birkelund, Västerås
Fu 551124-6935 Bossen, Gävle
Fu 551019-1459 Bender, Gävle
Fu 550903-9417 Hagström,
Fu 550720-7537 Lindemo, Gävle
Fu 550213-7572 Österholm, Gävle
Fu 550126-7255 Blom, Ockelbo
Fu 540917-7598 Glaas, Gävle
Fu 520506-7530 Nilsson, Bollnäs
Fu 480203-7610 Dahlgren, Gävle

Gruppchefsskola 1

Chef: lt Jägare Stf: fk Åhs

591106-1439 Svedhamre, Enköping
590212-7538 Grundin, Storvik
590203-7570 Hallgren, Gävle
581221-7551 Käll, Hofors
580913-7515 Forsling, Gävle
580421-7551 Bohjort, Bollnäs
571126-7376 Mård, Uppsala
571007-6950 Bergström, Salbohed
570527-8553 Scherdin, Karlholm
570508-1437 Grandin, Gamla Uppsala
570424-1578 Weldes, Västerås
570420-1432 Berglund, Enköping
570322-1472 Nordberg, Uppsala
570220-6953 Forsberg, Östervåla
570218-1958 Nordström, Sandviken
550422-7538 Hedberg, Gävle

570130-7513 Sandberg, Sandviken
570117-1455 Noren, Uppsala
570115-7579 Eriksson, Edsbyn
570105-7555 Olsson, Hofors
561226-7558 Lindberg, Gävle
560626-0114 Nilsson, Västerås
560620-1456 Andersson, Gimo
560506-7551 Lindström, Storvik
560430-1035 Skogkvist, Arboga
560403-6318 Nielsen, Skultuna
560405-7736 Dahlbom, Gävle
560223-7553 Hasselgren, Gävle
560207-7553 Persson, Hofors
560116-7538 Aronsson, Hofors
551219-1056 Wallgren, Västerås
551217-7592 Vuori, Gävle
550828-3610 Persson, Gävle

Pansarvärnspluton 77

Chef: kn Froste Stf: öfu Isaksson

570202-1030 Bahre, Gävle
570201-1452 Jansson, Gävle
570226-7559 Magnusson, Söderhamn
570127-1438 Ohlsson, Uppsala
570117-7650 Johansson, Valbo
561218-7632 Johansson, Kilafors
561217-7534 Persson, Ockelbo
561203-7555 Laschka, Sandviken
561118-7559 Renman, Valbo
561013-1313 Gärdin, Nyköping
561012-7655 Wulffschmidt, Gävle
560927-7636 Larsson, Ockelbo
560927-7610 Elfving, Österbor
560918-7637 Nilsson, Gävle
560827-7553 Aberg, Sandviken
560825-7514 Gunzel, Hofors
560824-7566 Palm, Gävle
560819-7512 Norell, Sandviken
560814-5511 Norrman, Gävle
560813-7658 Pettersson, Gävle
560731-7517 Olsson, Hofors
560726-6953 Johansson, Västerås
560719-7679 Göterfors, Gävle
560717-7559 Lööf, Gävle
560713-8517 Lundberg, Sandviken
560627-7597 Nilsson, Gävle
560613-8674 Lindberg, Hallstahammar
560606-0118 Edvardsson, Hägersten
510220-1414 Ljunggren, Gävle

571201-1476 Eriksson, Uppsala
571119-7557 Källström, Vallsta
570424-7559 Jönsson, Gävle
570420-7579 Dahlström, Österfärnebo
570418-1436 Mattson, Söderfors
570414-7577 Lindberg, Årsunda
570411-7612 Olsson, Järbo
570411-7539 Söderström, Gästr.-Hammarby
570402-7514 Sjöberg, Sandviken
570330-7636 Englund, Hofors
570326-1718 Byström, Gävle
570322-7651 Karlsson, Gävle
570321-7876 Ulander, Sandviken
570317-7856 Johansson, Uppsala
570313-7553 Flodén, Gävle
570313-6977 Ivemyr, Hallstahammar
570312-7570 Lindholm, Hedesunda
570310-7630 Lignell, Lingbo
570309-7610 Svensson, Gävle
570227-7616 Ljung, Gävle
570226-7617 Lind, Gävle
570220-8215 Forsström, Sandviken
570217-7675 Strandfur, Gävle
570212-1517 Brodin, Uppsala
570210-7052 Göthe, Ramnäs
570205-7554 Forsman, Bollnäs
570205-7596 Larsson, Kilafors
570204-6631 Haapaniemi, Virsbo
570204-7514 Karlsson, Bollnäs
570203-7515 Persson, Sandviken

DAGBOK FRÅN GS2 FJÄLLMARSCH

Dag 1.

Kl 19.00 ilastade vi bussen och styrde kosan mot Storulvån. Vi stannade till en timme i Sundsvall där vi stärkte oss med varsin entrecote. Trots bussens uppenbara svårighet att ta sig fram i minsta uppförsbacke anlände vi till Storulvån kl 18.30, där vi dinerade, sill, fläskkorv och potatismos, som med fördel sköljdes ner med friskt fjällvatten. Blom, Österholm, Nilsson, Glaas och Hellström inkvarterades i damstugan, där man så småningom fick upp värmen, övriga förlades fyra och fyra. Några utnyttjade det sista tillfället att se OS på TV. Andra kopplade av med en öl i baren. I damstugan roade man sig med att spela kort till efter midnatt.

Dag 2.

Vi väcktes kl 06.00, åt frukost och packade ryggsäckarna. Chauffören Lööv startade kl 08.00 sin bussresa tillbaka till I 14. Vi skulle packa raka byxor och lågskor i våra väskor och skicka med Lööv tillbaka till I 14, som han sedan skulle ta med sig när han hämtade oss. Fu Nyström utsågs som C för avd och fick i uppgift att föra avd till Sylarna, en etapp på 15 km.

09.00 var det framåt. Vid vår första rast gav kn Laurén en medryckande och intressant historisk återblick. I dramatiska ordalag redogjorde han för den ödesdigra karolinermarschen nyåret 1718—19, då 3000 man av 6000 frös ihjäl på fjället, men knappt någon undkom utan att få men för livet. I den marschen deltog bl. a. Hälsinge regemente. Fram t.o.m. kl 11.00 var det fint väder, varmt och soligt men sedan började det att regna och blåsa. När vi närmade oss Sylmassivet vek vi av från leden och följde telefonledningen åt vänster. Vi följde telefonledningen ca 1 km sedan vek vi av åt höger och upprättade förläggning i skydd av en bergskam. Vi gjorde tält av regnskydden 2 och 2. Vi var ordentligt blöta när vi kom fram och vi bytte om till träningsoverall. Sandström och Birkelund prövade fiskelyckan helt utan framgång. På natten blåste det upp kraftigt och några vindskydd hade säkerligen följt med vinden om vi inte hade förstärkt fastsättningen. Vi använde bl. a. matbestick. En mycket kraftig hagelskur uppträdde även under natten. Vi försökte torka kläderna så gott det nu gick, eld gick inte att göra, kläderna stoppades i sovsäckarna.

Dag 3.

Reveljen gick kl 03.00. Vi lagade till frukost och åt, kläderna var fortfarande något fuktiga. Nu kom stunden då fu Bender välsignade vpl Lööv, Bender hade nämligen sina raka byxor torra i väskan. Vi rev förläggningen och packade ryggsäckarna, och därefter körde vi ett kort pass morgongymnastik för att få upp värmen. Kl 04.00 startade marschen mot Helags fjällstation, en sträcka på 19 km. Vädret var till en början bra. T.o.m. solen tittade fram några korta ögonblick, men snart tilltog vindstyrkan och det började att regna och blev kallt. Vindstyrkor uppemot 25 m hade uppmätts i området.. Det regnade och blåste kraftigt hela dagen, regnet blandades stundom med hagel. Till en början skulle vi följa teleledningen ca 5 km innan vi stötts på leden, p.g.a. svårforcerade vattendrag var vi tvungna att göra kortare omvägar för att komma någorlunda torrskodda över bäckarna. Efter att ha passerat en av de mer svårforcerade bäckarna gick plutch för att förrätta naturbehov. Blåsten var som kraftigast, hur han bar sig åt kommer väl för alltid att förbli okänt, men det var en prestation. Vi kortade rasterna p.g.a. den hårda blåsten, kylan och regnet. Någon matrast var det inte tal om. Vi nådde foten av det mäktiga Helagsmassivet och plötsligt siktade vi

Torrskodd kan man ej passera alla vad.

fjällstationen. Kl var 12.30 när vi var framme. Vi böt om och började genast att torka våra kläder. Kl 17.00 serverades vi en underbar och mycket uppskattad middag bestående av, sill, potatis och kassler med grönsaker och till dessert, fruktcoktail.

Efter middagen vilade vi och torkade våra kläder. Den natten avgjordes den dramatiska 3000 m hindersfinalen i Montreal. Fu Hagström hade varit förstående nog att ta med sig radio. Några av oss följde med intresse finalen trots den sena timmen.

Dag 4.

Revelj 07.30. Det trevliga värdparet vid Helags dukade fram en stadig frukost som gjorde gott. Vi fick skriva in oss i gästboken. Efter det packade vi våra ryggsäckar, städade och fyllde på ved och vatten. 09.45 startades marschen under fu Glaas befäl mot fältjägarstugan, en sträcka på 14 km. Vi hade inte större tur med vädret den här dagen, det blåste, regnade, snöade och haglade. Trots vädret gick dagsetappen mycket lättvindigt. Vi hoppades att det skulle finnas plats i fältjägarstugan. 13.35 nådde vi stugan och fann till vår glädje att det fanns plats.

Svettig och smutsig efter 2 dygn i fjällen passade fk Thollen och fu Skallin på att ta ett dopp i den iskalla fjällsjön nedanför stugan. Intresserade åskådare var Bender och Dahlgren.

Att några av oss fick sova på golvet hade mindre betydelse, vi

Korta raster i den kyliga fjällvinden.

hade i allafall tak över huvudet. Frampå kvällskvisten försvann fu Nilsson och Bossen med en mystisk burk.. Efter en halvtimma återkom de, och vad de sysslat med uppdagades genast. Surströmmingsdoften talade sitt tydliga språk. De hade tagit sin tillflykt till vedboden där de intagit sin festmåltid.

Några av oss lyssnade på den dramatiska semifinalen i värjfäktning i lag mellan Sverige och Ungern.

Dag 5.

Revelj 04.30. När vi tittade ut var marken täckt av ett tunt snötäcke. I vanlig ordning städade vi efter oss och fyllde på ved och vatten, packade våra ryggsäckar och startade den sista etappen mot Ramundberget, vårt mål. Chef för dagen var fu Österholm. Sträckan till Ramundberget var 15 km. För första gången under fjällmarschen kunde vi glädja oss åt ett verkligt fint väder. Tanken på vad som väntade i Ramundberget, bastu, bad och smörgåsbord underlättade marschen betydligt. Ca 11.30 nådde vi Ramundberget där vi badade och åt. Där fanns tyvärr inget smörgåsbord, men vi fick oss i allafall en saftig köttbit. Kl 13.00 startade vi bussresan hem mot I 14. Vi stannade i Ljusdal där vi åt middag. Kl 19.00 var vi framme vid I 14. Vi hade haft otur med vädret, den enda vecka som det hade varit dåligt väder på hela sommaren och vi blev inte förunnade att se fjällen från den positiva sidan, men trots det blev fjällmarschen en upplevelse som man nu efteråt inte skulle vilja ha ogjord.

2 KOMPANIET

Chef

mj Callenmark

Stf 1

kn Österdahl

Stf 2

kn Ljungkvist

Adj

fj Lönnberg

Plutonsbefälsskola stabstjänst

Chef: kn Henriksson

Stf: fj Scheele

550713-0176 Bergström, Kungsängen
551101-2055 Nilsson, Södertälje
560215-1234 Karlsson, Täby
560328-0453 Scherlund, Bromma
561129-1435 Sundblad, Helgesta
551020-2533 Sten, Linköping
560602-1938 Pettersson, Söderköping
570407-2130 Sköld, Norrköping
570408-2493 Gerhardsson, Linköping
570416-3236 Akerlund, Norrköping
570419-0130 Svensson, Mjölby
570613-1918 Källman, Mantorp
560110-2436 Ekström, Jönköping
570314-2975 Jonasson, Oskarshamn
570405-2454 Grunditz, Nässjö
561226-4332 Törnqvist, Spånga
570602-7538 Järnkvist, Ockelbo
550504-7539 Eriksson, Sandviken

Plutonsbefälsskola skyttetjänst

Chef: kn Alin

Stf: lt Söderberg
Instr: öfu Hi[1]l

541214-7539 Ekström, Katrineholm
550617-6972 Hellstrand, Krylbo
550708-2914 Karlsson, Västerås
551127-7591 Olsson, Gävle
560107-7554 Hedberg, Gävle
560325-7253 Österberg, Österfärnebo
560329-0338 Hedin, Skutskär
560407-7510 Eklund, Hofors
560417-7658 Gunnarsson, Norrala
560628-7554 Apelgren, Alfta
560805-6932 Öhlin, Sandviken
570111-7557 Persson, Torsåker
570214-1093 Engström, Västerås
570222-1457 Fröjdman, Enköping
570402-7530 Eriksson, Norrsundet
570409-1478 Olsson, Skärplinge
570509-7631 Matton, Gävle
570514-6230 Lindskog, Gävle
570610-7538 Olsson, Sandarne
570907-6979 Karlsson, Västerås
571018-7534 Härdin, Gävle
571026-6239 Hising, Sandviken
571026-6957 Olsson, Morgongåva
571030-1630 Eriksson, Vagnhärad
571228-7654 Mårtensson, Gävle
570530-1454 Wanjura, Morgongåva
560529-7513 Palmqvist, Gävle

Plutonsbefälsskola kvartermästartjänst

Chef: kn Lax Stf: fj Svensson

560224-6976 Pettersson, Uppsala
560818-1490 Jansson, Enköping
570209-1033 Swegen, Solna
560917-7513 Ohlsson, Bollnäs
570217-9374 Sjöblom, Västerås
570227-1254 Engström, Hallstahammar
570227-6956 Nordfeldt, Fagersta
570405-7636 Westlin, Gävle
560222-7513 Edlund, Gävle
551219-3615 Knutsson, Motala
560416 1918 Axner, Vreta Kloster
560828-1977 Thor, Motala
560924-2051 Nilsson, Norrköping
560927-2017 Adolfsson, Finspång
570220-7613 Castell, Aby
570310-2912 Karlsson, Överum
570324-1991 Kindahl, Norrköping
570425-2039 Rosander, Valdemarsvik
570505-1950 Söderlund, Finspång
570611-1233 Hellgren, Handen
560317-7675 Persson, Gävle
571007-6935 Andersson, Möklinta
560616-1478 Olsson, Uppsala
511101-1655 Kibe, Uppsala

150 DAGAR KVAR PÅ PBS-KOMP

Almanackan säger att det är den 29 december 1976 idag och 150 dagar återstår av min grundutbildning som värnpliktig. Det verkar vara långt till muck, ja, nästan en halv evighet, men å andra sidan har jag gjort 209 dagar redan, så tiden har gått relativt snabbt i alla fall.

Det här året, vi plutonsbefälsvärnpliktiga tjänstgör ju 359 dagar, känns långt, det är ett år som bara "försvinner" upp i tomma intet. För många innebär det att de måste avbryta sina studier, vilket i och för sig kan vara skönt om man är lästrött. För andra betyder det att de "försvinner" från sin hemtrakt precis då de håller på att bilda hem, vilket kan göra att det känns ännu svårare. Ytterligare andra kanske inte upplever någon egentlig skillnad från skola eller arbete, mer än att de är hemifrån.

Den här värnpliktstjänstgöringen kan i många stycken te sig meningslös, speciellt då för oss som gör längre tid än alla andra, och man ser 359 dagar gå till ingen nytta. Vi har ju ingen egentlig morot för att göra dessa extra dagar, en hägrande utbildningspremie vore, enligt min mening, på sin plats. Men det här året är nog väldigt nyttigt trots allt, man utvecklas nog en hel del psykologiskt, man kanske blir säkrare på sig själv, får ökat självförtroende. En viktig sak som för många är självklar redan sedan tidigare, medan den kan vara väldigt krävande för andra, är att helt plötsligt vara tvungen att ta hänsyn till andra. Man lever ju väldigt intimt med varandra, ända upp till 16 killar skall bo och sova tillsammans på samma lucka. Inte minst genom att alla inte går och lägger sig samtidigt, gör att det kan bli problem. En del människor har lite svårt att hålla sig lugna och tysta när de rumlar in mitt i natten. Där jag ligger händer det att det blir lite livligt på nätterna, men det är ganska sällan.

Den första juni var det alltså dags att ta farväl av det normala levernet för att kliva i marschkängorna och de gröna kläderna. Framför oss hade vi 359 dagar fyllda med exercis, skjutningar, anfall m.m. Under de första veckorna fick vi lära oss hur vi

skulle klä oss, putsa skor och hur vi skulle bete oss när befälet skrek order åt oss. Vi fick också lära känna de prylar vi hade fått ut de första dagarna. De flesta kläderna, utom den hatade m/58:an, är sköna, medan andra prylar, exempelvis stridsselen, åtminstone när den är fullpackad, är fruktansvärt otrevlig att ha på sig. Stridsselen sitter väldigt dåligt och man blir i onödan ansträngd i ryggen, men den ska ju bytas ut som väl är, det är tyvärr bara åtskilliga år för sent.

Första tiden fick vi vara en hel del på skjutbanorna och lära oss skjuta. Jag hade aldrig skjutit med annat än luftgevär tidigare, så det var en ny erfarenhet för mig. Det var faktiskt ett av de roligare momenten, när vi hade skolskjutning, även om jag inte rönte några större framgångar eller har någon framtid som skytt. I skjutövningarna ingick även ett vaktprov, vilket var nödvändigt för att vi skulle få gå vakt dels på regementet och dels som högvakt på Slottet i Stockholm. Jag behövde aldrig gå vakt på regementet och det är jag glad för, för som det är nu så är det väldigt jobbigt i och med att man har full tjänst även efter ett vaktpass. Detta kan inte vara riktigt förnuftigt, en trött människa är inte lika skärpt som en utvilad. Efter en natts tjänstgöring, då man dels sitter i kasernvakten och dels gör vaktrundor och sedan inte får sova mer än ett par timmar, så är man trött. Har man dessutom tjänst dagen efter då det krävs lite skärpa, exempelvis bilkörning eller skarpskjutning, så kan det innebära vissa säkerhetsrisker. Det borde vara så att de som haft vakttjänstgöring på natten fick påföljande förmiddag fri från tjänst, inte så att de kan åka hem utan att de kommenderas i säng, annars kan ju den extra vilan missbrukas.

Högvakten var jag däremot med om och det var faktiskt en upplevelse, det var rätt jobbigt både att träna inför den och utföra den, men samtidigt var det roligt att vara med om den, så jag skulle inte vilja ha den ogjord. Innan vi åkte ned till Stockholm hade vi en veckas träning, exercis från morgon till kväll, det var ganska så enahanda men till slut satt nog det mesta ganska bra. Det var en fin sommarvecka vi var i Stockholm och det var ordentligt med turister och tittade på oss. Ibland var det nästan pinsamt med alla som fotograferade och tittade. En avigsida var att vi låg dåligt förlagda på Slottet, förläggningen var ordentligt nedgången och smutsig, det var dålig ventilation och belysning och sängarna var undermåliga. Man skulle snarare

kunna tro att det var någon sorts arrester än en vaktförläggning. Vi hade 2 min beredskap dygnet runt, eventuellt var det 1 min på dagen, jag är inte säker. Detta gjorde emellertid att vi inte hade någon chans att duscha, tvätta oss eller ta av kängorna på mer än 24 timmar, det tycker jag var snuskigt. Speciellt som det var varmt på dagen och man blev rejält svettig. Vi gick alltså högvakt i en veckas tid och då vartannat dygn. Däremellan var vi förlagda i Tullinge på F 18.

Första veckan i augusti hade vi så ett efterlängtat övningsuppehåll. Veckorna fortsatte att gå och vi hade övningar i Marma, anfalls- och försvarsövningar, fältdygn m.m. Ett av de fältdygn vi hade står i särklass. Det började med cykelmarsch till Oslättfors, och vi kom fram till vår förläggningsplats vid femhalv-sex-tiden. "Nu ska det bli gott med mat", tänkte jag, men inte då, tälten skulle upp först. Vi knäppte ihop våra regnskydd, bröt granris, byggde latrin och grävde och till slut var förläggningen färdig. Äntligen mat! Klockan var då mellan åtta och nio. Icke, sa Nicke. Vi fick nu reda på att det inte fanns någon mat med utan att den skulle hämtas av oss på olika platser runt omkring i skogen. Klockan var närmare halv två innan vi äntligen fick våran mat. Dagen efter fick vi pröva på att cykeltolka för första gången och vi fick också åka ut med gummibåt. Efter lunch var det dags för cykelorientering tillbaka till regementet. Vi stack iväg efter lunch och följde med på kartan ordentligt hela tiden. Efter ett tag kom vi in på en skogsväg som enligt kartan gick att följa ända ut till en större väg, men den slutade helt plötsligt mitt inne i skogen. Vi tittade på kartan och såg då att en stig som ledde i rätt riktning fanns ett par hundra meter bort, och den skulle det inte vara svårt att hitta. Det bar sig inte bättre än att vi till slut hamnade mitt ute på en myr, drygt 20 man med cyklar och allt. De bärplockare vi senare stötte på, såg minst sagt förvånade ut när vi frågade efter vägen. Vi kom i alla fall fram till I 14 till slut även om det var flera timmar senare än beräknat.

Så småningom nådde vi fram till den vecka som jag antar att de flesta fasade för, nämligen jägarveckan i Åmot. Åtminstone var jag väldigt pessimistisk och trodde knappast att jag skulle orka med en hel vecka i fält, med allt vad det innebar. Det var ju inte bara det att vi skulle vara ute, utan det var en till en och en halv mils förflyttning varje natt, förläggning i regnskydd,

anfallsuppgifter m.m. Det skulle bli en vecka som skulle visa "... vilka som hade rumpan hängande i en ryggrad och vilka som hade den i en sentråd...". Ett av våra befäl sa att, nu gällde det att vara vältränad så att polletten räckte ända fram så att vi inte föll ihop i protoplasmahögar, han fick skoskav redan första natten, så kan det gå. Det hela började på måndagen då vi först packade allting och efter middagen gav vi oss av. Vi åkte buss mot Åmot och klev av vid ett vägskäl mitt ute i skogen. Vi fick reda på vart vi skulle gå och så bar det iväg. Lastade med ryggsäckar fulla med allt från hjälm till nyponsoppa, drog vi fram genom skogen, över hyggen och myrar på vägar och stigar, tills vi till slut kom fram till vår förläggningsplats. Efter vissa besvär fick vi upp våra regnskydd och somnade väl vid halvsextiden. Efter ca två timmars sömn var det min tur att stå post, men det gjorde inte så mycket, för det var ordentligt kallt, så det gick knappast att sova i alla fall. Efter frukost gick vi till en bäck och tvättade oss. Brr! Under dagen sedan hade vi olika uppdrag att genomföra, vi skulle hämta mat, vi hade spaningsuppdrag och anfallsuppgifter. Så höll veckan på i stort sett lika varje dag. Andra dagen tog vi oss över ett vattendrag med hjälp av ett antal spångar som vi byggt på dagen. Samma natt gick vi fel ganska ordentligt och kom inte i förläggning förrän vid åttatiden. Sista natten var jobbigast, då avslutades marschvägen med ett flertal kilometer asfalterad väg, och det var rena döden för fötterna som redan dessförinnan var ganska hårt åtgångna, ömma och skavda. Sista natten sov vi ca två timmar och därefter fick vi en försvarsuppgift, vi skulle ha grupps försvar och skjuta skarpt. Efter detta fick vi kaffe och bullar, det har nog aldrig smakat så gott med fika någon gång, och sedan bar det äntligen av hemåt.

En av de bästa sakerna vi har är den fysiska träningen. Att träna löpträning är bland det tråkigaste som finns, men bra kondition är skönt att ha, så det är rätt så bra att man blir tvingad att vara ute och springa emellanåt. Min kondition har i alla fall blivit avsevärt bättre, så jag är ganska nöjd med den fysiska träningen, den kunde kanske varieras något mer.

Det här är några av de saker vi fått vara med om under de första drygt två hundra dagarna, och de kommer troligen att vara de minnen som man kommer att ha kvar om tio år då man sitter och tycker att det var nog inte så dumt med lumpen ändå.

Peter Hedin

KVARTERMÄSTARNA PÅ 2. KOMPANIET

– PBS KVM Givakt!!!

En stilla uppresning av slöa kroppar noteras av befälet.

— Lämna av, hörs kapten Lax mäktiga (?) stämma.

— Kapten, PBS KVM närvarande 22, tror ja, ALLA.

Ovanstående lilla "tillställning" om man så vill hämtas direkt från Kvartermästarskolans avlämningar. Det går alltså ganska lugnt och stilla till. Alla visar sig vara så där måttligt intresserade, givetvis med en del undantag. Men skenet bedrar. KVM-arna är faktiskt ganska aktiva om man skalar bort ytan. De har insett att deras uppgifter och ansvar är ganska många och stora och att det måste skötas på ett utmärkt sätt.

När detta skrives har utbildningen närmat sig jul. Det återstår bara ett par veckor till juluppehållet. KVM-arna liksom övriga PBS-elever har provat på truppföring och varit ute på sina resp. kompanier. Men innan man kom så långt har mycket hunnit hända. Både positivt och negativt.

Fältdygnen t ex. Som kvartermästare måste man känna till det mesta i organisationen, därför har KVM agerat gruppchefer av olika slag, främst inom underhåll men även chefsjobb typ stridstrossgruppchef m fl. Mycket hinner man lära sig men en hel del rinner ut i sanden.

Ett fältdygn i november lades till Marma. Övning av ett trosskompanis uppträdande, ingående i förläggning m m. Lugnt och sansat kom alla till Marma (nollpunkten) och så var det dags. Traktorerna skulle placeras i en svacka. Eländig terräng och traktorförare av ren... ja, det finns alltså killar som kör traktor bättre, därmed inget ont sagt om KVM-arna från I 4 i Linköping...

Kvartermästaren Thor tillreder lunchen under fältmässiga förhållanden.

Hursom helst, traktorerna kom på plats, koket hittade till sin plats. Nu kom kallduschen för de flesta. Efter maskeringen av fordon som ju är så viktig, och ganska svår med tanke på maskeringsnätens "kondition". De har ju en viss förmåga att fastna, vilket inte minst alla svordomar och andra mer eller mindre omilda uttryck undertryckt.

Kallduschen ja. Innan tälten skulle resas var det till att plocka fram spade gräv och använda den för sitt ändamål. Ner i marken en och en halv meter. Bredd 80 cm längd 130 cm. Just det. Det kallas visst också stråvärn. Tre av stråvärnen skulle också ha splitterskydd.

Hur det nu kom sig, så var KVM vid den här övningen ett underbemannat gäng som alltså fick arbeta för två man, något mycket sällsynt annars. Ju längre ner man kom i marken desto oftare kom uttrycken modell ofina. Det mörknade nämligen på och stormlampor, eller vad det nu kallas i det militära var tvungna att plockas fram. I det läget var tältet ännu inte rest. Gissa om det knorrades...

Hursom helst. Med avbrott för utspisning, ganska hygglig sådan för övrigt, KVM kan ju som bekant det mesta (läs allt)! Grävningen fortsatte och tältet kom upp. Någon ljusdiciplin var svår att finna. Det är faktiskt ganska svårt att sätta upp ett tält om man är underbemannade och dessutom becksvart natt.

Mycket klagomål är det alltså. Men det beror på att KVM inte har så mycket med ståvärnsgrävning och liknande att göra. Det gjorde att det också tog lång tid att gräva. Det kan ju knappast anses som roligt att gräva en grop i marken och sedan fylla igen den morgonen efter!

Nu hör det till saken att det här fältdygnet var ganska lindrigt trots allt.

Ett otrevligt fältdygn var en marschövning till Marma. Efter natt ute nära Axels hage bröts förläggningarna för marsch till Marma. Halva gänget vid ratten, den andra halvan på kärran. Vädret var allt annat än bra. Det blåste snålt, regnade litet lätt och det var allmänt blött och skitigt efter vägarna. Vi åkte "bakvägen" ner mot Marma (över Hedesundavägen) och att ligga där på kärran, med skiten, snömodd, vägsalt och allt annat besvärligt drypande kring kärran var det kärvt. Traktorhjulen slängde upp en massa blött på oss två stackare bakom en traktor och dessutom kom blötan farande från kärrhjulen. Vid rasten knappt halva vägen klev man av. Maskeringsnätet man slängde över sig var genomsurt. Regnrocken otät. Av m/59:an återstod en stor blöt tygmassa. Inte vidare trevligt. Färden fortsatte. Man började frysa p g a ovannämnda skäl, men det är ju såadan övningar som gör ungdomen till män, om jag uppfattat det militära på rätt sätt...

Något plågsamt kändes det också när vi rullade i väg från Axels hage med kompanichefen och hans stf stående vid vägkanten som vi tyckte de hånleende.

"Kul att få se KVM lida..."!

Givetvis en kanske alltför negativ tankeställning, men som

En av kvartermästarskolans förläggningar i "knäppetält" under övningar i Åmot.

läget var såg det inte speciellt uppmuntrande ut.

Det var alltså litet om våra fältdygn. Hittills har allt fortlöpt på ett trevligt sätt. Några har försvunnit av olika skäl men det är sådant man får dras med. Just nu är samlingen av "gamla" PBS Special det som intresserar. Skall bli kul att träffa de gamla ansiktena igen.

Men det är saker som vi får penetrera vid ett senare tillfälle. — Slut. Några frågor av globalt intresse kan riktas till artikelförfattaren eller andra Kvartermästareelever.

Lars-Åke Persson

4 KOMPANIET

Chef *Adj*

kn Sjödin *fj Färsäter*

Handräckningspluton 77 Chef: fj Lindeborg

540213-7516 Persson, Bollnäs
541016-7554 Svärd, Bollnäs
550219-7733 Berglund, Gävle
550330-7596 Berglind, Tierp
550401-7533 Olsson, Ljusne
550415-1035 Falkenström, Gävle
550528-7515 Lönn, Sandviken
550604-7611 Lindberg, Gävle
550703-1457 Claesson, Skutskär
550715-7551 Othén, Gävle
550706-7659 Nordström, Årsunda
550916-7572 Ädel, Hedesunda
551027-7592 Wiberg, Gävle
560208-7537 Anens, Edsbyn
560216-7578 Svensson, Hofors
560227-7575 Möller, Gävle
560310-7532 Fredriksson, Sandviken
560320-7670 Alm, Valbo
560422-7537 Mattsson, Söderhamn
560507-7550 Fernstrand, Storvik
560517-7590 Ståhl, Gävle
560526-1493 Westerberg, Dannemora
560605-7536 Broman, Kungsgården
560606-7550 Bäckström, Gävle
560621-1471 Mattsson, Gävle
560718-7514 Wallin, Bollnäs
560811-7833 Larsson, Gävle
560901-7552 Forsberg, Torsåker
560903-7592 Karlsson, Gävle
560905-1437 Andersson, Gävle
560907-7531 Holm, Gävle
561002-7574 Sundberg, Ockelbo
561009-7510 Billsmon, Vallsta
561011-7516 Berger, Norrala
561013-1459 Syhl, Karlholmsbruk
561129-7192 Markstedt, Storvik
561205-7553 Olsson, Ockelbo
561213-7553 Andersson, Sandviken
561222-7552 Udenius, Söderala
570102-8572 Renlund, Ockelbo
570131-7652 Landström, Ockelbo
570304-7570 Larsson, Gävle
570306-7511 Wiik, Bollnäs
570421-7511 Persson, Sandviken
570709-7571 Stålberg, Ockelbo
570629-1431 Persson, Skutskär

560624-6915 Karlsson, Arboga
560630-7196 Åsman, Gävle
560724-7631 Einarsson, Kungsgåredn
560801-8213 Falkenström, Gävle
560827-0194 Nyström, Stockholm
560916-7613 Hellström, Hedesunda
560918-7157 Holm, Sandviken
560921-7657 Hellström, Gävle
561101-7533 Mikaelsson, Hofors
561103-7572 Svedin, Torsåker
570115-7512 Jonsson, Järbo
570410-7555 Morin, Bollnäs
570416-7591 Ranglén, Sandviken
570418-7573 Schefvert, Sandviken
570422-9532 Sen, Ängelholm
570427-7630 Lindh, Sollentuna
570506-7535 Lindqvist, Gävle
570511-7553 Hedman, Kungsgården
570522-6638 Westerlund, Västerås
570708-2458 Gustafsson, Bollnäs
570716-6970 Lundström, Västerås
530409-7610 Skoglund, Hedesunda
540122-7573 Gunnarsson, Edsbyn
540206-7531 Olsson, Edsbyn
540323-6358 Sundin, Gävle
540408-7818 Eriksson, Sandviken
540604-7612 Härner, Gävle
540814-7592 Larsson, Gävle
540901-7539 Björk, Skutskär
540907-1437 Lundström, Gävle
540914-7518 Wåhlstrand, Årsunda
540914-7534 Einars, Edsbyn
541104-7557 Dahlström, Österfärnebo
541109-7511 Hansson, Söderhamn
541128-7856 Wärn, Gävle
541222-7550 Edvinsson, Sandviken
550112-7590 Raikkerus, Forsbacka
550113-7656 Lundblad, Gävle
550114-7572 Lindqvist, Österfärnebo
550203-7616 Söderlund, Gävle
550208-7512 Modig, Bollnäs
550213-1435 Andersson, Marma
550226-7510 Olsson, Gästrike-Hammarby
550315-0350 Lind, Gävle
550530-7537 Basth, Bollnäs
550816-0073 Gavlén, Gävle
550816-7557 Öberg, Gävle
550906-7616 Lindahl, Gävle
550919-7892 Bylund, Gävle
550929-7539 Anderstedt, Sandviken
560129-6910 Pihl, Västerås
560512-7678 Hedman, Järbo
560701-9394 Sundqvist, Gävle
560805-6973 Åström, Fagersta
561002-7616 Lind, Sandviken
561009-6694 Eklund, Gävle
510417-7596 Törnblom, Gävle
520331-3290 Vottonen, Gävle
530407-9178 Someristo, Skutskär
540821-8518 Olsson, Gävle
541114-7852 Höglin, Boden
541215-7892 Forsmark, Gävle
541222-8511 Persson, Gävle
550117-7553 Lindström, Lingbo
550124-7596 Öberg, Gävle
540204-7573 Norén, Åshammar
550219-7532 Mikaelsson, Gävle
550227-7659 Klang, Gävle
550306-7653 Östh, Gävle
550324-7511 Lööf, Hedesunda
550327-7518 Edling, Sala
550407-7594 Kirner, Gävle
550416-7550 Jerström, Torsåker
550427-7657 Svensson, Skutskär
550519-7532 Olsson, Kilafors
550526-7194 Broo, Gävle
550614-7031 Hultberg, Gävle
550725-7556 Pettersson, Gävle
550726-7515 Pettersson, Gästrike-Hammarby
550814-7575 Eriksson, Ockelbo
550822-7518 Olsson, Sandviken
550824-7573 Jansson, Ockelbo
550827-7539 Strand, Gävle
550903-6652 Landqvist, Gävle
550925-7514 Andersson, Bollnäs
551003-7574 Eriksson, Arbrå

551005-7572 Jansson, Gävle
551010-7575 Noreng, Gävle
551012-7532 Larsson, Hedesunda
551019-9374 Kuja-Halkola, Sandviken
551114-7839 Johansson, Gävle
551120-7713 Hermansson, Gävle
560101-7535 Larsson, Gävle
560119-7535 Johansson, Arbrå
560127-7535 Pettersson, Gävle
560129-7839 Näslund, Sandviken
560207-7579 Karlsson, Sandviken
560212-7697 Hedberg, Gävle
560215-7553 Kvist, Gästrike-Hammarby
560330-1010 Jansson, Uppsala
560427-4638 Eliasson, Skärplinge
560509-7632 Roxström, Torsåker
560510-7175 Karlsson, Västerås
560618-7515 Jonsson, Bollnäs
560622-1439 Söderström, Älvkarleby

Värnpluton

Chef: kn Lindström

Stf: fj de Maré

530202-7577 Olsson, Gävle
540609-7138 Barrsäter, Skinnskatteberg
540823-7856 Berglund, Gävle
541227-7559 Larsson, Torsåker
550109-7579 Carlsson, Gävle
550115-7619 Lindqvist, Gävle
550209-2934 Winemark, Sandviken
550222-1418 Ojamäe, Skutskär
550624-1438 Axelsson, Enköping
550630-7510 Nordin, Edsbyn
550916-6939 Andersson, Västerås
551031-6937 Andersson, Västerås
551107-7595 Norrström, Gävle
551123-1010 Sköld, Knutby
551230-7637 Sjöberg, Norrsundet
560127-7517 Andersson, Sandviken
560215-6910 Sandstedt, Hallstahammar
560307-7016 Johansson, Hallstahammar
560307-7636 Holm, Sandviken
560409-7971 Tossman, Gävle
560424-7634 Andersson, Horndal
560516-7591 Allvin, Gävle
560605-7551 Lindblom, Gävle
560623-6999 Grufman, Fagersta
560629-9310 Wennberg, Gävle
560713-1454 Ekegård, Uppsala
560715-7590 Pettersson, Gävle
560719-1516 Carlsson, Uppsala
560805-7591 Hammarström, Valbo
560903-7014 Hanold, Sala
560911-6958 Wahlberg, Västerås
561001-8532 Karlberg, Tierp
561015-1432 Andersson, Uppsala
561201-7516 Sundin, Gävle
561212-1979 Löfgren, Skärplinge
570124-7594 Magnusson, Gävle
570219-7517 Larsson, Ockelbo
570222-6936 Larsson, Tierp
570331-7560 Gaude, Gävle
570406-6991 Berggren, Kungsör
570413-0391 Tunborg, Gävle
570422-7536 Jansson, Edsbyn
570427-7556 Nilsson, Bollnäs
570521-1414 Aström, Örbyhus
570525-6919 Fredriksson, Riddarhyttan
570705-0232 Wiik, Tärnsjö
570730-6634 Haglund, Arboga
571003-1419 Blom, Dannemora
571009-6917 Bygg, Västerfärnebo
571121-1416 Hedberg, Möklinta
560713-8517 Lundberg, Sandviken
570404-1499 Englund, Söderfors
570502-6713 Silverloo, Gävle
570215-7651 Hallén, Gävle
571119-1410 Karlsson, Uppsala
570925-1473 Olsson, Uppsala
560912-6957 Johansson, Västerås
570804-1453 Grip, Uppsala
560430-7016 Eriksson, Sandviken
550924-7531 Nordin, Gävle

PÅ NATTÖVNING MED 4-KOMPANIET

Upptakten till övningen inleddes av vår kompanichefs högljudda förmaningar beträffande "spelets regler". Därefter delades kompaniet upp i två plutoner, som med mod och list skulle bekämpa varandra. Efter allmän utdelning av lösammunition och en mindre materielkontroll avtågade vår pluton uppdelad i tre avdelningar. Den första motgången blev en låst grind vid serviceförrådet, för vilken vi så småningom fick kapitulera. Något förbistrade avmarscherade vi genom stora grinden, med ordspråket "genvägar är senvägar" väl i minnet.

Den rådande halkan till trots, nådde vi vår avtalade destination bakom sjukvårdsförrådet. Väl framkomna, ledsagades vi till tältet av vår välvilliga fanjunkare Lindeborg. Efter en kort instruktion om tältets funktion och beskaffenhet, skulle kaminen tändas. Efter flera tappra försök, tillgrep fanjunkaren en yxa, för att i skenet av en avskärmad ficklampa tälja vedpinnar. Trots hans tillsynes riskfyllda handgrepp och manövrar, räddade försynen oss från något allvarligt tillbud. Vi övriga gav oss ut i skogen för att anskaffa materiel till posteringarna. I kampen mot den nästan arktiska kylan (—7°C)) samlade vi in allt överkomligt, såsom ris och snår, buskar, grenar och mindre träd, till liggunderlaget. När vårt första uppdrag var slutfört hade tältgruppen med fanjunkaren i spetsen, lyckats göra tältet obeboeligt genom att leda röken genom tältöppningen. Med fanjunkarens tveksamma välvilja kommenderades 2/3 av styrkan att vila i det alltjämnt rykande tältet, medan de övriga låg på vakt ute i skogen. De flesta i tältet pratade lågmält med rinnande ögon, och någon lyckades t. o. m. somna. Så småningom avdelade fanjunkaren tre spaningspatruller, om tre man, för att lokalisera fiendenästet. Utrustade med den borne "strategörens" instruktioner, och med något tvivelaktiga kunskaper om kartan och kom-

Kommer den lede fienden snart? 33 Larsson, 51 Hermansson. 27 Noreng och 58 Hultberg i eldställning.

passen gav vi oss i väg. Förtröstansfulla med gamla scoutknep, som "myrstackar finns alltid på södersidan av ett träd", äntrade vi den läskiga skogen. Trots, att vi inte hittade några myrstackar, fann vi dock kärret där vårt spaningsområde tog vid. Där valde vi att forcera träskets faror, på bekostnad av en plurrad fot, en del svordomar, och en hel del oljud. Förvånade över att ha undgått upptäckt, nådde vi sumpmarkens södra strand. Där bildade vi linje med 15 meters lucka. Vi avancerade framåt, till vi nästan trampade på fientliga vaktposter. Reträtten skedde halsöverhuvud under buller och bång, tills vi satt oss i säkerhet. Vi konfererade om fiendelägrets position, varpå vi smög oss tillbaka till vårt läger. Återkomsten medförde, att vi nästan blev tillfångatagna av egna vaktposter, trots att vi högt ropade vårat överenskomna lösenord: SKOGSMULLE. Därefter informerade vi fanjunkaren om våra iakttagelser, och kort därpå anlände även den andra spaningspatrullen. Denna hade undgått tillfångatagning (av fienden) med blotta förskräckelsen, vilket beklagligt nog vår tredje patrull inte gjort. Detta medförde emellertid att vår revanschstämning mot fienden blev större. Efter en lång

stunds otåligt fingrande på våra bössor, hördes den första (och enda) fientliga spaningspatrullen närma sig. Först trodde vi att ett helt regemente var i antågande, av oljudet att döma. Endast tre man visade sig åstadkomma den högljudda framfarten. Vi lät dem emellertid passera i en 90° sväng runt lägret. Enligt vår på förhand uppgjorda krigsplan, skulle den ena flanken smyga upp bakom dem, för att omringa och tillfångataga dem. Något oförutsett fick den allmänna förvirringen att bryta ut, varpå ett allemanskrig utbröt. När amunitionen och förvåningen tog slut, upptäcktes, att fiendepatrullen hade försvunnit. Vi inkasserade den bittra fadäsen och samlades till krigsråd. Först bestämdes en lämplig tidpunkt för vår vedergällningsaktion, för att förhoppningsvis ge fienden en omgång. Efter att ha vilat och samlat krafter, samlades vi, för att anfalla fienden med mod och list.

Krigsplanen bestod i, att anfalla med 1/3 av styrkan från söder och 2/3 från norr. Detta skulle ske (delvis med hjälp av högre makter) någorlunda samfälligt. Under smärre förvirring, delvis bistådd av fanjunkaren, delade vi upp oss i två kolonner och avtågade. Vår grupp orienterade sig längs gatljusens trygga sken nästan ända fram till ett slags ammunitionsförråd. Där vek vi av och smög oss ner i den mörka skogen. I skydd av mörkret bildade vi linje med ett par meters lucka. En föga säker framfart, orsakad av skogens naturliga förmåga att placera hala stenar, djupa gropar eller andra faror i ens framfartsväg, gjorde att vi sent om sider siktade fiendens högkvarter. Vi spred oss och gick i ställning just som fienden bekräftade vår oönskade närvaro med en rejäl skottsalva. Samtidigt undsattes vi av våra allierades höga stridstjut och massiva eldgivning. Anfallet avblåstes efter någon minut av kompanichefens bistra stämma. Efter en kortare paus ställde vi upp på ett led varpå kompanichefen delgav segern till vår favör.

En kortare genomgång med kritik och beröm avslutade vår kvällsövning, och som sista moment samlade vi ihop vår materiel och avtågade till kasernen. Vi blev serverade ett sent kvällsmål bestående av 5 ost- eller skinkmackor, som smakade alldeles förträffligt. Materielvård och en lättare hygienvård satte punkt för den nästan oändligt långa arbetsdagen...

8 Mikaelsson och 6 Öberg

5 KOMPANIET

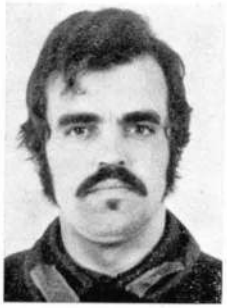
Chef *Stf* *Adj*

mj Arnborg

kn Larsson

fj Ellebo

Stabspluton

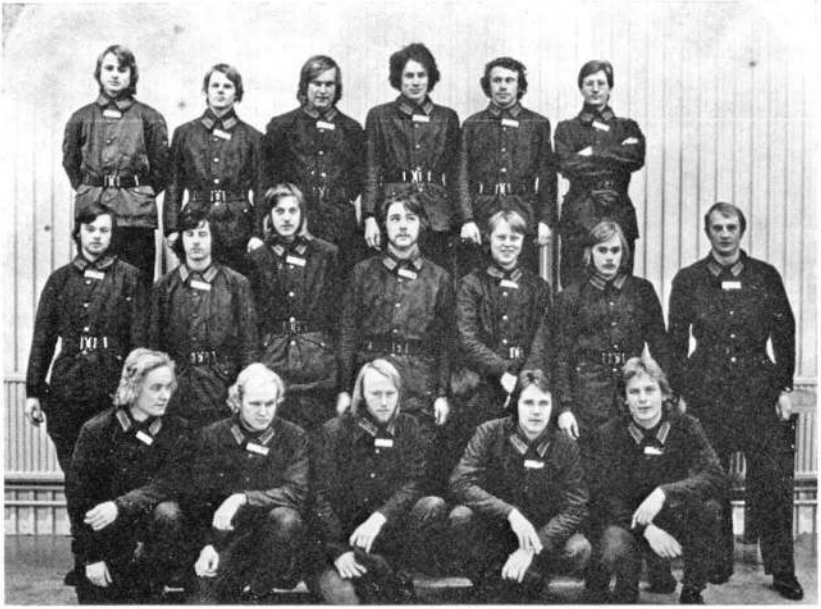
Chef: fj Mooe

520919-6699 Larsson, Uppsala
540103-1454 Kjetselberg, Örbyhus
541003-9498 Henriksson, Fagersta
541208-1159 Söderhjelm, Heby
550327-7559 Nyström, Gävle
550713-6991 Geibert, Västerås
560202-8978 Söderbaum, Älvkarleby
560207-7538 Öhman, Sandviken
560301-0157 Hallström, Stockholm
560406-7594 Melin, Gävle
560502-0014 Stafström, Köping
560527-7630 Nygren, Arsunda
560622-1454 Jakobsson, Grillby
560624-7715 Molen, Gävle
560725-6939 Sohlberg, Ramnäs
560729-1415 Scherdin, Skutskär
560727-1516 Larsson, Uppsala
560802-6919 Alden, Sala
560812-6990 Jivmark, Västerås
561113-7596 Mossberg, Sandviken
561128-0073 Sandqvist, Stockholm
561206-7594 Elfving, Uppsala
561209-6650 Berndtsson, Köping
570105-7639 Haponen, Gävle
570119-1131 Petersson, Västerås
570202-6997 Jansson, Östervåla
570315-7577 Lexander, Gävle
570323-6918 Skoglund, Kolsva
570511-6936 Vretman, Västerås
570519-9373 Björkbacka, Virsbo
570813-6915 Jönsson, Fagersta
571205-1431 Pettersson, Österbybruk
571218-7532 Nykäsenoja, Järbo

Motorcykelpluton

Chef: fj Söderlund Stf: serg Johansson

550629-7513 Arvidsson, Sandviken
551224-7575 Lundqvist, Surahammar
560224-7537 Lind, Arbrå
560229-7516 Olsson, Sandviken
560315-7537 Groth, Gävle
560324-1430 Orebrand, Uppsala
560328-6914 Eriksson, Västerås
560603-6910 Pettersson, Västerås
560623-1479 Jakobsson, Uppsala
560627-1418 Jansson, Skutskär
560910-6991 Bergman, Sala
561005-6615 Lantz, Heby
561018-7691 Eriksson, Gävle
561209-6999 Sääf, Fagersta
561214-7511 Axling, Bollnäs
561219-6633 Frisk, Gävle
570103-7557 Söderlund, Vallvik
570105-7530 Andersson, Bollnäs
570105-7597 Boman, Gävle
570420-1457 Persson, Uppsala

Pionjärpluton

Chef: kn Brolund

550615-7634 Fahlström, Valbo
550815-7533 Olsson, Alfta
550904-7618 Lundström, Gävle
551221-1417 Pettersson, Alunda
551225-1454 Gustavsson, Uppsala
560106-1418 Eriksson, Älvkarleö By
560224-6950 Eriksson, Skinnskatteberg
560306-1077 Sundgren, Gimo
560325-7170 Bergvall, Västerås
560502-6912 Johansson, Ramnäs
560430-8592 Brändström, Gävle
560512-6910 Albrechtsen, Surahammar
560516-6978 Evertsson, Västerfärnebo
560602-6952 Rautio, Västerås
560604-6976 Viding, Kungsör
560623-6932 Fasth, Heby
560629-7595 Östlin, Kungsgården
560815-6955 Larsson, Köping
560915-2532 Bergström, Fagersta
560930-6955 Ingemarsson, Västerås
561003-9371 Cvetovac, Västerås
561103-7556 Sjödin, Arbrå
561116-1430 Jansson, Uppsala

570330-1472 Tornlund, Järåsa
570403-1433 Karlsson, Uppsala
570413-7057 Lind, Köping
570414-6959 Hedström, Morgongåva
570423-1470 Adolfsson, Uppsala
570430-6959 Fischer, Västerås
570502-1458 Jonsson, Björklinge
570509-1436 Rask, Österbyn
570510-7653 Engberg, Gävle
570518-0197 Larsson, Vällingby
570521-6959 Eriksson, Morgongåva
570525-1410 Johansson, Enköping
570607-7111 Westberg, Västerås
570615-7038 Ivarsson, Köping
570702-1134 Pettersson, Knivsta
570707-6971 Holmqvist, Köping
570708-1435 Sagbrant, Vattholma
570712-6917 Bäckgren, Hallstahammar
570714-6998 Jonsson, Västerås
570715-6914 Rönnberg, Fagersta
570716-3217 Pettersson, Enköping
570725-6995 Larsson, Köping

NÅGRA TREVLIGA MINNEN FRÅN 5. KOMPANIET

Femte kompaniet består i år av tre plutoner med vitt skilda uppgifter, nämligen utav stabs-, pionjär- och MC-plutonerna. Stabsplutonens gruppchefer började efter inryckningen i aug. nästan genast med motorutbildningen.

De flesta skulle då lära sig att sköta och köra olika slags bilar. Allt ifrån den moderna lättkörda lilla radiopersonterrängbilen 9033:an "Valpen" till det stora sexhjulsförsedda monstret lastterrängbil 912, en lastbilsvariant av radioterrängbil 915 "Suggan".

Jag minns särskilt väl den dag när vi kvitterade ut våra "912-or". Vi fick då order att hämta bilarna som stod uppställda på en lång rad uppe på motorplanen, för att köra ner dem till kaserngården och ställa upp dem där.

Ledarna för vår utbildning var fanj. Jengvert och serg. Juel. De sade åt oss att vi under denna första körning, skulle köra på kolonn med femtio meters avstånd ned till uppställningsplatsen. I förbifarten nämnde de också att växellådan var osynkroniserad. Detta blev en biltur som man sent glömmer. Vi var två bilförare på varje lastbil. Jag och min kollega 102 Larsson kom överens om att han skulle köra denna första tur.

Jag tror aldrig att jag någon gång har skrattat så mycket som då. Resan till kasernområdet tog en oändlig tid och det efter den mest skrapande biltur jag varit med om.

Att få i någon växel var så gott som omöjligt, men till slut så lyckades det. Att försöka med nedväxlingar var ingen idé eftersom det misslyckades totalt. Att dubbeltrampa och ge mellangas tog en sådan tid att bilen hann stanna, och då var det bara att börja om från början med försöken att peta i tvåans växel eftersom bilen är så stark att den med lätthet orkar starta på den växeln.

Några femtiometersluckor mellan bilarna blev det inte, utan luckor varierande mellan 5 och 305 meter kunde de som såg och hörde kolonnen stå och skratta åt.

Efter ett par veckors träning lärde vi oss dock att köra bilarna mycket bra, och under den stora Särimnermanövern när jag blev uttagen till att köra en 912:a så tyckte jag att det var ett rent nöje trots att jag fick laga kupévärmaren med tuggummi och dela med mig av min vattenflaska till bilen för att den skulle gå bra.

102 Larsson i den för en stabspluton så karaktäristiska radiopersonterrängbilen 9033:an

Ett tillbud som jag också kommer ihåg var när vi skulle ha kvällstjänst en kväll och öva mörkerkörning. 102 Larsson körde även när detta inträffade. Vi körde på kolonn ut genom regementets grindar och tog till vänster vid A-kasernen för att köra ut mot lilla fältet. Efter B-kasernen svänger vägen ganska kraftigt åt höger vid motorverkstaden, men Larsson svängde inte. "Sväng då", skrek jag. "Det går inte", hörde jag från en chockad Larsson, just som vi var på väg att braka igenom staketet till parkeringsplatsen. Lyckligtvis fick Larsson stopp på bilen några decimeter från staketet och vi hoppade ut för att se efter varför bilen inte hade svängt. Det visade sig då att rattstången helt en-

kelt hade gått av. Larsson måste tydligen vara en dålig chaufför, detta hade givetvis inte inträffat om jag hade kört.

Ute i det civila livet skulle en 912:a inte ha några fördelar alls. Den är ganska ful, går väldigt sakta (gör närmare 80 km/tim i nedförsbackar med asfaltbeläggning) den är otroligt tung, svårmanövrerad och slukar dessutom stora mängder bensin. Vad kan då försvaret ha för nytta av en bil med alla dessa nackdelar? Svaret är mycket enkelt. Bilen är helt enkelt oslagbar när det gäller att ta sig fram i terrängen. Djupa diken, höga stubbar, lervälling, allt klarar den.

När vi under utbildningen en dag skulle ha bärgningsövningar så var det egentligen bara en bil som behövde bärgas, eftersom den höll på att välta, alla andra tog sig loss för egen maskin.

Varför man så sällan ser dessa gamla bilar från 50-talets början beror på att de alltid utom på stora manövrar när mycket folk behöver flyttas långa sträckor, är därför att kostnaderna för att hålla dem igång är alltför höga.

När sedan hösten skred framåt och de meniga soldaterna ryckte in blev det mera övningar som är speciella för en stabspluton. Nämligen att upprätta stabsplatser, resa arbets- och växeltält, dra tråd flera kilometer fram genom risig snårskog, få känna på hur det känns när snön ramlar ned ifrån kvistarna som man försöker lägga upp tråden på och hur den sakta smälter i nacken för att sedan iskall sippra ned på stabsmedlemmens sargade rygg som burit den tunga kabelrullen i många kilometer.

Femte kompaniets andra pluton, pionjärplutonen utförde hösten 76 en del arbeten där man verkligen lyckades förena nytta med nöje. Det nya staketet vid Marma läger är deras förtjänst, och en ny bro strax öster om Hille.

Över en djup bäckravin gick en till bristningsgränsen rutten träbro. Kopparfors AB som ägde marken ville gärna ha en ny bro på platsen och bolaget ställde villigt materiel till pionjärsoldaternas förfogande. Eftersom brobyggnadsarbete är en tung post i pionjärernas utbildning så fick de här verkligen tillfälle att öva sig.

Den gamla bron sprängdes enligt konstens alla regler, och några dagar senare stod den nya bron klar till allmänhetens och ortsbefolkningens stora tacksamhet.

Då det för pionjärerna ibland känns litet betungande sporras de till nya krafttag av sin skämtsamme serg. Johansson som bru-

Bro byggd av pionjärgruppcheferna vid femte kompaniet.

kar säga: "Ingenting är omöjligt för Gud och en pionjär".

Femte kompaniets tredje pluton är MC-plutonen, en tuff pluton där mannarna inte är rädda för att snabbt ta sig fram längs smala stigar, branta sluttningar och andra svåra passager. Innan de fick sina förarbevis så fick de arbeta hårt med att försöka ta sig fram bl. a. genom meterdjup lervälling i vilken fyra motorcyklar fastnade.

På övningarna kör de som ordonnanser åt de olika kompanierna och de befäl som de ofta skjutsar bakpå är ibland väldigt rädda säger MC-ordonnanserna och skrattar, men befälen kan känna sig lugna, MC ordonnanserna kan sin sak.

Detta var några små glimtar ifrån hur det ibland kan gestalta sig att ligga på femte kompaniet. Jag hoppas att detta röjer den hos många rådande missuppfattningen om att femtekompanister är soldater som mest sysslar med lättare inomhusarbeten. Att vi vann den krävande handbollsturneringen och att vi har flera duktiga orienterare och skidåkare ibland oss visar att vi nästan är ett elitkompani. Men det är inte att undra på när vi arbetar så pass hårt och effektivt under övningarna som vi gör, och det under en bra kompanichefs ledning.

Raymond Strandquist

7 KOMPANIET

Chef

mj Österdahl

Stf

kn Wallin

Stf 2

kn Swärdenholt

Adj

fj Peterson

Stabs- och trosstroppen

Chef: öfu Linderdahl

Stf: öfu Jonsson

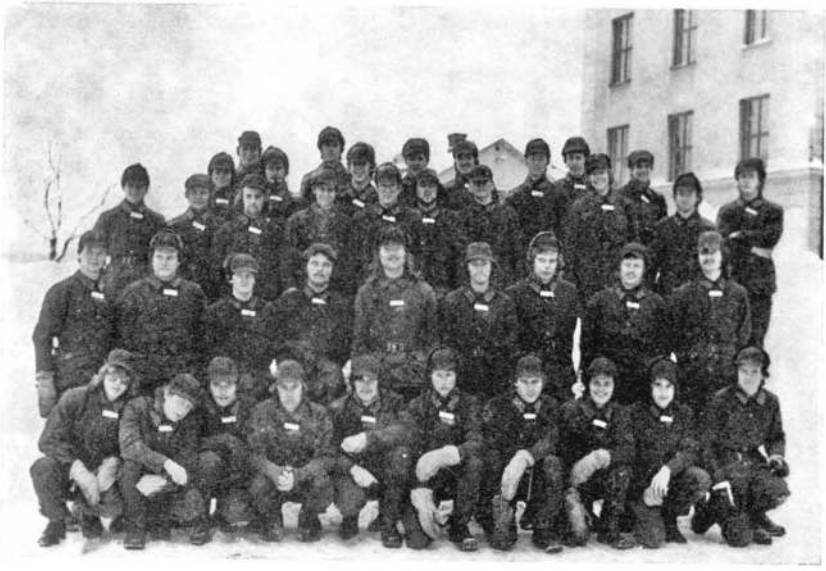
550112-7632 Edström, Gävle
570411-1417 Strömberg, Tierp
560324-7635 Norling, Gimo
560920-1479 Lindström, Uppsala
570408-6973 Lundell, Västerås
560527-7051 Abelsson, Västerås
570613-7030 Johansson, Västerås
550319-1479 Dahlgren, Västerås

560512-7531 Erikanders, Storvik
570111-7557 Persson, Torsåker
570702-1159 Björn, Skutskär
570105-8934 Lindeborg, Gävle
560510-6656 Stånghammar, Uppsala
550722-7592 Skog, Sandviken
561015-6993 Andersson, Skinnskatteberg
560704-7833 Sandin, Skutskär

1. skyttepluton

Chef: lt Bergström

Stf: öfu Strandberg

560706-7054 Sjöberg, Västerås
561225-6957 Lindberg, Kolbäck
551019-7535 Grip, Bollnäs
560322-1473 Lindkvist, Riddarhyttan
560428-7556 Söderlund, Gävle
560722-7534 Tillman, Bollnäs
561028-7616 Forsling, Gävle
561209-7633 Vidh, Gävle
570704-7576 Elfsberg, Ockelbo
571124-7519 Hallman, Ockelbo
570917-6910 Andersson, Norberg
560703-6935 Hägglund, Uppsala
560405-7512 Vestlund, Norrsundet
560613-7593 Vesterlund, Valbo
561029-7573 Svensson, Gävle
561230-7750 Börjesson, Ockelbo
570812-7518 Persson, Ockelbo
571206-7593 Högberg, Ockelbo
511121-1131 Bård, Gävle
560302-6914 Nagl, Fagersta

530112-7519 Viklund, Norrala
550822-7559 Jansson, Gävle
560212-7556 Forsman, Gävle
560425-7534 Backström, Arbrå
560722-7518 Tillman, Gävle
560920-7575 Ranje, Gävle
561124-1414 Fjällström, Gävle
570523-7518 Wallin, Bollnäs
570817-7539 Sundberg, Ockelbo
570918-7594 Andersson, Ockelbo
570825-6994 Hillbom, Sala
560417-7633 Hemmingsson, Gävle
570616-7193 Tyllström. Sala
560420-7596 Linander, Gävle
560429-7555 Aurosell, Gävle
560615-7591 Bergström, Gävle
561128-7193 Stålhand, Västerås
571011-1450 Strandin, Uppsala
571123-7551 Stein, Ockelbo

2. skytteplutón

Chef: fk Schön Stf: öfu Jonsson

561009-6934 Toth, Hallstahammar
560529-1037 Nilsson, Uppsala
560720-7510 Eriksson, Sandviken
561120-7530 Lönn, Skutskär
561210-7630 Granqvist, Gävle
570627-1433 Norden, Söderfors
571211-7018 Unnebäck, Österfärnebo
561225-1610 Johansson, Gävle
570511-7595 Björk, Gävle
570719-1192 Widen, Östhammar
570520-7032 Tynn, Västerås
560414-7578 Mäki, Gävle
560426-5578 Schönborg, Gävle
560426-7657 Wennergrund, Hofors
560430-7537 Dahlgren, Storvik
560509-7590 Johansson, Sandviken
560525-7558 Sundberg, Hofors
560510-7555 Sveden, Hofors
560807-6955 Fernkvist, Västerås
570329-1038 Mattsson, Östhammar
540727-7614 Klein, Hofors
550319-7559 Lundkvist, Sandviken
560426-7632 Boman, Sandviken
560813-7575 Lundgren, Hofors
561121-7554 Ceder, Sandviken
550112-0199 Skeppstedt, Gävle
550818-7571 Olsson, Gävle
560430-1415 Karlsson, Knivsta
561120-7514 Larsson, Torsåker
561202-7572 Lövblom, Gävle
570125-7560 Pettersson, Gävle
570821-1437 Eriksson, Skutskär
570517-7516 Bostedt, Gävle

3. skytteplutón

Chef: lt Backman

561110-6971 Lindkvist, Gävle
571209-6972 Andersson, Norberg
570410-7654 Renelid, Gävle
560525-9372 Johansson, Västerås
550217-1076 Norén, Östhammar
550427-7111 Viman, Uppsala
560707-7111 Mårshagen, Uppsala
561025-1497 Wahlström, Uppsala
561203-6912 Sundkvist, Ramnäs
570630-6973 Westlund, Fagersta
571022-1416 Johansson, Tierp
560626-7218 Qvist, Västerås
560811-7510 Siggstedt, Söderala
560319-7038 Öhman, Uppsala
560323-6950 Andersson, Enköping
560324-6959 Larsson, Västerås
560401-6914 Larsson, Östervåla
560516-6957 Gustafsson, Västerås
560609-6997 Häll, Arboga
560613-6918 Rapp, Västerås
560817-7019 Nilsson, Ramnäs
571009-1215 Sandström, Uppsala
571124-6958 Andersson, Sala
570111-7557 Persson, Torsåker
550415-1076 Eriksson, Västerås
551109-3998 Kylsjö, Västerås
560731-4357 von Essen, Stockholm
561226-6972 Karlsson, Västerås
550617-7558 Hedlund, Valbo
571129-6953 Hermansson, Västerås
571224-9332 Östgren, Fagersta
570701-6936 Lundqvist, Västerås
570513-1455 Hellström, Uppsala
530424-2711 Olsson, Uppsala
550201-1454 Gideback, Uppsala
550415-6935 Forslund, Västerås
560926-1457 Wahlund, Uppsala
561127-7137 Tynell, Uppsala
570801-1498 Klasén, Uppsala
571229-6937 Österlund, Fjärdhundra
571203-1078 Oskarsson, Östhammar
560426-1437 Vesslen, Tierp

Pansarvärnstroppen

Chef: fk Rosengren Stf: fk Bohlin

560616-5636 Frid, Fagersta
560714-6973 Elfving, Sala
550227-6917 Johansson, Sala
550801-6937 Sundqvist, Västerås
550918-6911 Dunbäck, Västerås
551102-7053 Ekman, Västerås
551207-6935 Hägglund, Västerås
560126-6959 Borlund, Sala
560124-6977 Levén, Kolbäck
560219-6932 Ytterberg, Hallstahammar
560302-6971 Gustafsson, Västerås
571202-6953 Lindblad, Västerås
560225-9375 Stahre, Fagersta
561208-6933 Levfstadius, Fagersta
530710-9479 Passi, Forsbacka
540726-2913 Johansson, Arboga
550516-8277 Sundman, Västerås
571218-7193 Egebrand, Gävle
550926-8974 Strömqvist, Skultuna
551112-8257 Aslund, Västerås
551211-9370 Johansson, Hofors
560124-6951 Lyckman, Sala
570311-1459 Ågren, Karlholmsbruk
560308-6934 Persson, Hallstahammar

Chef

kn Ringqvist

Stf 1

kn Elsson

Stf 2

kn Nordfors

Adj

fj Norin

1 skytteplutón

Chef: kn Östling Stf: öfu Svedlund

560918-1713 Jung, Söderhamn
570504-9079 Sandell, Bollnäs
561106-7538 Eriksson, Bollnäs
570204-3331 Lundberg, Bollnäs
570208-7536 Äng, Bollnäs
570403-7554 Käck, Bollnäs
570508-7517 Johansson, Bollnäs
570510-7612 Svensson, Bollnäs
570502-7513 Norin, Trönödal
561118-7518 Karlström, Voxnabruk
570425-7590 Engman, Kilfors
570823-7531 Hummelgård, Söderhamn
550814-7617 Laurin, Stråtjärn
570429-7752 Engström, Gävle
570511-7637 Östlund, Gävle
560106-1699 Engström, Bollnäs
560306-7538 Styverts, Bollnäs
560329-7572 Sälg, Gävle
570626-7555 Fahlström, Voxnabruk
570501-1137 Grahn, Hedesunda
570510-1433 Lundh, Storvik
570410-7514 Lundgren, Gävle
570105-7514 Bergman, Söderhamn
560223-7173 Bolander, Västerås
570503-7538 Sagström, Fagersta
570428-7639 Jakobsson, Järbo
570429-7554 Eriksson, Forsbacka
561025-7577 Jonsson, Stocka
570312-1011 Eriksson, Edsbyn
570304-1615 Ryholm, Uppsala
570512-1415 Tidlund, Uppsala
571109-1453 Björkman, Uppsala
570414-7551 Alfredsson, Bollnäs
561122-7819 Wängdahl, Bollnäs
570309-7633 Lingvall, Gävle
570413-7552 Hansson-Böe, Gävle
590203-7570 Hallgren, Gävle
580913-7515 Forsling, Gävle
570517-7656 Aspelin, Gävle
581221-7551 Käll, Hofors
571012-7571 Åberg, Ockelbo
571217-7517 Bäckius, Åmotsbruk
570412-7579 Stigsson, Hedesunda
570609-7515 Svedlund, Bollnäs
560810-6919 Wahlin, Fagersta

2 skyttepluton

Chef: lt Soläng

Stf: öfu Danielsson

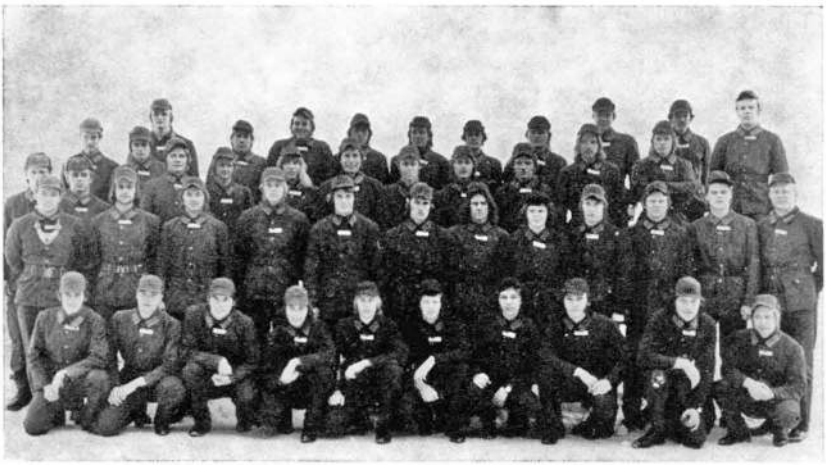

561024-7537 Wiklund, Sandviken
560513-7552 Jonsson, Gävle
570331-7635 Eriksson, Gävle
570305-7579 Karlberg, Gävle
570110-7574 Eriksson, Gävle
561026-8210 Hördell, Gävle
560613-1919 Stenberg, Gävle
570316-7576 Englund, Gävle
550801-6978 Johansson, Västerås
561023-6910 Martinell, Tärnsj ö
570821-1478 Björkman, Uppsala
570331-7593 Engblom, Norrsundet
570511-7538 Vahlberg, Norrsundet
560215-1432 Segerström, Uppsala
560219-1412 Danielsson, Uppsala
560315-1415 Öberg, Uppsala
560429-1434 Hammarling, Uppsala
560515-1538 Nilsson, Uppsala
560531-1470 Skoglund, Uppsala
561004-6970 Larsson, Uppsala
570604-1414 Wretenäs, Uppsala
560405-1416 Johnsson, Sandviken

550301-0174 Agerbjer, Uppsala
550508-6958 Justesen, Köping
560202-1437 Svahn, Knivsta
560312-1012 Helmersson, Östhammar
571110-1096 Morin, Östhammar
560507-1454 Rydén, Söderfors
550510-1518 Nilsson, Bålsta
551015-0112 Andersson, Bålsta
560225-8534 Andreasson, Bålsta
560813-1412 Ekblom, Bålsta
550223-7578 Toresson, Valbo
570416-1453 Willner, Gävle
540817-9330 Lavikkala, Gävle
570710-7610 Jonsson, Ockelbo
570705-7617 Bergström, Järbo
570924-7554 Bergqvist, Järbo
570702-1472 Pajuniemi, Österbybruk
563320-7530 Larsson, Åshammar
571009-6636 Berg, Norberg
530705-7553 Eklund, Gävle
550608-7559 Peter, Gävle

3 skytteplutón

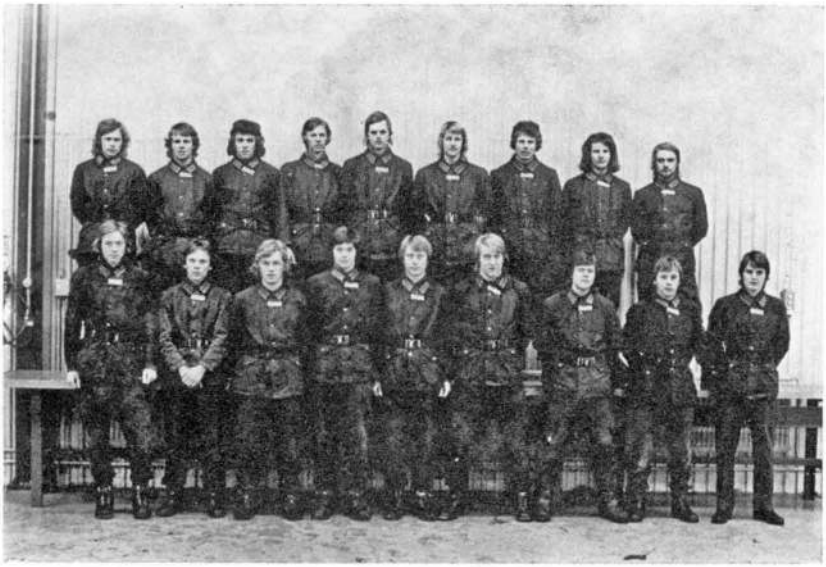
Chef: lt Nilsson Stf: fk Brolin

550715-6916 Andersson, Sala
560315-1118 Eriksson, Enköping
510922-1415 Söderhäll, Gävle
550922-7657 Hansson, Gävle
551188-7638 Nilsson, Gävle
551204-7613 Andersson, Gävle
551213-8933 Nordin, Gävle
560509-7533 Eriksson, Gävle
560110-7518 Johansson, Storvik
571030-6936 Larsson, Sala
560520-7017 Abrahamsson, Fagersta
561015-7678 Ericson, Sandviken
560606-7576 Sjöström, Sandviken
560318-7633 Nyberg, Gävle
560322-1457 Lindquist, Gävle
570718-7638 Severin, Gimo
570927-1430 Andersson, Gimo
540114-3119 Kuoksa, Sandviken
551124-9350 Nikkinen, Sandviken
550415-9590 Erkilä, Valbo
570821-6931 Pykkönen, Fagersta
570826-6951 Andersson, Fagersta
561211-1418 Hermelin, Enköping
560320-7514 Vikström, Ockelbo
560502-6995 Johansson, Norberg
560624-7574 Persson, Rengsjö
571215-6615 Vång, Kolsva
551005-6939 Sallanto, Köping
561015-7017 Sallanto, Köping
560824-6954 Jansson, Fjärdhundra
570426-6914 Ström, Ransta
570325-6676 Gustavson, Skultuna
560119-6933 Johansson, Kungsör
560614-1439 Eriksson, Uppsala
560620-6679 Vikström, Uppsala
560808-1492 Nilsson, Uppsala
561008-1159 Österberg, Uppsala
551102-6931 Carlsson, Västerås
560417-7568 Gunnarsson, Söderhamn
560817-6979 Karlsson, Hallstahammar
551223-6950 Kedevik, Västerås
560107-6911 Sjöblom, Västerås
560222-6911 Falk, Västerås
560226-1736 Björs, Västerås
560503-6978 Sorling, Västerås
560614-7055 Bergström, Västerås
560727-6994 Akesson, Västerås
560414-8618 Lundmark, Hofors
560527-1415 Jonsson, Enköping
560531-7576 Axman, Norrsundet

Pansarvärnstropp

Chef: fk Forsström Stf: fk Lindquist

560421-6910 Hjelm, Västerås
560831-7011 Lundberg, Västerås
570504-1472 Ohlsson, Uppsala
570505-1570 Nyström, Uppsala
570617-1435 Widen, Uppsala
570709-1111 Larsson, Uppsala
571005-4297 Söderberg, Uppsala
571228-1434 Lundberg, Uppsala
570510-6911 Säfvestad, Västerås
570515-7872 Eriksson, Västerås
570722-8911 Strömberg, Västerås
570623-7517 Lundquist, Österfärnebo
570915-6912 Hilding, Västerås
570530-1413 Johansson, Skutskär
570819-1431 Lindgren, Björklinge
560912-1412 Strömbom, Uppsala
560405-7678 Eriksson, Sandviken
571125-6973 Henning, Kolsva
570912-7012 Lundquist, Västerås
570927-7577 Helmersson, Österfärnebo
571211-1458 Larsson, Skärplinge
570531-7534 Holmberg, Skinnskatteberg
570606-6973 Ström, Köping
570829-6958 Bardh, Köping
570802-6918 Karlsson, Arboga
571004-6953 Persson, Tärnsjö
570809-6994 Lindfors, Köping

9 KOMPANIET

Chef *Stf* *Adj*

mj Danielsson

kn Beminge

fj Jansson

Plutonsbefälsskola granatkastartjänst

Chef: kn Berlin Stf: kn Malm

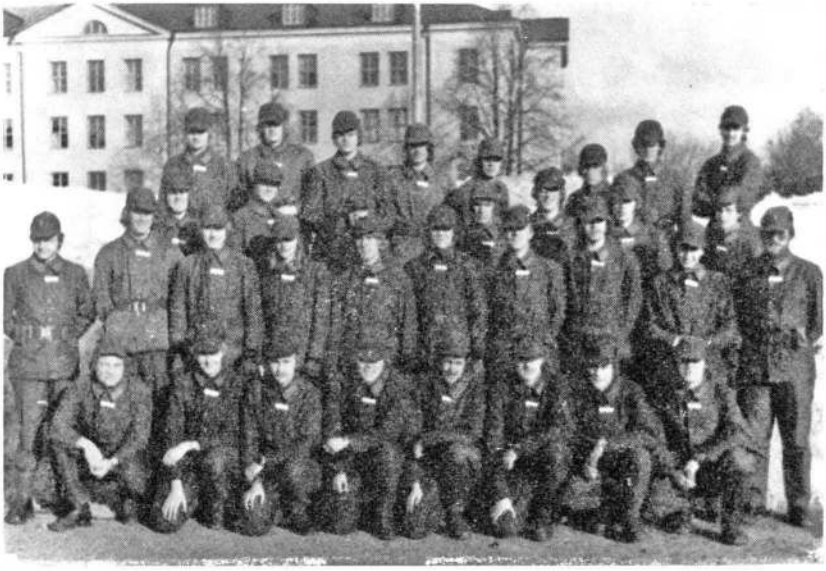

560930-1451 Ahlen, Uppsala
550628-6912 Ahlfors, Gävle
560529-1052 Andersson, Söderhamn
560724-6914 Asklöf, Kolbäck
570311-1434 Brandberg, Björklinge
570413-1472 Ederot, Uppsala
570727-1077 Eriksson, Örsundsbro
570220-1475 Flodin, Grillby
560605-6371 Friberg, Kolsva
570304-7612 Grönberg, Sandviken
561013-7514 Johansson, Hofors
551124-6992 Karlsson, Köping
551109-7874 Lindström, Uppsala
570513-0218 Mesch, Bollnäs
570207-1415 Quittenbaum, Uppsala
570316-7998 Stefansson, Söderhamn
561012-7515 Söderberg, Söderhamn
560102-6692 Virtanen, Gävle
570403-7513 Wallbom, Bollnäs
570917-6951 Wenneberg, Västerås

Eldledningsplutonen

Chef: lt Wedin

Stf: serg Andersson

560112-6930 Aberger, Västerås
57C421-1431 Abrahamsson, Östervåla
560921-6972 Berggren, Köping
570922-1419 Eklund, Alunda
561102-7698 Eriksson, Kilafors
570625-7051 Eriksson, Köping
540620-2712 Gullberg, Bollnäs
560414-9376 Hagman, Arboga
560129-7533 Hamin, Gävle
570906-1054 Helmersson, Uppsala
560912-6957 Johansson, Västerås
571019-6931 Johansson, Fagersta
550109-7553 Larsson, Katrineholm
570907-1434 Mårtensson, Alunda
570930-6954 Nilsson, Kolbäck
550220-1436 Ohlsson, Karlholmsbruk
561015-6977 Perukka, Virsbo
570826-7132 Qvist, Västerås
570805-1411 Svensson, Söderfors
570915-0014 Sävenfalk, Farsta
570906-1419 Westergren, Österbybruk
540606-8915 Vikström, Hofors
560726-1152 Viktorsson, Dannemora
570505-7510 Österberg, Bollnäs
551010-6999 Andersson, Nynäshamn
570511-1713 Andersson, Solna
570524-7517 Edling, Edsbyn
560430-7016 Eriksson, Sandviken
570613-1454 Erikson, Karlholmsbruk
561227-6658 Frid, Arboga
570929-1479 Gunnarsson, Tierp
570311-7118 Halvares, Enköping
570922-8976 Hellzen, Uppsala
560812-6917 Johansson, Östervåla
570427-1492 Johansson, Uppsala
570803-9333 Kelemen, Västerås
570925-1457 Lindell, Uppsala
561121-6937 Nilsson, Västerås
570203-7039 Norén, Östhammar
571003-6970 Olson, Skutskär
570523-1511 Pless, Uppsala
570801-1472 Sandberg, Österbybruk
570611-6919 Stenebrant, Västerås
571009-1439 Wentzell, Uppsala
531229-6931 Wiker, Fagersta
550730-1439 Wikström, Stockholm
561117-7139 Wästbom, Västerås
521025-1111 Johansson, Rimbo

1 granatkastarpluton

Chef: lt Olsson Stf: fk Lööw

560721-6917 Andersson, Hallstahammar
551207-7032 Andersson, Riddarhyttan
570612-6934 Andersson, Västerfärnebo
570409-7616 Burman, Arbrå
570205-7638 Carron, Sandviken
570804-1543 Grip, Uppsala
570816-8637 Hedström, Uppsala
560420-6937 Horvath, Enköping
571001-0900 Jansson, Bergvik
571002-1451 Jardhagen, Uppsala
571211-7190 Johansson, Järbo
571109-6916 Johansson, Köping
550219-6693 Johansson, Västerås
551023-6937 Jungward Norberg
560802-7172 Larsson, Valbo
570120-7556 Lidström, Gävle
550817-6939 Ludén, Köping
571118-1411 Nelin, Uppsala
570103-7573 Niemi, Gävle
560604-7537 Nilsson, Regnsjö
560411-7654 Olofsson, Skultuna
570925-1473 Olsson, Uppsala
570712-7618 Olsson, Hedesunda
570501-7654 Pettersson, Gävle
560521-7537 Röst, Viksjöfors
550607-7535 Schramm, Gävle
560720-7635 Sköld, Söderhamn
570514-1439 Ström, Tobo
560218-7014 Sundberg, Västerås
570717-6979 Sundin, Östervåla
561026-6933 Wikström, Fagersta

2 granatkastarpluton

Chef: lt Svenneke Stf: fk Johansson

570430-1455 Adamsson, Uppsala
570301-1477 Andersson, Tierp
570521-6975 Andersson, Sala
571118-1437 Andersson, Rasbo
540703-1458 Andersson, Uppsala
570127-5132 Berggren, Uppsala
561215-7593 Björk, Gävle
571003-1450 Björklund, Enköping
560613-7056 Eriksson, Gävle
570622-6916 Forsberg, Sala
570915-6979 Forenius, Fagersta
560828-7578 Friberg, Uppsala
550611-0195 Hellström, Västerås
560822-6915 Holmgren, Broddbo
570614-7054 Johansson, Skinnskatteberg
570801-6935 Johansson, Hallstahammar
560819-6993 Johansson, Skultuna
570408-3095 Karlsson, Tierp
561009-4012 Kjaer, Stockholm
571218-6955 Larsson, Enköping
560525-6256 Larsson, Västerås
570806-1014 Lindström, Gimo
570906-1039 Mattsson, Gimo
551224-7155 Niinimäki, Surahammar
570122-7612 Nordström, Gävle
570414-6918 Segerberg, Birsbo
560721-7113 Staffansson, Idre
560408-6959 Söderberg, Västerås
570731-1436 Söderberg, Söderfors
570213-1554 Vahlman, Valbo
551012-7870 Ylitalo, Fagersta
570128-7715 Zetterberg, Valbo
561205-7652 Öhman, Sandviken

Trosstropp

Chef: fj Belin Stf: serg Sevaldsen

551228-6930 Andersson, Köping
540128-1431 Andersson, Sandviken
560818-6911 Danielsson, Västerås
540413-7811 Eriksson, Gävle
560820-7576 Eriksson, Hedesunda
560521-7511 Forsberg, Sandviken
570411-7034 Frisk, Sala
560420-1433 Hedin, Uppsala
560906-7052 Jakobsson, Fagersta
570715-1451 Johansson, Uppsala
540509-7592 Jonsson, Gävle
560726-9312 Jonsson, Köping
560705-1454 Kihlström, Uppsala
560813-6932 Lind, Arboga
551111-1030 Lindstedt, Dannemora
550502-7572 Lindström, Sandviken
560304-6979 Lindström, Fagersta
541225-7577 Magnusson, Österfärnebo
570423-6933 Nilsson, Köping
570604-6934 Pettersson, Fjärdhundra
560724-1477 Stafring, Alunda
550313-7670 Söderström, Gävle
560730-1453 Tegelberg, Skärplinge
560606-6917 Wallin, Köping
550219-7576 Ädel, Hofors
560315-8634 Ågren, Uppsala

12 KOMPANIET

Chef *Stf* *Adj*

kn Winberg

kn Åkerlund

fj Sandin

Ctp och bandtraktorpluton

Chef: fj Jengvert Stf: serg Juel

561128-7599 Hellström, Hofors
560624-7590 Norin, Gävle
560711-0998 Martinsson, Sandarne
560908-1434 Wahlund, Ockelbo
561026-1470 Dahlin, Uppsala
570111-6955 Liljeqvist, Fagersta
561103-1013 Pentikäinen, Arboga
561111-7572 Hedberg, Kilafors
561228-7697 Johansson, Västerås
540917-0187 Jonsson, Torsåker
570305-7538 Engblom, Gävle
570309-6312 Blomqvist, G-Hammarby
570409-7673 Larsson, Gävle
560408-6933 Haraldsson, Västerås
570417-7699 Hedlund, Gävle
570504-7511 Eriksson, Skutskär
570519-1418 Skymberg, Skutskär
561105-7174 Hedlund, Bålsta
570520-1472 Jansson, Björklinge
570526-7010 Eriksson, Östervåla
570704-1439 Segerström, Enköping
570518-7010 Eriksson, Ransta

Trosspluton

Chef: kn Näslund Stf: fj Berglund

560209-7577 Bergström, Gävle
550709-6997 Iverblad, Fagersta
561113-7513 Händel, Hofors
570224-1471 Larsson, Enköping
560820-6958 Pettersson, Kolsva
561110-8639 Keinström, Norrala
570307-1091 Fredriksson, Fjärdhundra
570411-7935 Hultman, Norrsundet
560211-7532 Dahlqvist, Storvik
560711-7511 Perzon, Edsbyn
561217-7575 Wikholm, Gävle
570207-7578 Persson, Kungsgården
570406-7593 Reinholdsson, Gävle
560405-7751 Nilsson, Gävle
560517-7772 Persson, Norrala
570326-6998 Skog, Morgongåva
560710-7678 Hemström, Valbo
560924-7613 Elffors, Söderhamn
570429-1995 Hofström, Gävle
570201-6931 Andersson, Västerås
561029-6930 Söderlund, Sundbyberg
570513-7551 Fängström, Gävle
560629-7512 Malmström, Sandviken
551010-0190 Stjärnesund, Västerås
490810-7537 Westlin, Bollnäs

Förplägnadspluton

Chef: lt Sundell Stf: serg Lönn

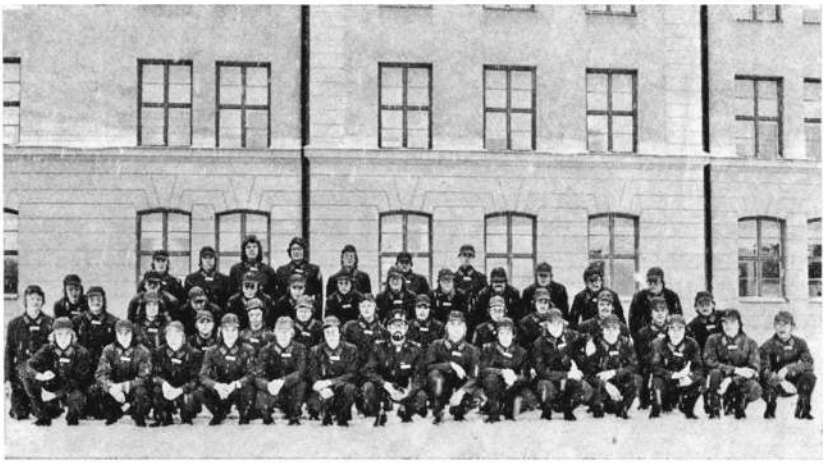

570726-0654 Carblom, Uppsala
570127-6916 Vester, Köping
560804-8739 Asplund, Gävle
570802-6678 Kivijärvi, Fagersta
560606-6934 Johansson, Västerås
560725-1419 Lundström, Enköping
540101-9392 Koivumaa, Sandviken
560321-7570 Kongstad, Gävle
570519-7118 Johansson, Fagersta
561205-1119 Pobel, Sala
570217-1058 Brattström, Saltsjöbaden
540516-7551 Carlsson, Gävle
561115-6992 Johansson, Heby
560831-7532 Larsson, Gävle
561225-7534 Ollas, Alfta
560212-1476 Åkerman, Uppsala
570619-7539 Hellman, Sandviken
570930-1450 Lindqvist, Skärplinge
561003-6336 Kolju, Surahammar
570304-7018 Sjölund, Västerås
550207-7612 Alderbourg, Skutskär
570128-7699 Björkbom, Ljusdal
570127-6932 Holward, Östervåla
561208-7550 Bohm, Österfärnebo
561113-6994 Jansson, Arboga
561205-6910 Pettersson, Västerås
560922-7870 Olsson, Sandviken
560603-6951 Bergström, Ramnäs
550107-6958 Suursoho, Kungsör
560718-6995 Larsson, Fagersta
570102-7632 Forsell, Gävle
550429-7598 Sundell, Gävle
561228-7572 Lindström, Ockelbo

Sjukvårdspluton

Chef: kn Nilsson
Stf: lt Söderblom

Instr: serg Lindberg

550206-9353 Kursu, Fagersta
550823-8598 Olsson, Västerås
560222-8255 Eriksson, Söderhamn
560302-7516 Persson, Söderhamn
560630-8517 Isolehto, Hallstahammar
560802-7578 Hedvall, Sandviken
560301-6212 Edlund, Västerås
570715-7813 Lindgren, Uppsala
560502-6953 Karlsson, Enköping
560507-7534 Strandberg, Söderhamn
560722-2014 Hedlund, Köping
561014-7539 Persson, Ockelbo
561015-2471 Hellström, Hallstahammar
570301-6930 Häggqvist, Norberg
570315-7536 Röstberg, Bollnäs
570330-7651 Sjöström, Gävle
570408-0398 Nylander, Västerås
570534-7574 Siljamäki, Gävle
560806-7558 Jansson, Edsbyn
550420-7639 Andersson, Sandarne
530718-7996 Kjellsson, Kungsgården
530729-9411 Laakso, Sala
570509-6957 Larsson, Möklinta
570630-6957 Öberg, Fagersta
531228-7559 Mattsson, Gävle
540319-7519 Westlin, Bollnäs
540328-6932 Karlsson, Västerås
540720-1093 Jansson, Skinnskatteberg
540923-7616 Blomfeldt, Gävle
550521-4956 Svärd, Västerås
550604-1077 Agstrand, Östhammar
551211-9396 Ek, Västerås
560304-0097 Bergström, Uppsala
560403-7530 Björklund, Hofors
560527-6913 Stark, Västerås
560620-7057 Larsson, Västerås
560623-7518 Ståhl, Sandviken
560917-7653 Tropp, Gävle
561003-7573 Olsson, Halmstad
561009-6918 Daun, Västerås
561014-1458 Johansson, Enköping
561016-0136 Wedin, Gästrike-Hammarby
570121-7555 Sandberg, Gävle
570126-7618 Olsson KU, Storvik
570215-6919 Salin, Köping
570304-1417 Andersson, Söderfors
570305-6993 Eriksson, Östervåla
560811-7635 Hedman E, Arsunda

I FÄDRENS SPÅR FÖR FRAMTIDS SEGRAR

De idrottsliga aktiviteterna blir i sina olika grenar alltmer specialiserade och kräver allt större tid för träning om vederbörande utövare skall kunna hävda sig i större tävlingssammanhang. Detta har lett fram till en indelning av tävlingsverksamheten i olika kompetensnivåer, där varje idrottare kan tävla med motståndare av jämbördig karaktär och få sin tävlingslust tillfredsställd. Denna indelning av tävlingsverksamheten leder säkerligen fram till att allt fler idrottare av motionskaraktär finner möjlighet att som ett led i det hälsosamma motionerandet mäta sin prestationsförmåga även i tävlingssammanhang.

En nivå i denna kompetensindelning är korprationsidrotten (korpidrotten). Inom den nivån finnes möjlighet för alla till motion och tävling.

Bland regementets personal kan också märkas ett ökat deltagande i korpidrott. För att samordna den verksamheten bildades för några år sedan inom regementets idrottsförening en korpidrottssektion. Denna leds nu förtjänstfullt av Erik Thimper och Bertil Munther och engagerar personal ur alla kategorier vid regementet.

Som exempel på tävlingsverksamhet kan nämnas att regementets korpidrottare deltagit med lag i fotboll, handboll, korphockey och volleyboll. I volleyboll deltog regementet med ett kombinerat dam- och herrlag. Största framgången noterades med skridskor på foten: Regementet vann sin serie i korphockey.

Löparna har haft ännu större framgångar och dominerat korpstafetterna. Bland annat segrade regementets lag i hård konkurrens i Stormarknadsstafetten, Gavlestafetten och Majstafetten i Tierp.

Korporienterarna segrade i stafettmästerskapet i Gävle och vann även lagtävlingen i det individuella mästerskapet.

Deltagare från regementet finns även i en badmintonserie.

Som exempel på annan motion och trivsam samvaro kan nämnas att korpsektionen lett damgymnastik och styrketräning en kväll i veckan. En kurs i gammeldans har också genomförts.

Utöver denna fritidsverksamhet pågår den obligatoriska träningen bland befäl och värnpliktiga, liksom mästerskap och tävlingar om olika vandringspriser.

En nyhet för året var tävling om ett av förre militärbefälhavaren, General Jung, uppsatt vandringspris i skjutning. Första inteckningen togs av Karl-Erik Björk.

Regementets skytteförening med Erik Persson i spetsen bedriver också ett intensivt arbete för att öka intresset för tävlingsskytte, framförallt bland det efterhand nytillkomande befälet. Ett ökat intresse har också konstaterats bl a vid GS 2. Serietävlingen om ett gevär CG 63 är kanske en bidragande orsak.

Regementets och länets skyttar drabbades under året av en beklaglig förlust då skytten och skytteledaren Olle Rydvall avled. Regementets skyttar vill i detta sammanhang tacka Olle för en livslång, förtjänstfull insats inom regementets skytteverksamhet.

Regementets interna idrottsliga aktiviteter är således av stor omfattning, liksom prestationsförmågan i tävlingssammanhang i tävlingar tillsammans med andra företag i Gävle.

Regementets idrottare har också som tidigare, med framgång, deltagit i mästerskap inom militärområdet och i armé- och militärmästerskap. Mest uppmärksammade individuella prestationerna svarade värnpliktige Tomas Thor för genom att vinna både armé- och milomästerskapet i militär fyrkamp (skjutning, handgranatkastning, simning och terränglöpning).

Största framgången på bredden noterades i militärområdets mästerskap i skidskytte, där tre klassegrar gick till regementets deltagare.

Militärområdets mästerskap i fälttävlan och budkavleorientering har under året arrangerats av regementets rutinerade banläggare och tävlingsledare. Framgångarna i dessa tävlingar har därför begränsats till det arrangörsmässiga planet.

Bengt Nilsson

TÄVLINGSRESULTAT

ORIENTERING

Reg M dagorientering

Klass GU, 53 deltagare

1. Vpl Lindström 61.25
2. Vpl Hedberg 62.18
3. Vpl Andersson 63.31
4. Vpl Wång 64.38
5. Vpl Grandin 65.25

Lagtävlan femmannalag

1. 9 komp (Mj Danielsson, Lt Wedin, Vpl Eriksson, Wentzel, Karlsson)
2. Livkomp
3. 2 komp

Klass H 17, 9 deltagare

1. Fu Skalin 59.23
2. Fu Österholm 61.20
3. Fu Bender 63.04

Klass H 21, 16 deltagare

1. Kn Winberg 56.47
2. Serg Lindberg 60.36
3. Mj Danielsson 65.19

Klass H 35, 10 deltagare

1. Kn Munther 51.47
2. Mj Österdahl 67.26
3. Mj Arnborg 70.38

Klass H 43, 3 deltagare

1. Övlt Nilsson 53.55

Klass H 50, 4 deltagare

1. Kn Lindström 53.12

Reg M nattorientering

Klass GU, 19 startande

1. Vpl Grandin 70.08
2. Vpl Skoglund 70.17
3. Vpl Lindström 73.23

Klass H 21, 27 startande

1. Kn Vinberg 68.05
2. Serg Wallgren 70.00
3. Lt Lundberg 70.11
4. Serg Petterzon 74.09
5. Serg Lindberg 75.49

Klass H 35, 5 startande

1. Mj Olsson E 72.15
2. Mj Arnborg 85.01

Klass H 43, 5 startande

1. Kn Lindström 69.47
2. Mj Järvestad 96.59

Klass H 50, 2 startande

1. Fj Falk 106.19

Klass H 17, 11 startande

1. Fu Bender 76.40

AM budkavle

Klass A, 46 deltagande förband. (Segrartid 358,25).

36. I 14/Fo 49 (Kn Munther, Öfu Lundin, Kn Winberg, Fj Karlsson, Mj Danielsson, Fk Åkerlund) 503.54

MÅNGKAMP

AM militär tre-fyrkamp

Klass Vpl trekamp, 234 deltagare
(Segrarpoäng 2856.2)

9.	Vpl Thor	2710.0
34.	Vpl Forsberg	2572.6
41.	Vpl Hedberg	2543.8
49.	Vpl Toresson	2524.6
68.	Vpl Lindberg	2461.2
69.	Vpl Nielsen	2459.0

Klass Vpl Fyrkamp, 92 deltagare
(Segrarpoäng 3860.0)

1.	Vpl Thor	3860.0
31.	Vpl Toresson	3504.6
32.	Vpl Hedberg	3503.8
34.	Vpl Nielsen	3489.0

MIDÖ militär tre-fyr-femkamp

Klass Vpl Trekamp, 66 deltagare
(Segrarpoäng 2610.2)

2.	Vpl Thor	2522.8
9.	Vpl Lindberg	2403.6
10.	Vpl Toresson	2401.2
12.	Vpl Nilsen	2383.0
14.	Vpl Hedberg	2365.4
15.	Vpl Forsberg	2339.0
16.	Vpl Matton	2312.6
19.	Vpl Eriksson	2298.6
42.	Vpl Bylund	2081.0
60.	Vpl Käll	1877.0

Klass Vpl Fyrkamp, 28 deltagare
(Segrarpoäng 3667.8)

1.	Vpl Thor	3667.8
3.	Vpl Nilsen	3408.0
6.	Vpl Toresson	3351.2
7.	Vpl Hedberg	3285.4
8.	Vpl Eriksson	3283.6
12.	Vpl Matton	3202.6
21.	Vpl Forsberg	3034.0
24.	Vpl Bylund	2916.0
25.	Vpl Käll	2892.0

Klass Bef Femkamp, 13 deltagare
(Segrarpoäng 5197.4)

1.	Kn Munther	4205.1

Lagtävling Klass Vpl Trekamp
19 deltagande lag
(Segrarpoäng 7491.4)

3.	I 14/Fo 49 lag 1 (Vpl Thor, Lindberg, Toresson)	7327.6
5.	I 14/Fo 49 lag 2 (Vpl Nilsen, Hedberg, Forsberg)	7087.4
9.	I 14/Fo 49 lag 3 (Vpl Matton, Eriksson, Bylund)	6692.2

Reg M trekamp

Klass 1, 4 deltagare

1.	Lt Lundberg	2588.8
2.	Kn Munther	2411.6
3.	Fj Thimper	2033.0
4.	Kn Svärdenholt	1648.8

Klass 2, 33 deltagare

1.	Vpl Toresson	2508.8
2.	Vpl Thor	2453.4
3.	Vpl. Hedberg	2407.0
4.	Vpl Matton	2351.2
5.	Vpl Nielsen	2310.0

HANDBOLL

Match 1	4. komp—8. komp	13—11
2	2. komp—Liv komp	14—13
3	7. komp—12. komp	19—5
4	9. komp—5. komp	10—19
5	4. komp—2. komp	12—15
6	7. komp—5. komp	13—14
Final	5. komp—2. komp	

1. 5. komp
2. 2. komp

Öv Gåsstes vandringspris — vinterfälttävlan, 66 deltagare

1. Övlt Nilsson
2. Kn Lindström
3. Fk Thollén
3. Fk Åkerlund
5. Mj Fröderberg

Öv Gåsstes vandringspris — sommarfälttävlan, 79 deltagare

1. Kn Winberg
2. Lt Berlin
3. Serg Lindberg
4. Kn Ringqvist
5. Kn Lindström

Militärmästerskap

Klass H 22, 77 deltagare
(Segrarpoäng 117,42 p)

28.	Kn Winberg	161,04 p
46.	Lt Lundberg	177,46 p
68.	Öfu Lundin	199,48 p

Lagtävlan, 15 deltagande lag

11. I 14/Fo 49

MIDÖ

Klass H 22, 43 deltagare
(Segrarpoäng 121,95 p)

3.	Fk Åkrlund	125,15 p
20.	Serg Lindberg	162,10 p
40.	Lt Söderberg	305,20 p

Klass GU, 29 deltagare
(Segrarpoäng 104,86 p)

6.	Krp Johansson	131,32 p
7.	Vpl Olsson	133,13 p
14.	Fu Johansson	154,87 p
17.	Vpl Eriksson	159,19 p

Lagtävlan GU lag, 3 deltagande lag
(Segrarpoäng 406,04 p)

2. I 14/Fo 49 (Krp Johansson, Fu Johansson, Vpl Eriksson) 419,32 p

SKIDTÄVLINGAR

MIDÖ skidskytte

Klass H 22, 9 deltagare
(Segrartid 1.28.00).

4.	Kn Lundberg	1.31.50
8.	Fk Haraldsson	1.49.25

Klass H 43, 5 deltagare
(Segrartid 1.16.46).

1.	Övlt Nilsson	1.16.46

Klass H 50, 8 deltagare
(Segrartid 1.22.10).

1.	Kn Lindström	1.22.10

Klass Gu vpl/kpist, 7 deltagare
(Segrartid 1.32.39).

1.	Krp Hagström	1.32.39
3.	Vpl Strömgren	1.41.13
4.	Krp Björklund	1.44.10
5.	Vpl Gustavsson	1.47.52
6.	Vpl Olsson	1.51.38

Klass GU vpl/Ak 4, 10 deltagare
(Segrartid 1.34.45).

4.	Vpl Pettersson	1.48.11

Klass GU vp/kpist

1.	I 14/Fo 49 (Krp Hagström, vpl Strömgren, krp Björklund)	4.58.01

Reg M skidskytte

Klass Ak 4 vpl, 14 deltagare

1.	Vpl Olsson	32.47
2.	Vpl Thunell	33.30
3.	Vpl Bäckman	33.30

Klass Kpist bef., 11 deltagare

1.	Fk Åkerlund	26.02
2.	Övlt Nilsson	26.17

Klass Kpist vpl, 20 deltagare

1.	Vpl Eriksson	28.28
2.	Vpl Björklund	28.53
3.	Vpl Johansson	30.20

Reg M skidlöpning

Klass H 21, 12 deltagare

1.	Fk Thollén	1.33.40
2.	Kn Lindström	1.38.30

Klass H 35, 7 deltagare

1.	Fj Thimper	1.33.22
2.	Mj Björk	1.46.20

Klass H 43, 6 deltagare

1.	Övlt Nilsson	1.41.55
2.	Mj Frödeberg	1.51.45

Klass H 50, 1 deltagare

1.	Fj Jonsson	0.58.50

Klass Vpl Gu, 33 deltagare

1.	Vpl Thunell	1.37.25
2.	Fu Hagström	1.40.45
3.	Vpl Eriksson	1.41.55

Reg M skidstafett 10x3 km

Klass GU, 11 deltagande lag

1.	8 komp (Vpl Olsson, Törnberg, Berg, Engström, Pettersson, Björklund, Gustafsson, Sommar, Johansson, Thunell)	1.23.17 min
2.	2 komp	1.24.35 min
3.	7 komp	1.28.37 min

Klass Befäl

1.	Regoffkåren (Övlt Nilsson, Lt Edenhag, Mj Olsson E, Lt Eriksson, Kn Froste, Mj Österdahl, Mj Järvestad, Mj Fröderberg, Lt Lundberg, Lt Söderberg)	119.43 min
2.	Kompoffkåren	126.39 min
3.	Plutoffkåren	130.15 min

SIMNING

Reg M simning

200 m bröstsim, 5 deltagare

1.	Vpl Thor	3.00.0
2.	Vpl Öhlin	3.12.5

100 m frisim, 6 deltagare

1.	Vpl Thor	1.05.0
2.	Vpl Persson	1.07.1

Livräddning, 4 deltagare

1.	Vpl Öhlin	46.1
2.	Vpl Thor	47.2

Stridssimning, 5 deltagare

1.	Vpl Thor	58.8
2.	Vpl Öhlin	1.02.0

Lagkapp 10x50 m, 6 deltagande lag

1.	8 komp (Sallanto, Sallanto, Karlsson, Johansson, S. Iverloo, Bergman, Johansson, Nordin, Haraldsson, Erkkilä)	5.35.2
2.	Livkomp	5.35.3
3.	2 komp	6.03.0

Mästerskapstävlingar inom I 14 skytteförening

Banskytte, gevär:		**Skolskytte, pistol:**	
1. Sten-Olov Forslind	301 p	1. Sven Jonsson	463 p
2. Erik Persson	272 p	2. Christer Sevaldsen	341 p
3. Ivar Fredman	258 p	3. Arne Karlsson	219 p
4. Arne Hjelm	246 p	**Duellskytte, pistol:**	
5. Börje Falk	245 p	1. Sven Jonsson	282 p
Fältskytte, gevär:		2. Tommy Berglund	241 p
1. Sten-Olov Forslind	32 tr	3. Christer Sevaldsen	214 p
2. Erik Persson	30 tr	4. Roland Näslund	204 p
3. Eric Jonzon	23 tr	5. Arne Karlsson	170 p
4. Arne Karlsson	16 tr	**Fältskytte, pistol:**	
Banskytte, kpist:		1. Sven Jonsson	48 tr
1. Erik Persson	361 p	2. Per Söderholm	46 tr
2. Konrad Apelgren	346 p	3. Tommy Berglund	44 tr
3. L-Å Svärdenholt	342 p	4. Elisabeth Jonsson	43 tr
4. Hilding Lindström	339 p	5. Erik Persson	42 tr
5. Göran Österdahl	328 p		
Fältskytte, kpist:			
1. Konrad Apelgren	53 tr		
2. Erik Persson	45 tr		
3. Ivar Fredman	43 tr		
4. Eric Jonzon	35 tr		
5. Hilding Lindström	30 tr		

Regementsmästerskap

Kpist: (110)

1.	Mj Persson	147 p
2.	Fj Höglund	146 p
3.	Lt Bergström	146 p
4.	Kn Lindström	145 p
5.	Kn Munther	145 p
6.	Kn Jonzon	145 p
7.	Lt Söderblom	145 p
8.	Kn Alin	145 p
9.	Fu Nilsson	144 p
10.	Övlt Nilsson	144 p
11.	Kn Österdahl	144 p

Gevär: (17)

1.	Öfu Danielsson	147 p
2.	Kn Österdahl	147 p
3.	Övlt Nilsson	147 p
4.	Mj Persson	143 p
5.	Öfu Svedlund	143 p
6.	Kn Jonzon	140 p
7.	Kn Alin	139 p
8.	Fj Fredman	135 p
9.	Kn Näslund	135 p
10.	Lt Lundberg	133 p

Kg: (13)

1.	Övlt Nilsson	152 p
2.	Lt Edenhag	60 p
3.	Lt Wedin	53 p
4.	Lt Soläng	52 p
5.	Kn Österdahl	48 p

Kompaniernas vandringspris (18)

1.	Warnbrandt 5.	123 p
2.	Vretholm Liv	119 p
3.	Bäcklund 7.	116 p
4.	Andersson 7.	114 p
5.	Norgren 5.	112 p
6.	Lundberg 5.	111 p
7.	Lindersson 7.	109 p
8.	Walmo 5.	101 p

Lagtävling:

1.	5. komp	346 p
2.	7. komp	339 p
3.	Livkomp	315 p

General Ljungs vandringspris (61)

1.	Övlt Björk	276 p
2.	Övlt Nilsson	266 p
3.	Mj Gustavsson	265 p
4.	Kn Winberg	259 p
5.	Avm Berglund	243 p
6.	Serg Pettersson HG	239 p
7.	Kn Munther	232 p
8.	Öfu Westerlund	232 p
9.	Kn Lindström	230 p
10.	Serg Häägg	220 p

Fockska kannan (16)

1.	Övlt Nilsson	243 p
2.	Övlt Rydvall	242 p
3.	Kn Elsson	203 p

Örnpokalen (7)

1.	Fj Fredman	235 p
2.	Fj Jansson	225 p
3.	Fj Sandin	219 p

REGEMENTETS FRAMTID

Under det långa utredningsarbete, som föregått 1977 års försvarsbeslut, har frågan om fredsorganisationens utformning ofta varit uppe till diskussion. Här på regementet har både den militära och civila personalen känt en viss oro för regementets framtid. Denna ovisshet har också märkts vid samtal med personer här i Gävle och med andra som har anknytning till regementet. Oron tilltog då Försvarets fredsorganisationsutredning annonserade sitt besök vid regementet till den 30 september 1976.

Besöket föregicks av ett omfattande förarbete. Glädjande nog hörde både landshövding och kommun strax av sig och ett givande samarbete startades upp. Ett resultat blev en gemensam fyllig dokumentation om regementets betydelse såväl militärt som civilt.

I skriften påtalas att Gävle kommun för att uppnå målet enligt länsplanering 1974 måste tillföras 1.300 arbetstillfällen under 1970-talet. Länsstyrelse och kommun framhåller att regementet är en stor och betydelsefull arbetsplats. Antalet anställda är drygt 400. Regementet ger emellertid upphov till ytterligare sysselsättningstillfällen. Sammanlagt beräknas ytterligare 200 personer ha sysselsättning genom regementet. Vidare beräknas 1.500 personer vara beroende av regementet i sin verksamhet.

Under senare år har statsmakterna tillfört Gävle 900 arbetstillfällen. Länsstyrelse och kommun påpekar att en indragning av regementet skulle reducera effekten av denna satsning. Vidare framhålls att regementet är en väsentlig servicefunktion för länets innevånare eftersom de inom länet kan fullgöra sin militärutbildning. Det påpekas att 35—40 % av länets ungdomar kan fullgöra sin värnplikt vid regementet utan alltför markerade avbrott i kontakt med familj och bygd. En indragning av regementet skulle innebära en allvarlig försämring från värnpliktsocial synpunkt.

Det är intressant att konstatera att de anställda vid regemen-

tet betalar sammanlagt 6,2 milj kr i skatt till kommun, landsting och kyrka. Av de 25 milj kr regementet utbetalar årligen i löner går betydande del till konsumtion i kommunen, vilket gynnar näringslivet. Också de värnpliktiga som får ca 3,5 milj kr per år i penningbidrag lämnar ifrån sig en del av dessa pengar i orten. Detta är sammantaget betydande belopp, som skulle falla bort om regementet lades ned.

Kommunen framhåller vidare att en klar boskillnad vad gäller mark finns mellan tätorten och regementet. Kommunen har inga anspråk på I 14 och dess övningsområde eftersom den förfogar över andra lämpliga områden för bebyggelse. Vidare framhålls att friluftslivets intressen i stor utsträckning kan samordnas med I 14.

Länsstyrelse och kommun understryker att det är viktigt med hänsyn till totalförsvarets beredskapsplanering att det finns en militär myndighet i Gävle att samverka med i fred. Behovet blir än mer påtagligt vid en krissituation och under ett krig.

Vi på Hälsinge regemente har all anledning att med stor tillfredsställelse konstatera att landshövding, länsstyrelse och kommun kraftfullt slutit upp för att värna om regementet. De utredningar, som presterats är sakliga och slagkraftiga. De har i väsentlig grad stärkt regementets positioner.

Fredsorganisationsutredningen besökte sålunda regementet den 30 september under ledning av generaldirektören Gunnar Gustafsson. Programmet innefattade presentation av regementet och dess uppgifter i krig och fred. Rundturer gjordes både i Kungsbäck och i Marma för att redovisa byggnadsbestånd och markinnehav. Besöket avslutades i Stadshuset där landshövding och kommunstyrelse lade fram sin syn på regementet.

I en avslutande genomgång framhöll utredningens ordförande att han delade de framförda synpunkterna som talade för ett behållande av regementet. Han förklarade att han ansåg att regementet borde finnas kvar med nuvarande uppgifter. Självfallet mottogs detta entydiga uttalande med stor tillfredsställelse. Vi kan sålunda med tillförsikt se framtiden an. Denna tillförsikt styrks också av ÖB programplaner som i intet av redovisade alternativ föreslår nedläggning av infanteriregemente. Eventuella reduceringar kommer uppenbarligen att gå ut över specialtruppslagen.

Robert Lugn

BATALJONSCHEFENS RAPPORT

Stillastående är tillbakagång. Det talesättet äger sannerligen inte sin tillämpning på verksamhet inom försvarsmakten. Förändringens vind blåser stark genom hela organisationen. Det märks inte minst på Hälsinge regemente. Det kan lätt bli så att de många nyheterna, den snabba utvecklingen, tar knäcken på människorna i systemet. I så fall är det katastrofalt. I stället krävs att man tar förändringarna som utmaningar som stimulerar och skänker arbetstillfredsställelse. Högt ställda mål inspirerar: "Om Du siktar mot månen, kanske Du når talltoppen."

Förändringarna gäller snart sagt alla områden och de märks i hög grad på grundutbildningsbataljonen.

Grundvalen för vår verksamhet är **krigsorganisationen.** Den undergår med ungefär tio års intervall relativt genomgripande förändringar som i hög grad påverkar utbildningsarbetet. En sådan förändring förestår. Om ett par år skall vi ta steget från nuvarande organisation 66 R till organisation 77. Det har redan satt sina spår i verksamheten. Befäl vid bataljonen har under 1976 deltagit i utbildnings- och taktikfältövningar på Vikbolandet och i Uddevalla för att lära känna den nya organisationen. Flera är inplanerade att under 1977 studera organisationen, främst vid I 11 i Växjö, som är I 14:s "fadderförband" då det gäller den

nya organisationen. Under 1976 har nya förbandsövningar planlagts på Kungsbäcksfältet. Vissa fältarbeten har utförts, bl a av årets pionjärpluton, för att möjliggöra framryckning och gruppering av plutoner och kompanier. Dessa standardövningar har utformats så att de kan användas även för den nya organisationen med dess personaltransportfordon och bandvagnar. Vi har således börjat att rusta oss för de förväntade nyheterna.

Regementets nya **fredsorganisation** som under 1976 varit föremål för en uppföljande analys, det s k Olli-U projektet, innebar jämfört med den gamla ordningen att de båda GU-bataljonerna sammanfördes till en. Innebörden härav är att bataljonen består av åtta kompanier, ett arrangemang, som visat sig underlätta samordning och ledning av grundutbildningskontingentens utbildning.

Grundutbildningsbataljonen är en dynamisk organisation. De mål, som är satta för verksamheten — att utbilda krigsförband — är väsensskilda jämfört med de mål som gäller för civil skolning: där gäller i första hand att forma individer. För att nå utbildningsmålen krävs en omfattande och noggrann samordning mellan kompanierna, utbildningsenheterna. Vi har sedan några år en relativt avancerad långsiktig planering, vars syfte är att ge stadga åt genomförandearbetet. Redan i oktober 1975 startade verksamhetsplaneringen för utbildningsåret 1976/77. I början av mars 1976 genomförde bataljonschefen och kompanicheferna i samverkan med utbildningssektionen och materielenheten en planläggningsvecka i STAGÅRDEN. Där utarbetades i samverkan bataljonsorder nr 1, som innehåller alla grundläggande planer för hela utbildningsåret. Under ett halvdagspass medverkade också försöksvis en arbetsgrupp med värnpliktiga. De hade som uppgift att redovisa på vilka sätt de värnpliktiga mera aktivt kan delta i utbildningens detaljplanläggning och genomförande. Detta försök utföll positivt. Det kommer att upprepas.

Bataljonschefen leder således **utbildningsarbetet** med bato 1 som grund. Den omsättes sedan i skedesplaner och bataljonsorder efter hand. Varje vecka genomförs — liksom i gångna tider — en bataljonsrapport för reglering av aktuella frågor och rapportering av utbildningsresultaten. Bataljonsrapporten är ett viktigt "styrdon" för bataljonschefen. Inte minst under det gångna året har detta informationstillfälle använts för att förmedla och i handling omsätta alla nya "påbud" uppifrån. Dessa har rört snart sagt allt mellan himmel och jord. Ett axplock under

1976: Förvaltningsanvisningar rörande fordon, vapen och ammunition kommer med jämna mellanrum. Påverkar direkt verksamheten vid kompanierna. Skärpta krav på livsmedelshantering och fälthygien skapar nya problem. Säkerhetsbestämmelserna revideras fortlöpande. Det måste snabbt tränga genom. Skyddsombuden börjar sin verksamhet med att påtala sådant som måste ändras för att säkerheten skall förbättras. Den militära rättsvården reformeras. Kompanicheferna får delvis nya grundvärden. Ekonomin förändras, vilket kräver överväganden om ingrepp i verksamheten. Nya signaler hissas rörande fredssjukvården. Generalläkaren vill att truppbefälet skall överta en del av sjukvården. Energi skall sparas, varför bataljonschefen utses till energisparledare. Detta ledde bl a till att kompaniadjutanterna skämtsamt utsågs till "mörkmän" med uppgift att släcka onödigt ljus. E 4 börjar byggas över övningsfältet. Omläggning av vissa standardövningar blir följden. Nytt vitsordsystem skall gälla. De nya bestämmelserna skall tillämpas omgående och måste därför tränga genom. Nyheterna påverkar utbildningsarbetet. Efter hand inarbetas de i vardagsrutinen. Arbetet går vidare i högt tempo!

Bataljonschefens uppgift är att med hjälp av ett 80-tal befäl lösa sin utbildningsuppgift: att utbilda de c:a 1100 värnpliktiga till fungerande soldater och krigsförband. Det dominerande problemet under det gångna året har varit att få befälet att räcka till. Målsättningen från bataljonschefens sida har varit att på papperet ha två befäl vid varje pluton. Det har i praktiken medfört att flera befäl gått ensamma med sina avdelningar under lång tid, eftersom någon reserv för kommenderingar till kurser, dagbefäl, sjukdom etc inte finns. I några fall har mot ovan angiven bakgrund befäl under pågående utbildning måst flyttas från ett kompani till ett annat. Sådana åtgärder är inte populära. Bataljonschefen har uppvaktats av både befäl och värnpliktiga.

Trots befälsbristen har verksamheten under 1976 genomförts med godtagbara resultat. Hur är det möjligt? Svaret är tvåfaldigt: Genom ett entusiastiskt arbete med mycken övertid från truppbefälets sida och genom ett alltmera ökat positivt engagemang från huvuddelen av de värnpliktiga.

I maj 1976 genomförde grundutbildningsbataljonen 1975/76 slutövning i militärbefälhavarens regi, den s k "Mälarkarusellen". Den omfattade bl a en dubbelsidig övning på I 1 övningsfält i Kungsängen, där I 14-bataljonen framgångsrikt mätte sina krafter

med en pansarskyttebataljon från P 10. Sörmlänningarna fick stryk! Efter stridsskjutning i bataljon på I 1 skedde omgruppering över MÄLAREN till P 10:s övningsfält i Strängnäs, där övningarna inleddes med bataljons försvar mot luftsättning och avslutades med att I 14-bataljonen anföll ur marschgrupperingen mot Härads skjutfält.

Det som I 14-bataljonen presterade under slutövningen lovordades av centrala iakttagare och var ett gott betyg åt det vardagsarbete som presenterats hemma på KUNGSBÄCK, i MARMA och i ÅMOT-skogarna under de gångna månaderna.

Den nya årsklassen — 1976/77 — har, då detta skrivs, avverkat första skedet av sin utbildning. De mål som uppställts i skedesplanerna har i allt väsentligt kunnat nås. Den tidiga snörika vintern medförde dock att vinterutbildningen fick premiär vid en tidpunkt som inte var förutsedd.

Hedrande högvaktstjänster i två omgångar för plutonsbefäls- och gruppbefälsvärnpliktiga, den lyckade besöksdagen i slutet av oktober och MARMA-block 1 i november med stridsskjutningar i grupp är höjdpunkter att minnas från skede 1. Vi fortsätter planenligt mot goda slutresultat!

I årtionden har den militära **utbildningsmetodiken** haft gott rykte och varit ett föredöme för den civila. Modeller som "Visa — instruera — öva, öva, öva" har givit påtagliga resultat. Under senare år har emellertid den civila sektorn kommit ifatt. Detta har lett till intensifierad verksamhet för att pröva nya utbildningsmetoder. Under 1976 var det dags att introducera den gruppinriktade utbildningen på I 14. Under en befälsutbildningsvecka i juni preparerades ungefär hälften av grundutbildningsbataljonens befäl i den nya metodiken. Ny? Ja, skepsisen var stor och meningarna delade om det var något nytt eller bara "kejsarens nya kläder". Sakta synes emellertid den nya utbildningsmetodiken ha accepterats av befälet. Det gäller att komma ihåg att den är ett komplement till de gamla beprövade modellerna.

Personalfrågorna har under 1976 kommit i förgrunden på ett alldeles speciellt sätt, främst genom den probleminventering som utförts vid regementet. Denna visar på en rad problem — inte minst för truppbefälet — som på lång och kort sikt måste åtgärdas för att effektiviteten i utbildningsarbetet skall kunna behållas på den relativt höga nivå den för närvarande har.

Det finns anledning att se framtiden an med tillförsikt. Arbetet

med att lösa problemen inom myndigheten är igång. En del av större grepp!

Den nya medbestämmandelagen har under senare delen av 1976 varit ett samtalsämne inom regementet. Man har lite till mans ställt sig frågan hur lagens tillämpning skall se ut, exempelvis inom grundutbildningsbataljonen. Enligt min uppfattning har vi redan ett ganska långt drivet inflytande på verksamheten från truppbefälets sida, varför de nya bestämmelserna — hur de nu kommer att se ut — bör kunna tillämpas utan några revolutionerande ingrepp i gällande arbetsordningar.

Den största personalgruppen är våra elever — de värnpliktiga. Den stora majoriteten har under 1976 utfört ett bra arbete. Genom sina förtroendevalda demonstrerar de värnpliktiga en alltmer ökad medvetenhet, främst i fråga om sina rättigheter. Under det gångna året har detta bl a tagit sig uttryck i diskussion rörande arbetstidens längd och fri inpassering på morgonen. Ett annat ämne har varit köbildningen till matsalen och företrädesrätt för vissa värnpliktskategorier där. Problemen har lösts efter hand. Det finns i kritiken från de värnpliktigas sida också ett annat inslag, som är mycket glädjande. Det är kravet på fullgod utbildning. Det är ett krav som bataljonschefen och hans befäl ställer sig bakom. I den mån våra personella och materiella resurser medger söker vi också leva upp till det kravet. Med värnpliktiga och befäl som är besjälade av att tillsammans åstadkomma en fullgod utbildning har vi en hållfast plattform för det fortsatta arbetet på grundutbildningsbataljonen inför kommande arbetsår. Även om nyheter och förändringar fortsätter att skölja över oss i nuvarande takt!

Per-Arne Ringh

KNEKTHISTORIER FRÅN HEDESUNDA

FRÅN ETT HUSFÖRHÖR

Anders hade varit soldat men var nu entledigad från regementet. Nu gick han omkring i socknen från gård till gård och tjärade tak. Vid mixmäss (mikaelsmässa) skulle det bli husförhör, och Anders måste leta sig till sockenstugan för att visa sina färdigheter i kristendomskunskap. När prästen ställde frågan om betydelsen av vatten och ande, rev han sig i huvudet och sa: "Ja, si hä kan jä då int' svara på. Men si vatten och tjära. Hä är busbass". Med detta menade han att det var förträffligt.

Anders rörde sig endast inom sitt område utan tanke på ordens andliga innebörd.

FIN HUMOR

Korpralen Storm och sockenklockaren hade varit i stan och slagit runt och var nu på hemväg. De raljerade ganska högljutt och störde omgivningen. Klockaren ville göra gällande, att han utan svårighet kunde taga höga C, om det behövdes. Då avbröt korpralen, när klockaren gjorde sig beredd att ta den höga tonen och sa:

"Si åt kär (karl)! Hä står ju ett kors i väjen. Då blir hä falskt". Då tappade klockaren både luften och fattningen och båda återgick till literflaskan.

EN DISPYT

Soldaten Mörk, som tjänat kung och fosterland i många år, var en sann rojalist och högerman. Ja, så kungatrogen att han alltid reste sig upp och gjorde honnör, så snart han hörde kungens namn nämnas. En gång kom han att stå intill en socialist, när det gällde att rösta på landstingskandidater. Det blev en stunds het dispyt mellan gubbarna, rojalisten och socialisten. När så soldaten gav socialisten en gliring, blev han så förargad, att han sträckte upp båda armarna och skrek högt i salen: "Ja, hä säger ja då, att hädanefter kommer ja' aldrig att laga en högersko åt socialisterna i socknen".

Huruvida han stod vid denna försäkran, det förmäler icke historien.

Gunnar Thyrestam

FÖRSLAGSVERKSAMHETEN VID I14/FO49

I flera år har jag, då jag läst Bocken, känt mig litet irriterad över den **enbart** manliga prägel som råder i denna bok.

Vi (det är konstigt nog en "tjej" som skriver dessa rader) omnämns endast namneligen i organisationsöversikten som underdåniga slavar, men vi fyller aldrig år (gudskelov), slutar eller dör aldrig. Visserligen har vi aldrig möjlighet prestera några idrottsbravader, aldrig ligger vi ute i skogen och fryser tappert och aldrig kan vi skriva om livets strapatser på Cypern, Korea m fl platser — men vi är dock i högsta grad verksamma vid regementet.

När Göran Österdahl bad mig skriva en artikel om förslagsärenden blev jag mäkta förvånad över önskemålet. Nåväl — ämnet är ju inte "skrattretande" men väl kanske upplysande — och som tröst för skribenten kan även karlar skriva dåliga artiklar.

Nu till ämnet.

De centrala bestämmelserna för förslagsverksamhet för anställda vid försvaret är reglerade i TKG 740097. Här får vi veta att förslagsverksamheten omfattar förslag till ändrad drifts- eller arbetsmetod, skydds-, utbildnings- eller trivselfråga samt annan teknisk eller administrativ anordning eller åtgärd till gagn för statlig myndighet och de anställda.

Detta gäller dock ej förslag som skall anmälas till myndighet som patentbar uppfinning enl lagen om rätten till arbetstagares uppfinningar.

TKG handlägger vidare förutsättningar för ersättning och belöning, den administrativa sidan av inlämnat förslagsärende samt riktlinjer för beräkning av ersättning m m.

Vid I 14/Fo 49 finns i Företagsnämnden ett utskott (f n bestående av C utbsekt, C sekt 3, repr från mtrenheten, en förrådsman och sekr i företagsnämnden samt ev tillkallad expert) som sammanträder före varje nämndsammanträde.

Hur gör man då vid inlämnande av förslagsärende och vad händer?

Förslagsärendet lämnas till sekr i företagsnämnden eller till nämndledamot f v b till sekr.

Förslaget kan skrivas på särskild blankett "förslagsanmälan" som finns hos sekr., men skrivelse med bifogad skiss eller foto går lika bra att lämna.

Förslagets värde är viktigare än elegant utformning och möjlighet bereds att få hjälp med skriftlig utformning eller beskrivning. Skolhuset står gärna till tjänst med fotografering. Kontakta sekr i företagsnämnden, som gärna hjälper om det är några problem.

Inlämnat förslagsärende diarieföres på särskild balanslista där samtliga beslut påföres tills ärendet är slutbehandlat. Om ärendet prövats en tid vid myndigheten (ex på kompani eller avd) tillställs förslaget vederbörande chef för yttrande om dess värde.

Så förfares även om detta ej prövats. Yttrande önskas då huruvida man vid myndigheten kan förverkliga och pröva förslaget.

Förslaget poängsätts och diskuteras vid utskottets sammanträde och resultatet föreslås i företagsnämnden, som fattar beslut.

Lokal företagsnämnd beslutar om utbetalning med högst 1000:— kr men anser nämnden att högre belopp (högre poängsättning) bör utgå, skall beslut härom ske av central myndighet (i de flesta fall FMV) för ytterligare utbetalning.

Förslaget översänds alltid — efter företagsnämndens beslut — med särskild blankett till central myndighet, där ärendet granskas och bedöms, om användning kan ske centralt eller endast lokalt, vidare publiceras ärendet i "Meddelande från Försvarets Centrala Företagsnämnd" så att även andra myndigheter ev kan anmäla intresse för förslagsärendet.

Vad sker hemma på I 14/Fo 49?

Jo, sedan sekr skrivit företagsnämndsprotokollet ordersätts beslut om ersättning, förslagsställaren meddelas att pengarna finns att hämta hos chefen. — Tyvärr är dock beloppet skattebelagt.

Det är ju oftast så att ett förslag ligger "nära till hands" för

förslagsställaren, då han dagligen i sitt arbete behöver skapa sig egna "små uppfinningar" för att få arbetet "funka" bättre. Här sätts ofta den lägsta poängen i beräkningarna. Egna instruktionsböcker (ofta utdrag ur andra publikationer), användande av utensilier i allmänna handeln och trafikregleringsbestämmelser är sådana förslag som nästan aldrig ger poäng till ersättning. Detta till stor besvikelse för många.

Det har däremot hänt att förslagsärende återkommit från centralt håll med påteckning om ytterligare höjning av poäng = belopp.

Ett svårbedömt ärende, där vi sakna experter, insänds efter nämndbeslut direkt till central myndighet för bedömning.

Vem är klurigast?

Ja, inte I 14/Fo 49 den här gången.

Vi har cirka 8 förslagsärenden per år.

Flygvapnet toppar listan: F 17 46 förslagsärenden i snitt/år. Det är givet att teknikerna har det största antalet förslag (2/3), det gäller även inom armén där milotygverkstäderna har största förslagsfrekvensen.

Drygt 1.600 förslag rapporteras årligen till Försv. Centrala Företagsnämnd.

Debatten om vår arbetsmiljö kommer säkert att öka förslagsärendena inom området arbetarskydd och säkerhetsanordningar och det vore roligt om förslagsverksamheten även kunde öka vid vårt regemente.

Britt Fahlgren

PÅ CYPERN SOMMAREN 1976

Efter ett ganska stort antal år hemma på I 14 med bl a arbete med OLLI kände jag behov av lite omväxling i tjänsten. För försvarsmaktens personal finns ju goda möjligheter att få omväxling inom yrket hemma i Sverige, men har man en gång prövat på FN-tjänst lockas man tillbaka. Korea, där jag tillbringade 6 mån 1955 var det som ånyo lockade. Någon lämplig befattning fanns ej ledig och jag erbjöds i stället befattningen som chef för svenska bataljonen på Cypern (FN-BAT 61 C) under sommaren 1976.

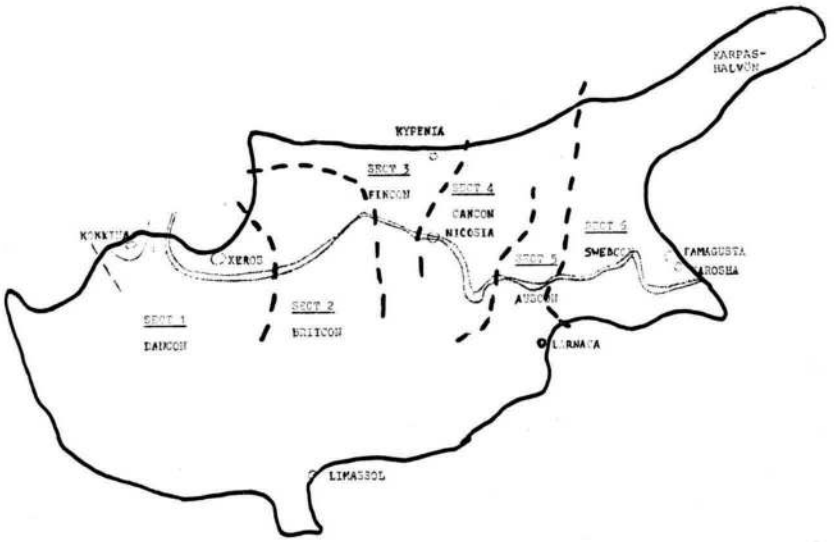
I tidigare FN-tjänst hade jag arbetat som observatör men däremot aldrig fört FN-förband, vilket det nya erbjudandet innebar. Ingen är för gammal för att lära och erbjudandet var smickrande och godtogs utan tvekan.

Mångårig erfarenhet av att rekrytera, utvälja, utrusta, avlösa och avrusta FN-bat finns hos arméstabens FN-avd. Som bataljonschef fick man därför ett mycket gott stöd då det gällde dessa verksamheter.

Bat 61 C kontraktstid omfattade 29 mars — 30 oktober 1976.

Bataljonen bestod av 450 man, organiserad med bataljonsstab, ett stab- och trosskompani, två skyttekompanier (1. o 3.) samt en militärpolisavd som samverkade med bataljonen en civilpolisavdelning. Under de tre första veckorna ägde utbildning rum vid I 4/Fo 41 i Linköping. Personalen som uttagits kom från alla delar av Sverige och alla truppslag och försvarsgrenar fanns representerade. Specialister från många olika yrken fanns även i bataljonen för att den helt och hållet skulle vara självförsörjande långt borta från Sverige i en krigsliknande miljö. Utbildningen i Sverige gav gott resultat men behov av fortsatt utbildning även på Cypern fanns och skedde under hela tjänstgöringstiden.

För att förbereda övertagandet från bat 59 C skickades förtrupper ned till Cypern under första hälften av april. Det var väl bäddat för övertagande då huvuddelen av bataljonen 61 C landade på den brittiska flygbasen Akrotiri dagarna 25—28 april och

Karta över Cypern med sektorindelning och konfrontationslinjer inlagda.

befälsöverlämning skedde programenligt den 28 april mellan av- och pågående bataljonschefer.

Bat 61 C var nu en del av UNFICYP som hela FN-styrkan benämns i engelsk förkortning. Vår bat erhöll sector 6 som sitt område av Cypern (se kartan). I de övriga sectorna fanns från väster till öster danskar, britter, finnar, kanadensare och österrikare med sina bataljoner. Chef för UNFICYP var den indiske generallöjtnanten Prem Chand med erfarenhet sedan 1969 då han tillträdde befattningen. I generalens högkvarter i Nicosia ingick representant ur den svenska bataljonen och civilpolisavdelningen.

Bataljonen fick ärva lägren, uppgifterna och grupperingarna från bat 59 C. Staben och stab- och trosskomp samt 1. kompani förlades till Carl-Gustav Camp (CGC) under det att 3. kompaniet tilldelades Gold Fish Camp (GFC). Bägge camperna ligger i norra utkanten på Famagusta och därmed även på turk-kontrollerat område.

Läget i stort på ön i april 1976

Efter den turkiska invasionen sommaren 1974 förändrades läget radikalt i förhållande till det som rått de föregående 10 åren. Tvärs över ön mitt igenom huvudstaden Nicosia har uppstått en frontlinje mellan i norr turk-kontrollerat område och i söder av Cypriotiska regeringen ägt och kontrollerat område.

Söder om konfrontationslinjen finns endast ett fåtal turkcyprioter. Alla övriga turkcyprioter finns norr om konfrontationslinjen.

Norr om konfrontationslinjen fanns vid FN-bat 61 C övertagande 7500 grekcyprioter på Karpas-halvön.

De militära styrkeförhållandena är ytterst ojämna. På norra sidan finns omkring 25000—30000 soldater ur den turkiska nationalarmén samt några bataljoner turkcypriotiska fighters. På sydsidan finns omkring 12000 soldater ur National Guard (grekcypriotiska regeringens armé).

De turkiska förbanden är modernt utrustad och har åtskilliga stridsvagnar. Grekcypriotiska National Guard har omodern utrustning och ytterst få stridsvagnar. Officerarna i National Guard är från bataljonschefsnivån och uppåt nationalgreker som är kommenderade till tjänstgöring på ön.

Den politiska ledningen söder om konfrontationslinjen utövas av Makarios och dennes grekcypriotiska regering.

På norra sidan sker ledningen av den självutropade turkcypriotiske presidenten Denktash.

Som förhandlare har grekcyprioterna efter Klerides utsett advokaten Papadopolus och turkcyprioterna advokaten Onan efter Denktash.

Förhandlingarna med FN som förmedlare sker sparsamt och några stora resultat kan inte skönjas.

På ön finns alltjämt kvar de engelska baser Aios-Nicolaus, Dkelia och Episkopi. Beläggningen med trupp varierar. På turkkontrollerat område är FN:s rörelsefrihet starkt begränsad under det att fullständig rörelsefrihet medges på grekcypriotiskt område.

Fotograferingsförbud råder i norr under det att inga restriktioner finns i söder.

Bataljonens uppgift

Bataljonens uppgift bestod kortfattat av tre deluppgifter.

1. **Bibehålla eldupphör i** konfrontationslinjen mellan grekcyprioter och turkar (turkcyprioter). Konfrontationslinjen går från kusten söder Famagusta i sydvästlig riktning ungefär 20—25 km.

2. **Visa FN-närvaro** i Famagustas södra stadsdel Varosha. Denna stadsdel som före 1974 var Cyperns turistcentra är nu helt utrymd på såväl människor som viktigare utrustning.

3. **Bidra till skyddet och understödet** av den grekcypriotiska minoriteten på Karpas-halvön.

För att lösa den första deluppgiften som utan tvivel var den viktigaste åtgick huvuddelen av skyttekompaniernas personal. Under dygnets 24 timmar bevakades från observationsplatser de bägge parterna. Observationsplatserna låg i FN-kontrollerat område mellan parternas främre ställningar. OP-personalens uppgifter var att observera om någon av parterna öppnade eld eller flyttade fram sina positioner. Om så skedde rapporterades detta och undersökning igångsattes för att förhindra att incidenten utvecklades ytterligare. Bataljonen hade endast ett fåtal incidenter av detta slag och lyckades snabbt begränsa spridningen till övriga delar av konfrontationslinjen. I den FN-kontrollerade zonen önskade parterna odla marken och låta boskapen beta. FN-förbandens uppgift var härvid att eskortera bönder och herdar. Mycket ofta protesterade turkarna mot att grekcyprioterna fick eskort av de svenska FN-förbanden. Bataljonen tvingades därför till att mycket restriktivt utföra eskort för att inte eldgivning skulle äga rum. Vid ett par tillfällen visade turkarna styrka genom att gruppera fram stridsvagnar och kulsprutejeepar till eskortplatserna och tvingade därmed FN att avbryta eskorten och övergå till tidsödande och ibland fruktlösa förhandlingar. Mera sällan var läget sådant att det lönade sig för FN-förbanden att de gjorde en styrkedemonstration.

Uppgiften att visa närvaro bl a i Varosha löstes genom att observationsplatser fanns grupperade på centrala platser i staden. Dessa OP var ytterst svagt bemannade och hade ingen rörelsefrihet från sina observationsplatser. De kunde iaktta den bortflyttning av bohag som ägde rum från den utrymda staden samt rapportera eventuell inflyttning av civilpersoner. Utanför varje FN-OP fanns en turkisk postering som kontrollerade FN-personalens göranden.

Den grekcypriotiska minoriteten som fanns kvar på Karpashalvön skulle garanteras säkerhet och understöd av FN-förbanden. Under sommaren 1976 evakuerades omkring 2500 av denna befolkning till sydsidan. Ungefär 4500 personer fanns kvar i slutet av oktober. Den svenska bataljonen hade OP i fyra byar där det fanns grekcypriotisk befolkning. Rörelsefriheten och observationsmöjligheterna för dessa OP var genom den turkcypriotiska polisen och militären ytterst beskuren. Det blev därför den svenska

civilpolisen som främst kunde göra observationer i samband med att befolkningen genom polisens försorg utkvitterade "socialbidrag" från den grekcypriotiska regeringen. Utöver penningbidragen som utdelades genom den svenska civilpolisen svarade bataljonen för att underhåll i form av livsmedel, fodermedel, drivmedel, m m för livets nödtorft behövliga varor transporterades till byarna. Dessa transporter utgick i stort sett dagligen till Karpas-halvön.

Löste Bat 61 C sin uppgift?

På den frågan vill jag svara ja men för att läsaren skall förstå svaret utvecklas detta ytterligare.

Min uppfattning är att om FN-förbanden ej skulle finnas på Cypern "elden" snabbt skulle blossa upp. Genom vår blotta närvaro har vi därmed löst en del av uppgiften. Om vi som, det skedde vid Bat 61 C, snabbt upptäckte försök till brott mot eldupphöröverenskommelsen och hindrade blodutgjutelse överhuvudtaget måste sammanfattningen bli att vi väl löste den deluppgiften.

Denna begränsade målsättning jag här redovisat utgör inte något slutmål för FN-uppgiften på Cypern. För att nå slutmålet krävs att en politisk lösning kommer till stånd och är sådan att FN-närvaro ej erfordras på ön.

Den svenske FN-soldaten i Bat 61 C visade prov på goda soldategenskaper. Han stod sig väl i konkurrensen med övriga nationers soldater. De brittiska och kanadensiska yrkessoldaterna hade naturligtvis ett givet försprång i fråga om "yttre former". Uppträdande hälsning, klädsel m m var hos dessa mera uniformerat, men den svenske soldaten i 61 C hade inte svårt att ta efter även i dessa stycken och smälte väl in i den internationella omgivningen. Den svenske FN-soldatens språkkunskaper i engelska imponerade mycket på alla de besökare som bataljonen hade under sommaren.

Fester, parader

Svensk midsommar med midsommarstång och dans firades i Carl Gustav-Camp. Vid den tidpunkten fanns ett hundratal anhöriga till bataljonens personal som turister på ön och deltog därför i den helsvenska festen. Svenska Flaggans dag firades av bataljonens personal i Salamis ruinteater. Till den enkla cere-

monien på denna antikens mark hade också inbjudits personal från övriga kontingenter i UNFICYP.

Delar av FN-BAT 61 C uppställd på flaggplanen vid Carl Gustav CAMP för "lilla medaljparaden".

Vi svenskar är inte bortskämda med militära parader. I FN-sammanhang är sådana däremot vanligen förekommande. FN-bat 61 C anordnade därför en välkomstparad vid början av tjänstgöringsperioden och en avskedsparad vid dess slut. De svenska paraderna hade enklare utformning än övriga nationers dels beroende på vår belägenhet på turkisk kontrollerat område och bristande lokala förutsättningar, dels på vårt begränsade engagement för sådana "skådespel"

En uppskattad parad var medaljparaden som ägde rum efter tre månaders tjänst. Bataljonens personal fick då mottaga FN-medaljen av UNICYPs chef, general Prem Chand. Denna medalj är märklig på det sättet att den tilldelas soldater för deras gärningar i fredens tjänst och ej för framgångar på stridsfältet, vilket vanligtvis är regel vid medaljutdelning i soldatsammanhang.

Prominenta besök

Intresset för FN-förbandens verksamhet på Cypern var glädjande nog mycket stort sommaren 1976. Representanter för de regeringar och krigsmakter som hade kontingenter på ön kom på besök för att skaffa sig information om den egna kontingentens situation och om läget i stort på ön. Från Sverige besöktes vi av riksdagens försvarsutskott, arméchefen, rikspolischefen, svenska

Lord Mountbatten på besök i den svenska sektorn. Här i samspråk med bataljonschefen övlt Strömberg.

ambassadören i Kairo och representanter från staber och förvaltningar. Sveriges FN-ambassadör i New York, O Rydbeck, besökte oss i slutet av augusti och uttryckte sin uppskattning över vårt sätt att lösa förelagd uppgift.

Utan att nedvärdera de besök som ovan redovisats var det mest minnesvärda Lord Mountbattens besök i den svenska sectorn. I sin egenskap av hedersöverste vid ett engelskt förband, grupperat vid den svenska bataljonen besökte han även delar av denna. Glädjande var att höra när denna krigsveteran och ledare uttryckte berömmande ord om den svenska truppens uppträdande och utseende.

Problemfri semesterbataljon?

Med Cypern sommartid tänker man naturligtvis främst på sköna salta bad och sol. Det fanns och utnyttjades av bataljonens personal. Genom turkarnas strävan att hålla kontroll på våra rörelser och uppträdande blev vi ofta beskurna då vi kunde ha ägnat oss åt sådan semestersysselsättning.

Små misstag i tjänsteutövningen från personalens sida kunde

ibland leda fram till stora omfattande utredningar och förhandlingar innan ärendet avvecklats. Misstag skedde vid 61 C men endast ett fåtal hade sådan omfattning, att de kom att höras utanför UNFICYP.

Före avresan varnades personalen för tre farliga F, Flaskan, Flickan och Fiffel. Trots varningar klarade sig inte alla från att råka ut för farligheterna. Det skulle i och för sig vara onaturligt om så varit fallet.

Medlemmarna i bat 61 C kände då de åtskiljdes i slutet av oktober, **att** de upplevt ett gott kamratskap, **att** de fått större förståelse för och insikt om internationella konflikter, **att** de hade gjort rätt för sig, **att** det arbete de utfört hade uppskattats av parterna i konflikten och FN-ledningen och **att** de fått den omväxling i sin tillvaro som för många varit anledningen till att de sökt FN-tjänsten.

Paul G Strömberg

BEDUINERNAS LIV I SINAIÖKNEN

Beduiner utanför Campen.

Bocken 75/76 berättade Jan Larsson något om sin tjänst vid en Mellanösternbataljon. Nu, 2 1/2 år senare, har mycket förändrats. Sanden är visserligen densamma, men det är nog det enda. De två kontrahenterna finns ju där, men dom har lugnat ner sina känslor, varför läget i den nya zonen är mycket lugnt.

Den nya zonen ja. Jan beskrev hur de två kompanierna bytte plats var tredje vecka, det ena befann sig i buffertzonen (BZ) och löste bevakningsuppgifterna där, medan det andra var grupperat i anslutning till batstaben i Al Nagila och svarade för vakt mm. I Februari 76 flyttades BZ österut, så att det som förut varit den östra demarkationslinjen nu blev den västra, E-linjen, medan Israelerna drog sig tillbaka c:a 4 mil till en ny linje, J-linjen. Den svenska bataljonen utökades med ett kompani, och de tre kompanierna fick varsitt ansvarsområde. Bataljonsstaben

flyttade västerut till Baluza och det nya kompaniet, 3.komp, flyttade in i Al Nagila, där campen döptes till Göta Lejon.

Jag ska här inte berätta något om mina upplevelser, som i och för sig var mest rutinarbete, utan i stället säga något om vad vi med gemensamma krafter lyckades lista ut om beduinerna, som vi hade runt omkring oss.

Att Sinai är en öken är väl känt för alla. Inom den svenska bataljonens område finns nog inte många stenar, som är större än en tennisboll och definitivt inte inom 3. komp område i den NO delen. Sand, sand och åter sand. Men tack och lov också litet växtlighet i form av oaser med dadelpalmer samt litet småbuskar. Denna växtlighet var vad beduinerna skulle livnära sig själva och sina djur på.

Beduinerna är ju Sinais egentliga infödda befolkning, som knuffas än hit, än dit under de krig, som rasat runt deras hem. Dom livnär sig på den avkastning dadelpalmerna ger och på det dom får ut av sina får, getter och höns. I kustregionerna förekommer också en del fiske. Men dom har också inrättat sig efter rådande förhållanden: det finns alltid något att sälja till FN-personalen, t ex granathylsor och kvinnornas traditionella smycken, och man smugglar även varor genom BZ.

Det bor c:a 7000 beduiner inom BZ, varav 4800 inom 3. komp område. Inom den gamla BZ fick det överhuvudtaget inte finnas några beduiner, varför dom självfallet inte kunde skapa några problem, men i den nya BZ fick dom bo kvar, d v s under förhandlingarna i Geneve beslutades över huvud taget ingenting i den vägen, ämnet var tydligen alltför känsligt. Jo, man fattade ett icke protokollfört beslut, att Israelerna skulle få sända in lärare och läkare i BZ. En sak till visste vi, beduinerna fick endast vistas N om Green Line, en linje, som till att börja med var knivskarp, men som senare blev något diffus, eftersom SARELO (Senior Arab Republic of Egypt Liaison Officer) envisades med att säga att det inte fick finnas någon linje på kartan utan det skulle kallas Coastal Area och Desert Area. Det var bara frågan om var begränsningen mellan dessa två områden gick. Tja, någonstans där Green Line går. Nåväl, för vår del var det inga problem, eftersom det inom 3. komp område inte fanns något vatten och följaktligen inga beduiner S Green Line, medan 1. och 2. komp, det senare i sin helhet beläget i Desert Area, hade fullt sjå att jaga beduiner. Detta var i och

för sig helt fruktlöst, i synnerhet som dom utan några som helst hämningar vandrade omkring i minfarliga områden.

Beduinerna inom 3. komp område förorsakade som sagt inga nämnvärda problem. Det fanns ganska gott om palmdungar och oaser i anslutning till Kantara Road och här rådde en förhållandevis febril verksamhet då det var dags att skörda dadlarna. Så febril verksamheten nu kan bli där muslimska män är inblandade. Varje dadelpalm, var den än växer, har en ägare, och denne ägare och hans familj vårdar sina palmer ömt. När skördetiden kommer skärs klasarna, som väger mellan 5 och 20 kilo, ner och som sedan breds ut på marken för att torka. De utnyttjas därefter på olika sätt beroende på kvalitén. Hur en familj kan leva på den avkastning dadlarna ger är för mig ofattbart, lika ofattbart som hur dom lyckas föda sina får, getter och kameler på dom torra buskar, som finns i öknen, för att inte tala om dom områden, som tycks vara i fullkomlig avsaknad av växtlighet. Ändå gick det får och getter och "betade" där.

I en öken är ju vattnet livsvillkoret. Vatten till matlagning och dryck, vatten till växterna. Vissa buskar i öknen hade långa, långa rötter, som låg i ytan och som absorberade daggen, och det var samma sak med vattenmelonerna. Vattnet i brunnarna var ofta något bräckt, varför detta endast gavs att dricka till djuren. Man fick i stället färskt vatten med tankbilar från Egypten, vi bedömde c:a 5 liter per person och dag. Men detta levererades självfallet endast i anslutning till vägarna, så det blev till att bära. I pytsar på huvudet.

Att beduinerna har en kultur, som är helt annorlunda än vår är självklart. Som alltid där gammalt och nytt möts blir det en blandning, på gott och ont. Man ser kameler och man ser taxibilar. Dessa har i och för sig sin egen historia. Vissa av beduinerna lyckades nämligen spara en slant under den tid israelerna hade ockuperat den nuvarande BZ. Denna sparade slant sattes in i Israeliska banker. När nu BZ flyttades till sitt nuvarande läge, skulle dessa beduiner komma att bo inom av Egypten administrerat område och fick därför inte ha kvar sina pengar i israeliska banker, ej heller gick det att växla in dom till egyptisk valuta. Följaktligen köpte man gamla bilar för pengarna. Och vilka bilar sedan. I allmänhet var det gamla Mercedes-taxibilar med plats för 8 passagerare men oftast var det 18 i dom efter känt mönster från dessa breddgrader. Man körde också

på det sätt som är gängse där Allah antas hålla sin hand över var och en. Det förekom, att FN-fordon tvingades lämna vägen, för det var inte alltid man höll så hårt på högertrafiken.

En annan kulturkollision gällde husbyggandet. Det traditionella sättet att bygga sina kojor var att fläta palmkvistar på ett speciellt sätt. Men beduiner, som flytt undan israelerna under 6-dagarskriget, och som nu återkom från Egypten hade lärt sig moderna byggmetoder, man utnyttjade korrugerad plåt och gamla järnvägssyllar. Det kanske var enklare att bygga på detta sätt, men definitivt inte vackrare, vilket ju sällan är fallet, då nytt blandas med gammalt.

Dessa återvändande beduiner, som vi brukar kalla Nilbeduiner, hade också börjat klä sig efter suropeiskt mönster med tajta byxor och slimmade skjortor, framförallt gällde detta pojkarna, men i viss mån även flickorna. Men åtsittande, tunna kläder värmer inte lika mycket som den gamla hederliga burnusen, och det är kallt om vintrarna, i synnerhet för människor som är vana vid ett hett klimat, och därför ådrar man sig en del krämpor. Man kunde också märka, att Nilbeduinerna inte var så konservativa muslimer, det kunde nämligen hända, att en del kvinnor visade sina ansikten. Det betraktas ju annars för i det närmaste oanständigt för en muslimsk kvinna, att visa sitt ansikte för en främmande man, t o m de giftasvuxna flickorna förövade genom att dra sjalen för ansiktet när vi mötte dom. Men så fanns det dom, som inte blygdes, utan förblev obeslöjade, om det inte fanns någon man eller pojke i närheten.

Den muslimska tron sätter otvivelaktigt sin prägel på hela det beduinska samhället på olika sätt. Det vi kanske mest lägger märke till är, att det är ett typiskt manssamhälle, kvinnan tycks i vissa avseenden sakna värde. Hon får utföra allt hårt arbete, åtminstone så långt hennes krafter räcker, vilket i och för sig tycks vara ganska långt. Man vägrade nästan tro sina ögon, när man såg kvinnor vandra iväg med två syllar på huvudet. Överallt såg man arbetande kvinnor, ofta med ett stort antal ungar runtomkring sig och ett i magen, och överallt såg man muslimska män, som satt eller låg i grupper lösande världsgåtan.

Eftersom BZ är ett område, där egyptierna tagit över administrationen efter israelerna, satsar man väldigt hårt på att visa, att man har mer att bjuda på än israelerna. Sålunda byggdes det under sommaren skolor motsvarande vår grundskola i så

gott som alla byar. Man bygger nu också ett gymnasium i Rabah. Det råder i och för sig ingen skolplikt, men åtminstone pojkarna tycks i allmänhet gå i skolan. Beträffande flickorna anses det inte vara lika väsentligt. Det tycktes vara tillräckligt med ett par tre år, och det fick definitivt inte bli något prat om henne. Och sådant prat kunde lätt uppstå, det räckte t ex att en pojke bar hennes skolböcker eller lät henne rida på sin kamel. Då var det färdigstuderat.

Det här med pojkar och flickor, som fattar tycke för varandra är ju också ett särskilt kapitel. I allmänhet arrangeras äktenskapen helt av familjerna, men det kan ju hända att en ung man helt på egen hand har bestämt sig för en viss flicka. Han anförtror sig då åt en av sina kvinnliga släktingar, som går till en av flickans kvinnliga släktingar, som i sin tur talar med flickans far att Muhammed Salim Salem nog är ett ganska gott parti. Och sedan går det den gamla vanliga vägen.

Ibland kan det också hända, att en kvinna är på väg att hamna på glasberget, och det är ju inte bra. Då arrangeras ett äktenskap inom familjen, dvs med någon kusin. Efter några veckor flyttar så de nygifta ifrån varandra och upphör på så sätt att vara gifta, och då är kvinnan plötsligt begärlig på äktenskapsmarknaden, för hon har ju varit gift, då kan det ju inte vara något fel på henne.

Om två personer råkar i tvist med varandra av någon anledning, löser man detta på följande sätt. De två kontrahenterna vänder sig till varsin schejk, som dom har förtroende för, och dessa två vänder sig i sin tur till en tredje, och dessa avgör sedan målet, ett avgörande, som inte kan överklagas.

Jag har nämnt, att antalet beduiner i BZ uppgår till c:a 7000. Det här med folkräkning har också sina problem. Man kan vända sig till schejken, by- och stamhövdingen alltså, och frågar honom hur många innevånare det finns i hans by, men då får man bara veta hur många män i arbetsför ålder det finns, kvinnor, barn och gamlingar räknas inte i ett muslimskt samhälle. Israelerna räknade befolkningen mer handgripligt. Man utlovade en månadsranson mat till var och en, ung och gammal, man som kvinna, som inställde sig till folkräkningen. Vi hade ju inte dom resurserna utan räknade i stället antalet hyddor och multiplicerade med 10, och det stämde anständigt väl med vad israelerna kommit fram till.

Vad hade då beduinerna med vår uppgift att göra? På sätt och vis ingenting, på sätt och vis en hel del. Vår huvuduppgift var ju att se till, att de två parterna inte kom i kontakt med varandra, och detta löstes alltså genom att hålla dom isär med en 40 km bred buffertzon, vars begränsningslinjer israeler och egyptier inte fick passera utom i vissa fall. Men beduinerna, som ju bodde inom BZ var inte berörda av detta utan fick, om dom hade identitetshandlingar passera ut och in, men detta skulle ske vid checkpointerna. Men enkla människor som dom är, så kunde dom många gånger inte fatta, att det helt plötsligt inte längre var tillåtet att gå från en by ill en annan när dom sedan generationer kunnat göra det. Och ingen ska ju heller inbilla sig, att dom gick genom öknen till checkpointen 10 km bort för att sedan gå tillbaka till den grannby, som dom ändå hade inom synhåll. För att inte tala om den stora oas, som delades i två delar av J-linjen och där beduiner på den israeliska sidan ägde palmer inom BZ och tvärtom. Och vad kunde vi göra åt det? Fick man någon gång tag på en beduin, som gjort något sådant var det ju heller inte så lätt att kommunicera med honom. Det var bara vid checkpointen, som vi verkligen kunde hålla efter att dom verkligen hade sina Id-handlingar. Var dom inte med, så var det bara att gå tillbaka och hämta. Ofta gick dom då bara ut i öknen och gick över linjen, men i anslutning till checkpointen var det ganska gott om israeliska patruller, och det hände, att dom blev tagna och förda till El Arish för förhör.

Till slut några ord om det kompani, som jag hade att föra befäl över. C:a 140 man, många som just hade ryckt ut från sin grundutbildning, många som hade gjort både en och två FN-bataljoner förut. Man skulle kunna tro, att bevakningstjänst i en sandöken skulle bli långtråkig, men icke. I och med att bataljonen hade flyttat till detta område ganska nyligen, så fanns det en hel del att göra, och är det full sysselsättning hålls stämningen uppe. Och jag måste verkligen säga, att det var en god anda på kompaniet. Nästan inga sjukskrivningar och inga som helst disciplinära problem. Med sådana soldater är det en fröjd att vara kompanichef.

Staffan Ohlsson

MUSEET VID REGEMENTET

Tanken på ett regementsmuseum är gammal. Men än äldre är de militära befälskårernas kanske naturliga böjelse att värna om kvarlåtenskapen från framgångsrika och lyckosamma föregångare. Svårigheterna att hysa och vårda arvegodset har begränsat möjligheterna att samla.

Soldattorpet, som en gång tillhörde rote nr 88 av Järfsö kompani i Bäckebro i Ljusdal och som flyttades hit år 1912, samt klockstapeln, som är en förminskad kopia av stapeln i Ljusdal, uppförd här år 1915, är båda placerade i regementsparken. De är mer än en vacker gest åt det Hälsingland som förr lämnat folk till regementets kanske namnkunnigaste kompanier. Överste Fochs pamp, brukad under tolfte Karl och årsbarn med en av regementets tre uppsättningar nattvardstyg, regementsofficersmässens unika tapeter från Mohed, penntecknings och en oändlig rad av märkliga välvilliga, gärna upprepade historier om hälsingesoldater av alla grader, allt detta visar att minnena lever.

Soldatkyrkan, som är en utökning av det år 1911 invigda Soldathemmet, invigdes av ärkebiskop Nathan Söderblom år 1916. I kyrkorummet hänger bl a några av regementets äldsta fanor.

Det uppstoppade knektparet i Soldattorpet har aldrig fått bo orubbat. Icke så att ogina arvingar tagit sitt. Tvärtom — lösöret har ständigt ökat i kammaren. Man har diskuterat att även flytta ett befälsboställe till parken för att få ett ökat utrymme. Medelbrist har låtit detta stanna vid tanken. Tidvis har minnesvärda föremål ställts ut i lektionssalar men krassa nyttosynpunkter och klåfingriga förbättrare har försvårat verksamheten.

Så blev till slut ett gammalt ordspråk åter besannat: "Inget ont..." När regementet år 1957 gjorde en av sina kännbaraste förluster, nämligen att musikkåren försvann, blev dess paviljong "Musikladan" ledig. Nu beslöts att där skulle skapas ett minnenas tempel — icke för de döda utan för att ge ytterligare liv

åt den sjudande verksamhet som pågår runt om.

Den, som främst drev på tanken på ett regementsmuseum, var överstelöjtnanten Arne Dyberg. Med benäget bistånd från regementsledningen och andra för saken intresserade skapade han i musikladan ett museum, som kunde öppnas i samband med Regementets dag år 1957. Samlingarna voro då icke stora men utökades efterhand avsevärt framför allt genom välvillig medverkan av Armémuseum och Gävle museum men även tack vare många enskilda donatorer.

År 1960 gjordes en ytterligare kraftinsats av Arne Dyberg och förvaltare Harald Fisk, som nu blivit museets föreståndare. Glasmontrar byggdes och mängder av föremål kunde därigenom presenteras på ett överskådligt och prydligt sätt.

År 1976 påbörjades en omdaning av museet. Genom dess nya föreståndare (efter Fisks pensionering) fanjunkare Karl Axel Nyströms idérika ledning och med överstelöjtnant Oscar Sundberg som arbetsledare har museets inredning helt omändrats, ytterligare montrar anskaffats och många tidigare ej visade föremål har kunnat ställas ut. Denna verksamhet pågår fortfarande.

Byggnaden är emellertid av trä. Detta är en fara med hänsyn till brandrisken och gör att dyrare föremål ej kan få lånas från andra museer. Bristen på utrymme är dock det största problemet. Detta kan måhända delvis lösas genom att museet får disponera B-kaserns vind för all dublett- och reservmateriel, ladan vid gamla hovslagarsmedjan för förvaring av stora föremål, t ex kokvagn o d, samt att jubileumsårets vandringsutställning får uppmonteras i av Utbildningssektionen disponerade utrymmen i gamla intendenturförrådet. Beslut härom är att förvänta inom en snar framtid.

Vi hoppas att för minnen intresserade personer, som inneha eller känna till föremål som har samband med regementet eller krigsmakten, meddelar detta till I 14/Fo 49 Museiföreståndaren. Föremålen kan vara vapen, kläder, remtygs- och annan utrustningsmateriel, fotografier, plancher osv mm od.

Här byggs alltså vidare. Mycken hjälp behövs för att skapa en fullödig bild av hembygdens regemente genom tiderna, där stora offer under mörka år krävts av landets söner. Minnet gäller icke krigen — blodiga slagfält förgyller intet — utan dem som trots vederstyggligheter förmått göra sin plikt!

Oscar Sundberg

"Som Du jag minns den juninatt
När kalken, regementets skatt
Jag fyllde sista gången;
När den gick kring med tröstens ord,
En trumma var mitt altarblod,
Och ryssarnas revelj var orgelsången."

Juninatten som Snoilsky nämner är natten till den 28 juni 1709. Natten före det för stormakten Sverige så ödesdigra slaget vid Poltava. Hälsinge regemente deltog icke i slaget. Regementet var redan förbrukat, resterna som återstod efter Liesna 1708 och belägringen av Poltava hade stuckits in i Dalregementet. Rege-

mentets tidigare chef, von Knorring, stannade i Kurland och den nyutnämnde chefen, Gideon Fock, deltog i slaget — med vilken uppgift är obekant. Han tillhörde tsarens fångar och av allt att döma togs han till fånga under själva slaget, då han icke finns upptagen i förteckningen över officerare, som deltog i kapitulationen vid Perevolotjna. Den karolinerpamp, som hänger i officerskårens minnesrum bär hans namn och årtalet 1709.

Hans son, Reinhold Otto Fock, blev volontär vid faderns regemente. Han följde Armfelt till Norge och deltog i dödsmarschen över fjället nyårsnatten 1719. 1750 blev han överste och chef för regementet och deltog i fälttåget mot Preussen 1758. Där permitterades han av hälsoskäl. Fock flyttade från överstebostället Mårdnäs, där hans far dött, till Söderhamn och dog där 1770. Han begrovs vid kyrkans södra ingång. När ett träskjul, som stod framför denna ingång revs 1864 för att trappan skulle kunna byggas, hittade man bl a Focks grav. Kistan var illa medfaren, men själv var han väl bevarad. Söderhamns stad bekostade en ny kista och flyttade honom till den sida av kyrkogården som ligger mot skolan. Dåvarande regementschefen, överste A. Leijonhufvud och andra representanter från regementet övervar flyttningen. Kyrkoherde R. T. Kihlberg lät resa en sten vid graven med Focks födelse- och dödsår.

Trumman, som utgör altarbordet i vinjetten, är från Karl XII:s tid och bär som synes konungens namnchiffer. Den hittades i en loge i Arbrå, där den använts som havremått. Den omhändertogs av riksdagsman Gottfrid Fröderberg och är nu pietetsfullt restaurerad. Trumman är en av de ytterst få från denna tid, som är bevarad.

Regementets nattvardskärl från karolinertiden finns ej kvar, de torde ha gått förlorade vid Liesna eller Poltava. Regementet förfogar idag över tre omgångar nattvardstyg, det äldsta är deponerat på Gävle museum, de två andra förvaras i utbildningschefens tjänsterum på Kungsbäck. Då såväl trumman som kalkarna närmast får betraktas oersättliga kan de tyvärr icke förvaras på en för allmänheten mer tillgänglig plats. Både regementets museum och Soldatkyrkan — där de rätteligen borde höra hemma — är träbyggnader.

Nattvardstyget på Gävle museum som består av kalk och patén är tillverkat i Stockholm 1710 av Rudolf Wittkopf. Kalken bär inskriptionen "Anno 1710 d 27 julij Aff Kongl. Maijt är

Denna Kålken gifwen till Öfwerste Lieuntenanten Wälborne Herr Johan Hindrich Böcklers i nåder anförtrodde Battaillon"! Konungen hade anbefallt att reservtrupper skulle organiseras i bl a Hälsingland och Gästrikland. En bataljon av 3- och 5-manningar sattes upp 1710 och det var Böcklers bataljon. Den mönstrades 1711 och två gånger 1713. 1716 mönstrades den i Sätuna i Husby socken. Den bestod då av fyra kompanier om c:a 190 man. De fyra kompanierna var överstelöjtnantens, Johan Henrik Böcklers, kompani, majorens, Karl von Gerdes, kompani, 3. kompaniet, kapten Sundts och 4. kompaniet, kapten Georg Vilhelm Böcklers. Samtidigt med manningsbataljonen skulle ju regementet nyuppsättas efter 1709. Största svårigheten synes ha varit utrustningen och redan i september 1709 skrev Krigskollegium till Söderhamns faktori, varifrån uppgift begärdes på "gammalt gevär", som kunde repareras. Allmogen uppmanades att "räta och slipa liarna" för att användas till nödvärn.

Den andra satsen nattvardstyg är mindre i formatet och består av kalk och patén samt en oblatask. Oblatasken är tillverkad 1778 av J M Bergs i Stockholm. Kalken och patén bär tillverkningsåret 1788 och är tillverkade i Stockholm av Petter Eneroth. Varför oblatasken tillverkades tio år före kalk och patén är icke känt, men man vågar kanske en gissning att den ursprungligen avsetts som komplement till 1710-års nattvardstyg. Likaså får man väl förmoda att detta nattvardstyg medfördes under 1788-års kampanj.

År 1806 tillverkades den tredje satsen. Den består av kalk, patén och oblatask. Även denna sats kommer från Stockholm och silversmeden heter J W Zimmerman. Sannolikheten talar även här för att denna omgång följde regementet under Finska kriget åren 1808—1809.

När regementets chef, Gideon Fock, 1722 återvände från fångenskapen i Ryssland, åtföljdes han av ett antal officerare och — två fältpräster. Hans vapen och värja uppsattes efter hans död i Segersta kyrka. Vid ny kyrkobyggnad på 1830-talet förskingrades och såldes åtskilliga kyrkoprydnader. Värjan tillrättaskaffades och hängde länge på regementschefens rum på Mohed.

Gert Nilsson

FÖRE WARSCHAU OCH DANMARK
VASARNAS SLUTFEJD

Carl X Gustav

Johan Kasimir — Polens konung och Karl X Gustafs motståndare — var född i Krakow 1609. Hans namne Johan Kasimir av Pfalz-Zweibrücken flydde från Tyskland under det stora kriget, som sedermera fick namnet "det trettioåriga", gifte sig med Karl IX:s dotter Katarina och återvände aldrig till Tyskland. I detta äktenskap föddes den 8 november 1622, på Nyköpings slott en son, som i dopet fick namnet Karl Gustaf. Karl Gustaf var född, uppvuxen och uppfostrad i Sverige. Karl IX var hans morfar och genom sin mor var den unge pfalzgreven följaktligen av vasablod och vad mera var — svensk arvfurste.

Katarina var enda dottern med Karls första gemål, den förtjusande Maria av Pfalz. Men för att få någon reda i ätten Vasas roll vid denna tid, måste man minnas, att Karl IX (vi skall inte ge oss in i brödrafejden) i andra giftet var förmäld med Kristina av Holstein-Gottorp (hon med alnen och strömmingen, och allt som har med namnet Kristina att göra i Gävle

t ex donationsjorden, Kristina på Dyfvermans fontän, "jaktslottet" i Skogmur och Kristinaplan icke att förglömma m m). I det äktenskapet föddes Gustaf Adolf, Karl Filip och dottern Maria Elisabet. Gustaf Adolf och Karl Filips namn kom att förknippas med Pontus de la Gardies härjningar i Ryssland under "den stora oredan", där regementet fick Novgorod 1611 på fanan och Gustaf Adolf och Karl Filip drogs in i den ryska tronföljdsstriden — därmed lämnar vi Karl Filip, och även Maria Elisabet.

Gustaf II Adolf, som för övrigt grundlade Söderhamns stad 1620, förmälde sig samma år med Maria Eleonora av Brandenburg, vilken också givit namn åt stadens kyrka. Dessa två — Gustaf Adolf och Maria Eleonora — fick 1626 en dotter, Kristina.

Så återgår vi till Johan Kasimir i Polen. Han var katolik och papist. Han var son till den svenske konungen Sigismund, som dog 1632 (!) och efterträddes av sin äldste son Wladislaus vars död inträffade samma år som Westfaliska freden 1648. Nu kommer Johan Kasimir in i bilden. Han var yngre bror till Wladislaus och hade först varit i kejserlig och sedan i spansk tjänst. Vid en resa genom Frankrike kastades han i fängelse av kardinal Richelieu. Onyttig och allmänt nedtryckt av växlande levnadsöden och andra ledsamma omständigheter, avsade han sig världen, ingick i jesuitorden och utnämdes 1646 till kardinal.

Med stöd av bl a Sverige sökte och fick han efter sin brors död den polska kungakronan, "vilken dock blev för honom en verklig lidandets törnekrona". Denna häxbrygd spetsades av att han gifte sig med sin brors änka. Av henne — Louise Marie av Gonzaga-Nevers, född 1610, fransk prinsessa, klok, orolig, härsk- och ränklysten, hennes franska hovdamer och jesuiterna — behärskades han helt.

Johan Kasimir var den siste av de katolska Vasarna och överhuvud den siste regerande manlige ättlingen av denna frejdade ätt. Han hävdade alltjämt sin arvsrätt till Sveriges krona. Hans far och Gustaf II Adolf var kusiner.

Kristina och Karl Gustaf, som också var kusiner uppfostrades tillsammans, huvudsakligen av Katarina, vilket kanske ledde till en barndomsböjelse dem emellan. Sedan Kristina avböjt Karl Gustafs frieri utnämnde hon honom först till generalissimus i Tyskland och sedermera, till adelns förtret, till sin efterträdare med arvsrätt till kronan även för hans manliga avkomlingar. Samtidigt utbröt bland ständerna de ofrälses stora anlopp mot

adeln och deras förläningar. Den 6 juni 1654 nedlade Kristina kronan och Karl X Gustaf hyllades som rikets konung.

Han ställdes inför svåra uppgifter. Stormakten måste konsolideras, nya krav ställdes på krigsväsen, förvaltning och finanser, ståndsstriderna måste lösas. Kriget stod åter för dörren.

Till chef för Hälsinge regemente utnämndes den 14 juli 1654 greve Gustaf Oxenstierna. "Samma dag mönstrades i Stockholm i konungens närvaro en skvadron av regementet, utgörande 586 man, inberäknat befälet." Förbandet skeppades till Tyskland den 22 samma månad och låg åtminstone i mars—maj 1655 i Stade.

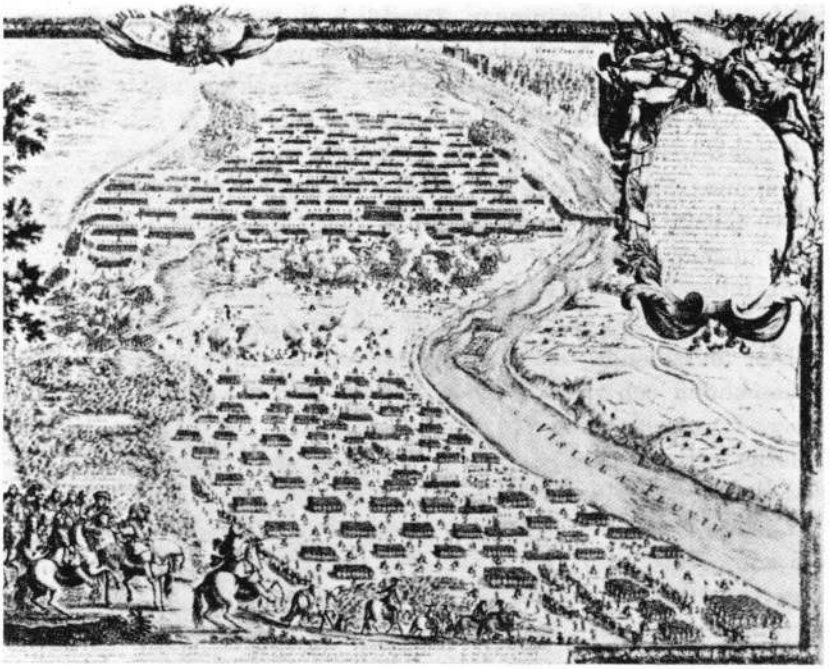
Den återstående delen av regementet mönstrades i maj 1655 i Stockholm och utgjorde sammanlagt 791 man, befäl och manskap. I augusti samma år transporterades Oxenstierna till artilleriet och till hans efterträdare utnämndes friherre Karl Larsson Sparre.

Läget i Sverige var oroligt. Redan året 1651 skrev en far till sin son: "Här är nu så dyra tider på penningar att de snarast sagt äro intet att bekomma, sedan kriget blev allt (slut). Där är människor som önskar Gud, att det ginge snarast oss igen. Där är mången som nu gått utan tjänst, som kriget har tillförne fött".

Riksdagen 1655 gav konungen fria händer både i fråga om en första reduktion, fjärdepartsräfsten, och kriget. Men många varnande röster höjdes; en biskop önskade att Gud skulle unna konungen freden så att han kunde ställa "sakerna här hemma i skick". Riksskattmästaren Magnus Gabriel de la Gardie ansåg, att det hörde hemma hos romarna att föra krig för rikets (imperiets) skull "men hos oss kristna icke så". Riksrådet Bengt Skytte jämförde förhållandena nu med de som rådde på Gustaf II Adolfs tid, då han ingrep på kontinenten: "Då hade alla medkänsla med oss, efter vi voro de svagaste bland våra grannar. Alla ha för den skull hulpit oss och gärna sett våra framgångar. Men nu, sedan vi äro blivne store, hava vi avund av alle — — Håller för den skull rådligt, att man sitter stilla och nyttjar friden, så länge den vara kan."

Det allmänna läget framkallade kriget. Bengt Skyttes tal om att "sedan vi äro blivne store, hava vi avund av alle" ägde nog sin riktighet.

Hur Karl Gustaf uppfattade det svåra läget, vet man icke. Ett år efter tronbestigningen började han kriget mot Polen. Den

Slaget vid Warschava 1656.

polska vasagrenen hade alltjämt kvar sina krav på Sverige och var en ständig, om också inte öppen fiende. Polen skakades av kosackuppror och kosackerna stödde tsaren, då denne 1654 infallit i Polen och hotade svenska Livland. Karl Gustafs framgångar blev till en början övervältigande. Polska magnater hyllade honom som konung, och han övervägde Gustaf Adolfs dröm, att göra Polen till en del av svenska stormakten. Folkresningen i Polen ledde till, att hans anhängare avföllo och konungen började nya planer, som skulle leda till Polens delning mellan dess olika fiender. Att den svenske kungen därvid avsåg att fullborda Sveriges välde i Östersjön torde ligga nära till hands, men yttersta målet för hans handlande är icke klarlagt — och "sjökanten" släppte han säkert icke frivilligt ifrån sig.

Företaget var ytterst vanskligt. Men äventyrlighet hörde till tidens anda och målet fick rätta sig efter stridernas utgång. Icke bara Sverige intresserade sig för händelserna i Polen. Konungens försök att hindra intressenternas ingripande på diplomatisk väg beredde honom missräkningar. Den store kurfursten, Fredrik Wilhelm av Brandenburg, som var hertig av Ostpreussen och

hyllade Karl Gustaf som länsherre, utnyttjade svårigheterna, frigjorde sig från länshögheten och började spela under täcket med Polens konung. Ryssarna inföllo i Livland. Kejsaren förberedde ett ingripande mot sin gamla motståndare, Nederländerna gjorde påtryckningar.

Karl Gustaf förspillde ingen tid. Hans snabba tåg genom det vidsträckta Polen, hans flodövergångar och hans segrar på slagfälten gjorde att hans rykte flög över Europa.

Folkresningen i Polen kunde icke hävas. Hans lysande segrar följdes icke av politiska framgångar. Kurfursten bröt i praktiken samarbetet, ryssarna härjade i Livland, kejsaren slöt förbund med Polen, Danmark förklarade Sverige krig. "Det polska företaget var icke blott misslyckat det hade framkallat en hel koalition mot Sverige."

Hälsinge regemente ingick i fältmarskalken Arvid Wittenbergs armé i Pommern. Denna armé bröt upp den 5 juni 1655 och förenade sig med konungen i Damm. Regementet fanns under dessa rörelser som besättningar på olika platser, liksom fallet var med de flesta rikssvenska förbanden. De olika enheterna var ofta påtagligt fåtaliga. Luckorna i dessa våra enheter påfylldes också hemifrån Gästrikland och Hälsingland.

Ett utdrag ur rullor från april 1656 ger följande sammandrag

Avgångar:	sjuka och efterblivna	315
	kommenderade	343
	övriga avgångar /döda/	252
	effektiva här vid armén	71

Utskrivningar beviljades och genomfördes varje år under kriget. Under 1656 två gånger. Uttagningen skedde efter mantal "gårdtal förslår intet". Bakgrunden till Karl XI:s indelningsverk började skönjas.

Hälsingarna utmärkte sig framförallt i striderna vid Sandomierz och San. "Konungen fordrade efter middagen den 17 juli alla generalspersoner av båda arméerna till sitt tält — — Konungen delade ut order om övergången av Bug. Samma afton och hela påföljande natt marscherade det svenska och brandenburgska infanteriet samt bådas artilleri över bron, som svenskarna hade byggt över Bug och på 5 dagar fått färdig. Övergången skedde i all tysthet."

Detta var inledningen till tredagarskriget vid Warschau.

Gert Nilsson

Köpman P C Östlund Gävle

Kapten Rune Berlin Gävle

Lokförare Ernst Röstlund Hofors

Överstelöjtnant Björn Sandström Spånga

Kapten L P Gustavsson Gävle

1. krimass Helge Johansson Västervik

Kapten N Erik Nielsen Gävle

KAMRATFÖRENINGENS VERKSAMHET ÅR 1976

Styrelsen för Kungl Hälsinge regementets Kamratförening får härmed angiva följande berättelse över verksamheten under 1976.
Hedersordförande: Överste Hans Berggren, Gävle.
Hedersledamöter: Generallöjtnant Curt Göransson, generallöjtnant Nils Sköld, överste Carl Hamnström, överste Axel Henriksson, överste Jan Smedler, överste Allan Månsson.
Ordförande: Överste 1 Carl-Henrik Gåsste, Gävle.
Vice ordförande: Hemmansägare Einar Berlin, Valbo.
Sekreterare: Kamrer Helmer Nygren, Gävle.
Kassör: Kapten Östen Andersson, Gävle.
Ledamöter: Förvaltare E W Andersson, Gävle, överstelöjtnant Åke Bendrik, Gävle, fanjunkare Kjell Ellebo, Hagaström, kapten Harald Fisk, Valbo, avdelningschef Wilhelm Isaksson, Gävle, major Gert Nilsson, Gävle, landstingsman Per-Evert Persson, Bollnäs, kapten Hugo Sööder (I 14 S), Stockholm, fanjunkare Åke Wiklund, Hedesunda.
Ledamot av styrelsen av de Svenska Militära Kamratförs representantskap: Överste Torsten Wiklund, Stockholm.
VU: Carl-Henrik Gåsste, Östen Andersson, Einar Berlin och Helmer Nygren.
Revisorer: Kyrkokamrer Olle Weslund, Gävle, och kamrer Peder Knutsson, Gävle, med kapten Knut Eliasson och fanjunkare Karl-Axel Nyström som ersättare.
Kommitté för valberedning: Kyrkosysslоman Arthur Thyrestam, Gävle, sammankallande, intendent Harald Fahlgren, Gävle, förste poliskonstapel Birger Hofvenstam, Järbo, med kapten L-P Gustafsson (avliden under året) och kapten Erik Åkerlund, Ockelbo som ersättare.
Redaktionskommitté för föreningens årsbok Bocken: Kapten Göran Österdahl, sammankallande, kapten Östen Andersson, kassör, kapten Ivar Sjödin och fanjunkare Åke Wiklund, annonsanskaffare.
Hedersmedlemmar: Handelsföreståndare Walfrid Chrig, Edsbyn, distriktschef M Hinnersson, Göteborg, herr Valdemar Häggberg, Timrå, herr Owe Siljehorn, Stlstsjö-Boo, och redaktör Erik Wickberg, Gävle.
Medlemmar per den 31 dec 1976: 594. Ständiga medlemmar 12. Hedersledamöter 6. Hedersordförande 1. Hedersmedlemmar 5. Summa 618. Medlemmar per den 31 dec 1975 654. Under året bortgångna medlemmar 7.
Sammanträden: Styrelsen 4 mars, 9 maj, 25 maj. VU i förekommande fall.
Uppvaktning m m: 1976-05-13 Kyrkokamrer Olle Westlund, blommor.
1976-05-09 Årssammanträde.
1976-05-09 Tilldelades Birger Hofvenstam regementets minnesmedalj i silver som tack för mångårigt och intresserat arbete för föreningen.
1976-07-15 1:e poliskonstapel B Hofvenstam, telegram.
1976-10-14 Överstelöjtnant P-A Ringh, kapten Östen Andersson och kamrer H Nygren besökte I 14 S i samband med deras höstträff.
1976-10-30 Regementets besöksdag.
1976-11-09 Kapten L P Gustavsson begravdes. Närvarande överste H Berggren o. kamrer Nygren.
1976-12-19 Redaktör Erik Wickberg 75 år uppvaktades med blommor av överste C-H Gåsste, kapten Göran Österdahl (ordf i redaktionskommittén för Bocken) och kamrer Helmer Nygren.
Fonderna: Årssammanträdet beslöt att samtliga fonders ränteinkomster skulle läggas till kapitalet. Beträffande Fagerströmska fonden beslöts dock att bemyndiga

styrelsen att i förekommande fall utdela lämplig summa till någon av regementets personal, som gjort sig särskilt förtjänt därav.

Föreningens lokalavdelning i Stockholm (I 14 S):

Ledning: Klubbförare Torsten Wiklund, 1:e avlösare Gillis Claus, skrivare Ivar Hillström, myntsamlare Hugo Sööder, krögare Olle Törnbom, lösörebevarare Tage Lundberg, hemlig funktion Gösta Dahl.

Bemyndigande: Då det ansågs ganska osäkert om Regementets dag skulle hunna anordnas under 1977, beslöt årssammanträdet att den nu valda styrelsen och övriga befattningshavare skulle i förekommande fall sitta kvar till dess att möjligheten uppenbarades för styrelsen att kalla till nästa årsmöte.

Regementets dag 1976-05-09 den 37 i ordningen: Det blev inte så litet extra dramatiskt när föreningens högtidsdag firades, då en av fallskärmshopparna, major Rolf Käcks, huvudfallskärm inte fungerade utan han måste utlösa reservfallskärmen. Vi är glada över att det obhagliga äventyret slutade lyckligt. Den andre fallskärmshopparen, fanjunkare Lars Nilsson (I 14), landade perfekt på utsatt ställe på Lilla fältet.

Högtidsdagen började redan kl 0800 på morgonen då flaggorna på Rådhustorget hissades och dagen avslutades med stort tapto kl 2100. Regionmusikkåren från Falun började dagen med att (under högmässan i Soldatkyrkan) spela underhållningsmusik på Stortorget och i spetsen för den paraderande truppen ur PBS-kompaniet bar det sedan i väg till Lilla fältet där regementschefen, överste C-H Gåsste, hälsade den c:a 7000-hövdade publiken välkommen.

Avsikten med Regementets dag är i första hand att giva de värnpliktiga möjligheter att visa anhöriga och vänner sin arbetsplats.

Ovansjö (7.) kompaniet utförde en realistisk stridsövning med flyg, dunder och brak. Sedan röken skingrats ägnades dagen åt ett flertal olika begivenheter såsom förevisningsövningar, vapenutställning, visning av soldattorpet och museet. Frivilligorganisationerna hade gjort fina anordningar, vilka var mycket populära liksom även Röda Korset med sina livräddningsövningar.

Under årtionden har Gävle- och Valbolottorna sörjt för serveringen av förnödenheter i regementsparken och så även i år. "Matvarorna" hade en strykande åtgång och tog snart slut.

Flergrensstafetten: Den traditionella stafetten som startade 1937, samlade ett stort antal lag och upåt 3000 personer följde den spännande kampen mellan värnpliktiga, korplag och militära officerslag. Thomas Johansson var snabbast på första sträckan, som omfattade terränglöpning 3 km. På andra sträckan, som omfattade löpning och handgranatkastning, gick postens lag upp i ledningen men på cykelsträckan återtog 2. komp ledningen igen genom Hans-Erik Hansson (SCK) och Pelle Fröjd, som sprang den konditionskrävande hinderbanan, förde 2. komp till seger med kompaniofficerskårens Bertil Munther på andra plats.

Resultat: Korporationslag: 1. Postens IK 30.08. Kompanilag: 2. komp 29.32. Befälslag: Kompaniofficerskåren 30.06.

Avslutning: Styrelsen framför ett varmt tack till regionmusiken i Falun, regementets idrottsförening, Gävle- och Valbo Lottakårer, Röda Korset Gävlekretsen, Försvarets Motorklubb, F 15, Civila försvarsorganisationerna, pressen och alla såväl befäl som värnpliktiga och civilanställda, vilka samtliga på ett verksamt sätt bidragit till ett som vi ser det, lyckat resultat.

Vi riktar även ett varmt tack till alla och envar inom och utom föreningen, vilka på olika sätt bidragit till ökad förståelse för föreningen och dess arbete i syfte att stärka samarbetet mellan regementet och bygden.

Gävle i januari 1977.

På styrelsens uppdrag

C-H Gåsste
Ordförande

Einar Berlin	H Nygren	Östen Andersson
Vice ordförande	Sekreterare	Kassör

Bidrag till boken har erhållits av följande företag och annonsörer

Arbetarbladet
Brynäs Biluthyrning, Gävle
TO-BE Hundbevakning, Gävle
AB Forsbro Yllefabrik, Arbrå
Gävle Dagblad
Gävle Bromsservice, Gävle
Gävleborgs Petroleum AB, Gävle
A Hildebrand Hovjuvelerare, Gävle
Kilafors Trävaru AB, Kilafors
AB Lingbo Verkstäder, Lingbo
Länsförsäkringar Gästrikland
Elof Malmbergs AB, Gävle
Carl A Ohlsson AB, Gävle
Allan Rehnström & Co AB, Gävle
Sigbjörnssons Bilaffär, Gävle
Solängens Blomsterhandel, Gävle
Svedala-Arbrå AB, Arbrå
Sixten Waldenby AB, Rörledningsfirma, Gävle
AB Jakob Wennberg, Gävle
Interrent VW Biluthyrning
Svenska Esso AB
Tigréns Möbler, Hofors
OK-Dala Gävleborg
Snögrens Cykel & Sportaffär, Gävle
Svenska Shell, Gävle
Svenska Gulf AB, Gävle
Gästrike Bil AB, Gävle
Bohlins Bil AB, Sandviken
Upplandsbanken
Gävle Industritjänst AB
Valbo Ridcentrum
Sjöbergs Biluthyrning, Gävle

Tore Petterssons Guldsmide

Södermalmstorg Gävle

Westlings Cykel- & Sportaffär

Storgatan 22 — Telefon 201 55

CYKLAR — MOPEDER — SPORT — FISKE

Allt som tillhör cykelbranschen

Reparationer och vinterförvaring av cyklar,
vallning av skidor och slipning av rörskridskor

FISKE och SPORTARTIKLAR

AB HOFORS RADIO & MUSIK

Tel. 205 15 Tel. 205 15

Serviceverkstad — Centralgatan 31 — tel. ankn. 205 15

För alla ledande märken i

RADIO och TV

Allt i antenner och tillbehör
Reparationer utföras

BRORSSONS ÅKERI AB RAMSELE

ALLT i BRANSCHEN

Fack 58
880 40 RAMSELE

Egen toppmodern verkstad för allsidig service av egna och utomstående fordon

Alla förekommande transporter utföres
Grävmaskiner, last- och planeringstraktor
Eget kross- och sorterverk

ORDERTELEFON

Transporter: 0623/104 50
Verkstad: 105 68

BÅ AB — **Hjälper de flesta i västra med det mesta**

En **PHILIPSONS** -bil

för tryggare mil

PHILIPSSON BIL AB

S. Skeppsbron 20, Gävle. Tfn 026/12 91 40 vx

Välkommen till

ICA center

SKOLGATAN 18

MATMARKNADEN I HOFORS
MED VARUHUSSORTIMENTET

MELINS LIVS

FALUVÄGEN 1

Butikerna med manuella charkavdelningar och omtalade kvalitetsvaror som ger Er mer för kronan.

HENRY MELIN

CITY·LACK AB

Billackering + Bilplåtslageri
Industrilackering

Ludvigsbergsvägen 16 S. Valbo
Tel. 026/13 26 49

HOFORS LBC

Telefon 270 50 växel
Box 115
813 01 HOFORS

ENTREPRENADER, TRANSPORTER, GRUS

p. bygg ab
c. pierre

LEXEVÄGEN 13
803 57 GÄVLE

Tfn. 18 65 80, 11 76 18.

Utför HUS- INDUSTRI- VATTENBYGGNADER-
GOLV- och TAKENTREPRENADER

- **MASKINDETALJER**
- **MASKINBYGGNAD**
- **STANS- OCH PRESSVERKTYG**
- **FIXTURER OCH HJÄLPVERKTYG**
- **STERILISERINGSAUTOCLAVER**

Söderlunds Verktyg & Maskiner AB

Åkargatan 67, 802 20 Gävle
Tel. 026/11 25 45, 11 33 00

ABF

Kursverksamhet
för alla åldrar

Upplysningar tel. 026/12 90 75

SÅGADE OCH HYVLADE TRÄVAROR

Byggnadsmaterial

NYA TRÄVARUAFFÄREN
P. E. Anderssons Eftr.
Sätravägen 14, Gävle, tel. 12 20 78

Olssons
Blomsterhandel
GÄVLE
Telefoner: 12 04 16 och 11 39 16
Södra Kungsgatan 16

Westlund & Söner Boktryckeri ab

Rälsgatan 10, (vid Järnvägsmuséet)

Tel. 18 03 80 växel

Ett modernt utrustat tryckeri till Ert förfogande

NÄR NI KOMMER TILL LJUSDAL

titta in och se vår specialavdelning
för hälsingelitteratur

ERICSSONS BOKHANDEL
Ljusdal 0651/117 05

CEDERLÖFS
BYGG
VARUHUS
SÖRBY URFJÄLL, tel 11 56 40
Bakom Esso Motor Hotel

SÄG DET MED BLOMMOR

IVAR ERICSSON
BLOMSTERHANDEL
NYGATAN 38. GÄVLE Tel. 12 02 35, 18 30 33 (mittemot C/H)

GÄVLE HEMVÄRN

1977.05.19 Sv-No-Da hemvärnsutbyte Norge

Initiativ av Gävle hemvärn med stöd av Gävle, dess invånare för dess invånare.

Hemvärn, hemvärnets lottor, bilkårister och röda kors.

MELLANSKOG

SKOGSÄGAREFÖRENINGEN MELLANSKOG u.p.a.

Mellanskog är det enskilda skogsbrukets intresseorgan inom landskapen Dalarna, Gästrikland, Hälsingland och Härjedalen.

14.000 medlemmar med 900.000 ha produktiv skogsmark.

1.200 årsanställda. Egna sågverk.

Årsomsättning 285 miljoner kronor.

Huvudkontor i Böndernas Hus, Gävle
tel. 026/11 50 70

NÄR DET GÄLLER

- **MC-**
- **KÖR-**
- **TRAFIK-**
- **BUSSKORT —**

vänd Eder med förtroende till

BIL- och TRAFIKSKOLAN

Inneh.:
Berndt Friskman & C:o
S. Kansligatan 7 a, GÄVLE
Tel. 12 54 94 — 12 05 08

ALLTID
välkommen
till oss
på
Restaurang
UGGLAN
Norra Köpmangatan 12 B
GÄVLE ● Tel 026/12 09 08

Allt du handlar ger återbäring

Även småsaker som tidningar, tobak, frukt och sådant.

KONSUM · DOMUS
Gävleborg

Hofors kommun

Industrisamhället på frammarsch.

Med många rekreationsmöjligheter.

Sim- och Sporthall.

Slalombacke.

Härlig sportterräng med fina utflyktsmål.

ESSO MOTELL BERGMANNEN — Det nya **** motellet — med förstklassiga gästrum och matsalar. Ett motell med fina utrymmen för konferenser.

HOFORS. Ett Utflyktsmål med alla möjligheter till trivsel för friluftsälskaren.

1977 ÅRS VOLVO

samt stort urval
BEG. BILAR till
LÅGMARGINALPRISER.
VÄLKOMMEN!

FORSLUNDS
GÄVLE · SANDVIKEN · HOFORS · OCKELBO · SÖDERHAMN

Vi erbjuder moderna turistbussar
till alla sällskapsresor.
Vi hjälper Er även med beställning
av rum, måltider etc.

Valbo Omnibus AB
Tel. 026/**13 05 79, 13 02 90**

Alla på Kungsbäck välkomna till

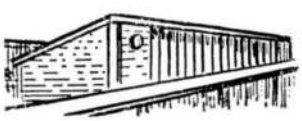

Simhall — Övningsbassäng — Bastubad
Romerskt bad — Solplage — Servering

Sommartid rekommenderas

— Nära Kungsbäck —
Fyra tempererade bassänger
Dubbla bastuavdelningar
Stort sol- och grönområde
— Cafeteria —

Valbo Sportcentrum

50 M TEMPERERAD UTEBASSÄNG
BARNBASSÄNG — LEKPLATS — BOLLPLANER
SPORTHALL — SIMHALL — KLUBBRUM
DAM- och HERRBASTUAVD.
BELYST ISHOCKEYBANA
TENNISBANOR — ELLJUSSPÅR — CAFETERIA

Kyrkogatan 22
Gävle Fritidskontor

Gävle
Tel. 026/12 92 00

GLASMÄSTERI, BYGGNADSGLAS, PLASTGLAS,
BILRUTOR, ANTIKGLAS, BLYFÖNSTER

Norelius & Thorssell AB

Carlbaum & Söner

Industrigatan 9—11 GÄVLE Tel. 11 51 90 växel
Södra Hamnen, 951 32 LULEÅ

Telex 811 51

Efter övningarna välkommen till

BLÅ GROTTAN

Läkarhuset, Staketgatan—Rådmansgatan
Gävle, Tel. 18 26 88, 18 28 08

GRILLBAR **FESTVÅNING** **RESTAURANT**

Hotell Triangeln

Nygatan 8, Gävle

— DET NYA HOTELLET I CENTRUM —

75 rum med dusch, toaletter och telefon, frukostrum, uppackningsrum. Bastu och motionsrum.

Lokaler för konferenser, kurser, samkväm och sammanträden.

Telefon 10 02 50

Segrare i mångkamp

VOLVO BM T 430

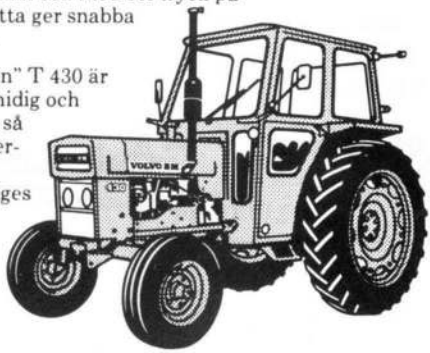
En mångkampare i idrott skiljer sig i många avseenden från en specialist. Mångkamparen är bäst sammanlagt, när man lägger ihop alla plussen, och segrar tack vare en överlägsen jämnhet. En sådan "mångkampstraktor" är VOLVO BM T 430.

Som plöjare är "Mångkamparen" större än du tror därför att den bl a har TerraTrol hydraulsystem, som har automatisk djupreglering, och som ställs in för antingen blandreglering, ren dragkraftsreglering eller flytläge.

Som dragare är "Mångkamparen" starkare än du tror därför att den bl a har TracTrol snabbväxel som sekundsnabbt ger 27% mer dragkraft eller 27% högre körhastighet på varje växel utan frikoppling.

Som lyftare är "Mångkamparen" effektivare än du tror därför att den bl a har en mycket stor hydraulpump med en kapacitet på inte mindre än 33 l/min och med ett tryck på 160 kp/cm². Detta ger snabba och starka lyft.

"Mångkamparen" T 430 är dessutom en smidig och trivsam traktor så det är inte underligt att den år efter år är Sveriges mest köpta traktor.

VOLVO BM

Återförsäljare:

GAVLE-DALA

Lantmän

Gävle 026/18 03 40, Bollnäs 0278/131 70, Tierp 0293/130 40,
Stora Tuna 0243/390 00, Hedemora 0225/120 40, Mora 0250/150 60

Gävle Repro

Hattmakargatan 17 Gävle
Postadress: Box 357 801 05 Gävle
Telefon: 026/189130, 189430

Jan Lövgren
Faktor, kontaktman
Klichéer, offset,
färgsepareringar.

Idrottsgrabbar på KUNGSBÄCK

Välkomna till

BRYNÄS IF

1912 B I F

Eriksbergsgatan 33, 026/12 63 10, 802 35 Gävle

GÄVLE LASTBIL CENTRAL
TEL. 026/18 80 20

UTFÖR
transporter, schaktningar

LEVERERAR
grus, sand, väg- och betongmaterial samt matjord

Gävle Lastbilcentral
N. Skeppsbron 1 Tel. 18 80 20

För alla resor

A&L Resebyrå AB

Nygatan 25, Gävle Telefon 10 00 20
Hyttgatan 16, Sandviken Telefon 25 50 50

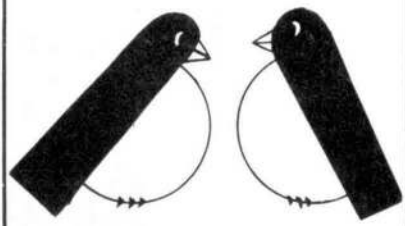
VW-FAMILJEN:
POLO · GOLF · PASSAT
PASSAT COMBI COUPE ·
SCIROCCO · BUSS ·
PICK-UP . . .

PROVKÖR hos

BIL & BUSS

Gävle · Sandviken · Hofors

Dom herrar

... som tänker ekonomiskt väljer...

HERR CITY

GÄVLE — SANDVIKEN

Vid besök i Stockholm

ställ bilen i

P-huset WAHRENBERG

mitt i city
tel. 11 52 45

kör in från Vasagatan 15-17
eller Klarabergsgatan

Öppet 06.00—21.00

AB EKEN PARKERING

Vi utför allt i modern hårvård

Lundéns Herrsalong

Södermalmstorg, GÄVLE
Tfn 11 46 47

STAGÅRDEN, BOLLNÄS

Frivilliga Försvarets lägergård

Konferenslokaler, Förläggning:

antal rum: 52

Bäddar 100. Helpension:

kontakta föreståndarinnan tel.

0278/106 25, 136 82

LJUSKOPIA

S. Kungsgatan 9, Gävle
Tel. 026/12 47 70, 12 03 89

Vi kan nu erbjuda er följande tjänster:

LJUSKOPIERING

Elstatkopiering XEROX med förminskning och sortering. Faxilduplicering — elstenciler. Plastlaminering som bevarar och skyddar, matsedlar — kartor — sjökort — affischer — produktbilder — foton och broschyrer.

RING

026-12 47 70

AB ÖBERGHS LJUSKOPIA

LJUSKOPIA Kvalitet Kunnande Erfarenhet Service

Allmänt om Johnson.

Johnson Vax är ett företag med kontor och fabriker i många länder över hela världen, som satsar hårt på forskning och utveckling av rationellare städprodukter. Allt för att städningen ska bli så effektiv som möjligt.

Kontrollen

Johnson's stränga krav på kvalitet gör att kontrollen är en mycket viktig del i produktionsprocessen. Allt från råmaterial till färdig produkt testas och kontrolleras kontinuerligt.

Forskningen

Johnson's forskningsgrupp, ca 400 personer, är erkänd över hela världen.
Förutom produkt- och emballageforskning är miljöfrågan högt prioriterad. Många av de senaste årens förbättringar inom städkemin har kommit till tack vare Johnson och dess forskare.

Informationen

Johnson's representanter informerar gärna "på plats" om lokalvård och städkemi: Var-när-hur städprodukter och metoder användes med maximalt bästa resultat.

Leveranser

Med egen säljkår samt över 40 lokaldistributörer, spridda över hela landet, ser Johnson till att du aldrig behöver vara utan städprodukter.

SVENSKA JOHNSON'S VAX AB

Box 28, 183 21 Täby 1. Tel 08/758 01 50

Johnson

— när det gäller kemikalier för rationell och ekonomisk städning. Inomhus!

Uttern Båtar

KONTAKTA OSS INNAN NI KÖPER ER BÅT!

Vi har hela Uttern-programmet!
12 BÅTMODELLER FRÅN 3.70 TILL 6.90 METER.
Titta gärna in — vi har en hel del intressanta modeller att visa.

SEGELBÅTAR — OHLSON 28

PS! Du kan också hyra en båt av oss!

WATSKIS TILLBEHÖR
Mängder av bra tillbehör för oss på sjön.

HANDICS KOM.RADIO
För säkerhets skull . . .
JUST NU till paketpris för bil/båt.

YAMAHA-MOTORER fr. 2—55 hk.
FÖR EN TRIVSAM BÅTSOMMAR!

BIL & BUSS MARINA

GÄVLE: telefon 026/12 96 80, Hans Lundin
SANDVIKEN, telefon 026/25 19 40, S O Wiberg
HOFORS, telefon 0290/219 20, B Johansson

ARMERAD BETONG
VÄGFÖRBÄTTRINGAR

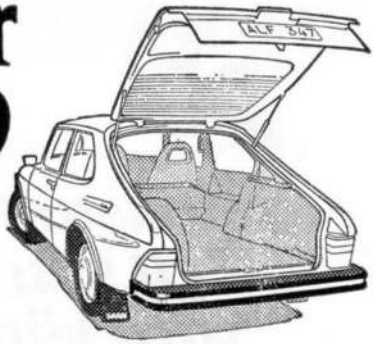
Förbättra din pension.
Försäkringspremien är
avdragsgill inom viss ram
som bestäms av inkomsten.
Ta kontakt med oss
så får du veta mer.

VALAND

Försäkring med personlig service

Distriktschef
Lennart Tällström
Gävle - Tel 026 - 12 00 61, 12 00 40

Provkör Saab 99 Combi Coupé

Thunbergs Bil AB

Brynäsgatan 11. Tel. 026/11 57 50 vx

NÄR DET BRINNER RING 90 000

INNAN DET BRINNER ring TEMPUS

Stockholm	Tel 08-19 02 90
Göteborg	Tel 031-12 40 70
Malmö	Tel 040-43 43 50
Norrköping	Tel 011-10 25 50
Sundsvall	Tel 060-12 43 90

Tempus

För tidsenligt brandförsvar

Folkparken
GÄVLE

träffpunkten
när det gäller nöjen

Folksparksvägen
Telefon 026/11 10 64, 12 43 76

GÄSTRIKLANDS
nöjescentrum

När det gäller

konferenser
sammanträden
möten
samkväm

S. Centralgatan 10
Telefon 026/12 00 76, 12 79 06

Folkets Hus
GÄVLE

Kvinnliga bilkåren

ger fritid med mening

- Nya vänner
- Rolig och intressant utbildning
- Värdefulla kunskaper
- Friluftsliv

Ta kontakt med

Gävleborgs distrikt av

SVERIGES KVINNLIGA BILKÅRERS RIKSFÖRBUND

Tfn 026/19 17 12
eller 0290/243 57

DU SOM TYCKER OM DJUR

bli medlem i Gävleborgs-förbundet

av Svenska Blå Stjärnan

Utbildning i
allmän djurvård

Anmälningar tel. 026/11 60 56

att vara lotta

det är
— att vilja
— att kunna
— att finnas

om det skulle behövas

Ta kontakt med
GÄVLEBORGS LOTTAFÖRBUND
V Islandsgatan 8 · 802 22 GÄVLE · 026/12 51 25

SVENSKA RÖDA KORSET

arbetar för

Bistånd åt totalförsvarets sjukvård

Undsättning vid katastrofer
Hjälp åt åldringar, handikappade barn och vuxna

Gå med i Röda Korset!

SVENSKA RÖDA KORSETS GÄVLEBORGSDISTRIKT

Distriktsexp.: N. Centralgatan 4
803 51 Gävle

Telefon 026/11 13 89
Postgiro 35368-0
Bankgiro 370-5563

Skånska Cementgjuteriet

Med arbete bl. a. vid

I 14/Fo 49

Hus & vägbyggnadsavdelningen

Bocken 1977 (1976/77)
Dokumentet är skannat med upplösningen 300 pixlar/tum (120 pixlar/cm) och direkt överfört till filformatet PDF (Ver 6.0 eller senare). Arbete har utförts av Ulf Holmberg 2009-03-12.